Fier dyn eigen taal
Vier je eigen taal
Celebrate your own language

Dizze útjefte is mei mooglik makke troch
Boersma-Adema Stichting
Stichting Herbert Duintjer Fonds
Douwe Kalma Stifting
Ottema-Kingma Stichting
Lammert Koopmans Stichting
Wendelaar Bonga Stichting

Fier dyn eigen taal
Vier je eigen taal
Celebrate your own language
© Utjouwerij Frysk en Frij, St.-Anne, 2025.
Teksten: 222 dichters
Yllustraasjes omslach: Douwe Idema, fjouwer oaljeferven op
doek 130×240 sm.; 160×230 sm.; 160×220 sm.; 160×200 sm.;
foto's: Hoge Noorden/Jaap Schaaf
Foarmjouwing: Utjouwerij Frysk en Frij.
Opmaak: Evelien Veenstra, Skeveningen.
Printwurk: CSL Digitaal, Ljouwert.

Neat út dizze útjefte mei fermannichfâldige wurde, opslein yn in automatisearre gegevensbestân en/of iepenbier makke troch printsjen, fotokopy, mikrofilm of op hokker oare wize ek, sûnder foarôfgeande skriftlike tastimming fan
Utjouwerij Frysk en Frij, Klaas van Zandbergenstraat 28,
9076 GB ST.-ANNE.

This book may not be reproduced by print, microfilm or any other means, without written permission from the publisher.

NUR: 306
ISBN: 978-90-8566-069-9

www.frysk-en-frij.nl

Fier dyn eigen taal
Vier je eigen taal
Celebrate your own language

FF
Utjouwerij Frysk en Frij

Ynhâld/inhoud/contents

Ta de oerfloed 7
Oerfloed fan sa'n santich tongslaggen 10
List fan dichters 12

Frysk en Stadfries feest fan Fier dyn eigen taal 21
Bildts feest fan Fier dyn aigen taal 83
Schylger feest fan Fier dyn eigen taal 105
Amelanners-Ouwe Poles feest fan Fier dyn eigen taal 109
Eilaunders-Lytje Poles-Skiermuontseachs feest fan Fier dyn ooine taal 111
Hielpers/Hielper Freesk feest fan Fier dyn eigen taal 113
Noord-Hollands feest van Vier je eigen taal 115
Westfroisk feest Van vier je oigen taal 117
Grunnegs feest van Vier jow eigen taal 129
Stellingwarver feest van Vier jow eigen taal 157
Drèents feest van Vier dien eigen taal 165
Sallaans feeste van Vier oen eigen spraoke 183
Tweants feest van Vier diene eagn sproake 187
Noordoos-Veluws fees van Vier oe eign tael 205
Achterhooks feest van Vier ow eigen taal 207
Wenters/Winterswijks feest van Vier ow eigen spraoke 219
Braboans feest van Vier je eigen taol 223
Lembörgs/Lèmburgs/Limbur(i)sj/Limburgs fieës van Vier dien eige taal 231
Kirchröadsj fes va Vier dieng eje sjproach 251
Zeeuws-Vlaomse feêste Vier ao eggen taol 255
Noordfreesch-Oostfreesch-Plattdüütsch Fest vun Fiert Se Ehr egen Spraak 265
Nuurdfresk/Nordfriisk Fest faan Feire din aanj spriik/spräke 279
Nederlands-Hollands feest van Vier je eigen taal 287
European 'small languages' celebration of Celebrate your own language 305
Fier dyn eigen taal 29 novimber 2025 333

Ta de oerfloed
Tot de overvloed
To abundance

Verdere vertaling/further translation: translation programs

Oerfloedich wie it tal ynstjoerders by *Fier dyn eigen taal*, sa'n 250.
Dêr koe in seleksje út makke wurde fan 222.

Nij wurk yn 70 tongslaggen
It giet hjir om sa'n 70 tongslaggen - sjoch *Oerfloed fan sa'n santich talen* hjirnei.- en allegear nij wurk.
Oare kritearia wienen: taal as ûnderwerp, net earder publiseard, gjin oersettingen (útsein by Europese lytse talen).
As der by in fers hele drege literêre betinkingen wienen, is it likemin opnommen. Soks bliuwt evensagoed diskutabel.
Ferskaat yn tongslaggen binnen de provinsjes, wurde fierhinne beneamd boppe de fersen.

Ferrassende kwaliteit
Ferrassend is de kwaliteit fan 'e ynstjoerings, in opstekker foar ús aller lytse talen. Nettsjinsteande dat it tema beheind achte waard, komt hjir heel wat prachtich literêr wurk foar 't ljocht: orizjinele, autintike poëzy fan sawat likefolle froulju as manlju.
De leeftyd is trochinoar op leeftyd, útsein dan de fyftjin bern fan 'e poëzywurkwinkel fan Frysk en Frij op basisskoalle *De Twiner* yn St.-Jabik, jûn troch Jantien Hoekstra, Joke Pars en Ilse Vos.

‘Dialekt’ trochbrutsen
Wy kieze net foar de oantsjutting *dialekt*, mar foar lytse taal. Soks omdat *dialekt* faak wat leechlizzends, soms sels spottends, yn him hat. Ek by de brûkers fan lytse talen sels. *Fier dyn eigen taal* trochbrekt soks. It seit himsels dat *minderheidstaal* likemin fan tapassing is. *Lytse taal* is trouwens allyksa op ’e grins. De termen *geaspraak* en *streektaal* binne by guon tongslaggen faaks te beheind mei ’t each op in toch wiidweidichachtich taalgebiet.
Wa wit in wittenskiplik ferantwurde, net-beladen beneaming?

Farianten yn wurdkar en skriuwen
De stavering leit hjir by de ferantwurdlikens fan ’e dichter sels. Guon poëtasters kieze foar argaïse foarmen, lykas by Frysk *ea*, *efkes*, *efter*: frije kar yn literêr hanskrift fan ’e fersemakker - mar dy âlderwetse wurden binne faak net bedoeld as sfearmakker, de dichters tinke gauris dat soks ‘better’ Frysk is. Dêr leit noch in heel terrein bleat oan foarljochting en ynsjoch.
Skriuwwizen farieare ek yn ’e streektaal, sa spelle dichters yn it Tweants itselde wurd mei deselde útspraak ûngelyk: staveringsferskaat - hat ek wol wat, mar foar unifoarmiteit in tûkelteam.

Unmisbere stipe
Bydragen fan fûnsen binne ûnmisber om sokke ûndernimmings troch te setten, én dy stipe it is ek in hele stipe yn ’e rêch.
Elk fers dat opnommen wurdt, fertsjinnet € 75,00. Dat is in honorarium dat heart by in profesjonele opset. Wy wolle dichters betelje neffens merites dy’t meihelpe oan in sûn literêr wolbefinen. Wy moatte yn dit stik fan kulturele saken ôf fan foaien; leafdewurk-âld papier is yn dizzen net terjochte. Want dat docht ûnderstek oan in fitale ynfrastruktuer.

Fuortsetting meartalich poëzyprojekt
It projekt *Fier dyn eigen taal* omfiemet de folgjende komponinten:
sammelbondel; taalpoadium; digitale útjefte, podcasts en wurkwinkels.
Fan Limburch oant Grinslân en Seelân oant East- en Noardfryslân krije wy berjochten dat dizze taalnearing in heilsume ympuls is foar it imago en de emansipaasje fan har taal. Gearwurking, oer en wer stypjen, krúsbestowing is eigen oan in fruchtbere literêre en wittenskiplike ûntjouwing. De animo foar en it ferlet fan in bliuwende struktuer is grut, docht bliken.
Dêrom is *Fier dyn eigen taal* de opstap ta fierdere publikaasjes fan nije poëzy yn lytse talen op 'e webside fan Frysk en Frij.
It twadde tema is ***Frijheid***. Molkefarske fersen dus, net earder publiseard en gjin oersettingen, kinne stjoerd wurde nei: post@frysk-en-frij.nl.
De poëzy oer it tema ***Taal*** bliuwt stean op: Feest fan Fier dyn eigen taal - Dichtbondel - Frysk en Frij, mei dêrby links oangeande aktiviteiten fan dichters en yn guon gefallen fertalingen fan it oarspronklike fers.

Goasse Brouwer, útjouwer en redakteur

Oerfloed fan sa'n santich talen
Overvloed van zo'n zeventig talen
Abundance of about seventy languages

Achterhooks: 8
*Aaltens, Nestiezern bi-j Aalten; Gossels; Vasseveld*s
Amelands: 1
Bildts: 8 + 5 meertalige kynderfersys
Braobaans: 5
Català/Catalan: 1
Drèents: 14
Börks/Westerborks; Gasselters; Hoogeveens; Midden-Drèents; Eext, Aanloo, Börger: Noord-Drèens; Zuudoost-Dreints; Zuudoost-Zaanddrèents; Zuudwest-Drèents; 't Rieverst/IJhorst: Zuudwest-Drèents en Noord-Overisels
Eilauners/Lytje Poles/Skiermuontseachs: 1
English translations: 4
Frysk: 48
Greidhoeks; Dongeradeelsters; Klaaifrysk; Kollumers; Súdwesthoeks
Stadfries: 3
Bolserters
Grunnegs: 23
Hogelandsters; Oldambsters; Onstwedders; Veenkolonioals; Westerkertiers; Westerwolds
Hielpers: 1
Hollands: 13 + 6 kindergedichten, zie bij Bildts
Immigration English: 1
Kirchröadsj/Kerkraads: 2
Latgale/Latgalian language: 1
Limbörgs: 15
Echts; Maaskanters; Remunjs/Roermonds; Ruivers/Reuvers; Tegels; Simpelvelds/Zumpelvelds; Venloos; Wieërts/Weerts; Zittesj/Sittards; Zjwaams/Swalms/Swalmens
Noordfreesch-Oostfreesch-Plattdüütsch 8
Noordfreesch Platt; Norder Plattdüütsk; Oostfreeske Platt; Rheiderländer Plattdüütsk; Woldmerfeld-Oostfraisk

Noord-Hollands: 1
Noordoos-Veluws: 1
Heerde-Waopmvelde 1
Nordfriisk > Nuurdfresk/
Nuurdfresk-Nordfriisk: 5
Aasdring Fering; Fering; Weesdring- Fering; Mooringer Frasch
Lenga d'Oc/Occitan: 1
Plattdüütsch/Plattdüütsk > Noordfreesch
Sallaans: 1
Schylgers: 3
Meslânzers; Westers/Schylgers/Schylingers
Lu Sicilianu/Lingua Siciliana/Sicilian: 1
Skiermuontseachs > Eilauners
Stellingwarfs: 4
Tweants: 11
Albeargs; Eanters/Enters; Graofskops
Valencià/Valencian: 1
Veluws > Noordoos-Veluws
Wenters/Winterswijks: 2
Westfrois: 8
Hoogwoud; Medemblik; Obdam; Skagen-Westfriesland
Yorkie/Tyke/Broad Yorkshire/North-English: 1
Zêeuws-Vloams: 5
Wesdurps/Westdorps; West-Vlaams; Zeeuws-Vlaams; Zuud-Bevelans.

List fan dichters
Lijst van dichters
List of poets

Alfabetise list op achternamme, mei titel en taal
Alfabetische lijst op achternaam, met titel en taal
Alphabetical list of poets by surname, with title and language

> = haadstik/hoofdstuk/chapter

Tanja van Abbema - *wyn fan wylgen* - Frysk
Aschwin van den Abeele - *In t'erke?* - Wesdurps/Westdorps-Zêeuws
Wilma van den Akker - *Stapelverliefd* - Hollands
Maria Isabel Flors Aparicio - *Records de Llevant* - Velencià/Valencian > European
Jaap Bakker - *Verhuusd* - Veenkolonioals-Grunnegs
Lisa Bakker - *Taal is krachtig* - Hollands
Ypie Bakker - *datst de loft* - Frysk
Jelle Bangma - *Paden* - Frysk
Hermien Bannink - *Mooie woorde* - Achterhooks
Bert van Beek - *t was gewoon n hekke* - Tweants
Niek L. Berendsen - *Ontginnen* - Westerwolds-Grunnegs
Ineke Berentschot - *Agamben en taal* - Achterhooks
Wilma Beskers-ten Barge - *Taal* - Wenters/Winterswijks-Achterhooks
Aagje Blink - *Ont(k)lede taol* - Zuudoost-Zaanddrèents > Drèents
Erik de Boer - *Wêrom net boartsje?* - Frysk
Gerrit Boer - *Zwiegend bij Börk* - Börks/Westerborks-Midden-Drèents
Minke de Boer - *Skoftig mooi dialekt* - Sweach-Henkhuze-Westfries > Westfrois
Riny Boeijen - *Toal* - Bèrgs/Berghems-Noord-Braobaans
Sietske Boonstra - *Talen leare* - Frysk

Bèr Born - *Venloos* - Venloos-Limburgs
Herman Bors - *Fluusterende taal* - Ruivers/Reuvers-Limburgs
John Bosma - *Lytser as trije <3* - Frysk
Peter Bouchier - *Taal* - Fiiftalich/vijftalig/five-lingual > European
Frank Brammah - *Lines on big government* - Yorkie/Tyke/Broad Yorkshire/North-English + English translation > European
Philippus Breuker - *Talen skiede* - Frysk
Hans-Hermann Briese - *Over dat Woord* - Norder Plattdüütsk > Noordfreesch
Ina Broekhuizen-Slot - *Gien woorde* - Wognum-Westfries > Westfrois
Dirkje Brouwer - *Lichemstaal* - Frysk
Goasse Brouwer - *Ta taal* - Klaaifrysk > Frysk
Gerry Buitenwerf - *Dij aine toal* - Hogelandsters-Grunnegs
Diana Bus-Delil = Limburgs Wearmeadje - *Ut blief toch apart* - Maaskanters > Limburgs
Sytse Buwalda - *De Bildtse taal* - Bildts
Yvonne Bijl-Hooijer - *Drèents* - Drèents
Paul Caquelein - *Riekdóm van twee tale* - Remunjs/Roermonds-Limburgs
Gaetano Cipolla - *Mother Sicily* - English; translation Zagarella > European
Francien Clijsters - *Mien taal* - Wieërts/Weerts-Limburgs
Anke Cuijpers - *Familietaal* - Hollands
Klaske Dankert - *Ferskûle taal* - Frysk
Job Degenaar - *Wereldtaal* - Hollands
Martin ter Denge - *Moderspråke* - Tweants
Natalia Fernández Díaz-Cabal - *Paraules* - Català/Catalan + English > European
Carl-Heinz Dirks - *Wenn wi hör neet proten* - Oostfraiske Platt > Noorfreesch
Menno Dolstra - *Mooie kaaste* - Stellingwarfs
Germain Droogenbroodt - *Dichten* - West-Vlaams +

Mediterranean memories - English, translation Aparicio > European
Marrianne Ehlers - *Spraak in Wind un Storm* - Oostfraiske Platt > Noordfreesch
Annie Feenstra - *Dèmiet* - Westers/Schylgers/Schylingers
Inge Feenstra - *Taal dy't sjongt en dûnset* - Frysk
Onno Dirk Feldmann - *Oostfräisk bestóón* - Woldmerfeld-Oostfräisk > Noordfreesch
Leendert Ferwerda - *Fier op de aigen Taal* - Bildts
Herman Finkers - *Bebogeen* - Tweants
Jacques van Gerven - *Zeg 't nog mèr ne keer* - Valkeswirds-Broabaans
Marit Godbersen - *Min aanj spriik* - Weesdring-Fering-Nuurdfresk
Fieke Gosselaar - *Ik kin de s schrieven* - Grunnegs
Graaf van Medwert = Mark Spijkers - *taal* - Hollands
Edwin de Groot - *Wy binn praatsjeSjitters-Belulkeunst* - twalûk - Frysk
Ankh Gussinklo - *Miene moerstaal* - Aaltens-Achterhooks
Martin Haan - *De toal van muziek* - Westerketaaiers-Westerwolds-Oldambtsters > Grunnegs
Anjo de Haan - *Veni Sancte Spiritus* - Hogelandsters-Grunnegs
Dita de Haan-van Rooij - *Engels of Westfries?* - Skagen-Westfries
Anne Heegstra - *fielst it* - Frysk
Happy van der Heide - *net te temjen* - Frysk
Reinder Willem Hiemstra - *'t Hoge bos boven* - Westerkertiers-Grunnegs
Joop Hekkelman - *Verlaegen* - Gossels-Noordwest-Achterhooks
Tsjisse Hettema - *bûten* - Frysk
Ytsje Hettinga - *taal fan seelûden* - Frysk
Wim Heijmans - *klanke* - Kirchröadsj/Kerkraads-Limburgs
Hein Jaap Hilarides - *Oorlog is gyn woord 1-3* - Bildts

Riet van 't Hof - *Taolzörg* - Gasselters-Midden-Drèents
Jelly Hogendorp - *Niet thús* - Kollumers > Frysk
Jan Hoiting - *Nig of Nait* - Onstwedders-Grunnegs
Rieks Holtkamp - *Zeegodin van Miró* - Oldambtsters-Grunnegs
Tialda Hoogeveen - *Beppes yn babylon* - Frysk
Harmen Houtman - *Et witte laeken* - Stellingwarfs
Arjan Hut - *It briefke* - Frysk
Janna de Jong - *taal* - Frysk
Wim Kallen - *De slaanke taalje van Limbörg* - Limbörgs
Grytsje Kingma - *Taal fan myn hert* - Frysk
Sylke Kingma - *Earne hjir* - Frysk
Gerrit Klaassen - *Dat wat zwig* - Albeargn-Tweants
Diana Kliffen - *De taal der liefde* - Noord Scharwoude-Westfries
Ans Klok - *Rieke* -Drèents
Else Klomps - *gin weurde* - Wenters/Winterswijks-Achterhooks
Jidske van de Klundert - *Moedertaal* - Hollands
Jan Kooistra - *oare taal* - Frysk
Lara Kool-de Vries - *ôfsniene woartels* - Frysk
Klaas Koops - *Taol van de vrede* - Drèents
Everdien Koskamp-Luijmes - *Taal* - 'Nestiezern bi-j Aalten-Achterhooks
Truus van de Krol = Truus Otten - *Rikkepöälkes* - Tweants
Jannes Kuik - *Woapen* - IJhorsts-Drèents
Eric van Laere - *vervrimd* - Wesdurps/Westdorps-Zêeuws
Hans Lakwijk - *Afscheid* - Meierijs-Noord-Brabaons
Marije de Lange - *Eigen* - Frysk
Rein de Lange - *Taalrestanten* - Bolserters/Bolswarders-Stadfries > Frysk
Gerrit Lansink - *Dubbeldepe weurde* - Tweants
Janny Lautenbag - *Bildts* - Bildts
Jan van Leeuwen - *Gemoed!* - Heerde/Waopmvelde-Noordoos-Veluws

Marjan Leneman = Maaijan - *Kopper 'n aovondschemmer* - Achterhooks
Anny Lesscher-Schasfoort - *Taal* - Tweants
Loes Lettinga - *Diskrimenaasje-fremd wod* -Westers > Schylgers
Bernard Lichtaard - *Anekdote* - Zuudwest Drèents
Limburgs Wearmeadje = Diana Bus-Delil - *Ut blief toch apart* - Maaskanters > Limburgs
Jennyanna Linde - *Toekomstmeziek?* - Zuudoost-Dreints
Gerry van der Linden - *Zwijgtaal* - Hollands
Antje Lübben - *Taal* - Oostfreeske Platt
Gerdien Luttje-Jansen - *Weure roolt as goolven* - Eanters/ Enters-Groafskops-Tweants
Jan Maas - *Mien taal* - Venloos-Limburgs
Gesche Martens - *spriik 1-2* - Fering-Nuurdfresk
Maaijan = Marjan Leneman - *Kopper 'n aovondschemmer* - Achterhooks
Alied van der Meer - *Fanaf de klei* - Bolserters > Frysk
Martine Meester - *Westfries* - Medemblik-Westfries
Hans Mellendijk - *Schatkamer* - Vassevelds-Achterhooks
Aggie Meijer - *'t Pâd fan de taal* - Bildts
Are Meijer - *Doe, mien toal* - Gruupskerks-Grunnegs
Jopie Minnaard - *Dierentaal-M'n ouwerlijk uus* - Zuud-Bevelaans-Zêeuws
Joachim Minnemann - *en dachter ut foortuft* - Mooringer Frasch-Nordfriisk
Nane van der Molen - *Schrieven* - Hogelandsters-Grunnegs
Reinder van der Molen - *Onnerwegens noar zien waark* - Hogelandsters-Grunnegs
Christine Mulder = Stien van Anne - *Vuurtael* - Stellingwarfs
Donvito Naaijer - *Onendeghaaid* - Veenkolonioals-Grunnegs
Ellin Nickelsen - *Wat boowen uun leit* - Weesdring-Fering-Nuurdfresk
Christa Niklewicz - *Hilligens* - Frysk

Piet Oostenbrink - *Houten paardjes* - Hollands; vertaling/ translation Pradeau > European
Willem Tjebbe Oostenbrink - *Tekens* - Westerkertiers-Grunnegs
Jos Oude Kempers - *Wiej leaft in onze sproake* - Oawerdeenkels-Tweants
Marianne Panneman - *Verloren* - Grunnegs
Henriëtte Pieperiet - *Ja eerder hev' wy ben fan 't eilaun wein* - Eilauners-Lytje Pole- Skiermuontseachs
Coby Poelman-Duisterwinkel - *De Grunneger Sproak* - Grunnegs
Hanneke Post - *taal* - Zitterjs/Sittards-Limburgs
Jantsje Post - *Memmetaal* - Frysk, oersetting/translation Velthoen > European
Guy Pradeau - *Lou ch'va d'bô* - Lenga d'Oc/Occitan > European
J.D. Prijt - *Streektoal verbindt* - Grunnegs
Ligija Purinaša - *upe plyust kai sīvīte* - Letgaals/Latgale/ Latgalian language > European
Karin Ramaker - *Da alles op z'n plek terug zou valle* - Tilburgs-Noord-Brabaons
Froukje Reitsema - *grip* - Frysk
Mario Reijnen - *L'Amour, taal's moers* - Hollands
Ignasi Ripoll - *Patria in lingua* - Català/Catalan and English > European
Gesche Roelofs - *Harewst hää sin gans aanj spriak* - Aasdring Fering-Nuurdfresk
Jannie Roodhof - *Frysk* - Frysk
Marije Roorda - *Alfabet fan it lichem* - Greidhoeks-Frysk
Michaël van Roij - *Thaol* - Aarle-Rixtel-Zuidoost-Brabaons
Anders M. Rozendal - *Klaaikluten* - Dongeradeelsters-Frysk
Birgit Rutenberg – *Platt lives matter* - Rheiderländer Plattdüütsk > Noordfreesch
Suze Sanders - *Waoterspraok* - Midden-Drèents
Albert Schaafsma - *Sykje nei wurden* - Frysk

Sipke de Schiffart - *lof fan triennen* - Frysk
Ina Schroders-Zeeders - *Woordenschat* - Hollands
Dré Siderius - *Wa?* - Frysk
Bennie Sieverink - *Wisse* - Almelo's-Midden-Twaents
Riky Simons-Julicher - *Platte wäörd* - Zjwaams/Swalms-Limburgs
Jeroen Slager - *De taal fan dyn leven* - Bildts
Jan Sleumer - *Toal* - Hogelandsters-Grunnegs
Hans Smeets = John Smith - *De taal blijft vloeien* - Hollands
Anske Smit - *Hiemelspraik* - Hielpers
John Smith = Hans Smeets - *De taal blijft vloeien* - Hollands
Har Sniekers - *Oos taal* - Toears/Thorns-Limburgs
Frank Spijkers - *wartaal* - Hollands
Mark Spijkers = Graaf van Medwert - *taal* - Hollands
Marco Starmans - *Moddersjproag* - Zumpelvelds/Simpelvelds -Limburgs
Rennie Steensma-Krottje - *'t Mooiste ferhaal* - Bildts
Arjan Sterken - *Luustern* - Sallaans
Stien van Anne = Christine Mulder - *Vuurtael* - Stellingwarfs
Marion Steur - *Sprokkelen* - Achterhooks
Nel Swart - *Taal* - Meslânzers - Schylgers
HarmG.Sijnstra - *unbegrip* - Noord-Drèents
Joke Sijs - *Moerstaal* - Westfries > Westfrois
Taaltriggert = Ronald Wijnia - *Thúústaal* - Bolserters/Bolswarders-Stadfries > Frysk
Kees Takken - *Boers prate* - Westfrois
Bauke Terpstra - *tin* - Frysk
Willem Jan Teijema - *pantha rei* - Stellingwarfs
Laura Theunissen - *Sjrievend* - Echts-Limburgs
Patrice Domenique Troost - *Taal* - Zeeuws-Vlaams
Roald Uildriks - *haiku's* - Grunnegs
Myrte Marije Veenbaas - *Moedertaal* - Frysk
Johan Veenstra - *Naachtboot* - Stellingwarfs
Harry van Velsen - *over t verzoameln van vraagtaikens* - Hogelandsters-Grunnegs

Foppe Venema - *Súdhoekster almanak 1-4* - Frysk
Esther Velthoen - *Mothertongue* - Immigration English > European
Truus Verbong-Simons - *Sjriéverskrink Noord-Limburg* - Tegelse taal-Limburgs
Wil Vergoossen - *Mien ieêste gedich* - Echts-Limburgs
Vlinder Verouden - *'t Olde volkien* - Hollands
Caroline Verschure-Vas Nunes - *(Verr)adelijk praatje* - Hollands
Sjoerd Visser - *Dichtoader* - Westerwolds-Grunnegs
Ids Vlieg - *Grunnegs* - Veenkolonioals-Grunnegs
Johann Arnold Voß - *achter de woorden eerst* - Oostfreeske Platt > Noordfreesch
Theo Vossebeld - *Als je met* - Beckums-Tweants
Elbrich Vreeling - *Nei swemles* - Súdwesthoeks-Frysk
Jetze de Vries - *merke fan langstme* - Frysk
Matty de Vries - *each fan 'e nuddel* - Frysk
Paul Weelen - *Mie woad* - Kirchröadsj/Kerkraads-Limburgs
Egbert van der Weide - *Wörtels in Drenthe* - Hoogeveens-Drèents
Tom Wester - *Mooi zoid* - Obdam-Westfries > Westfrois
Ria Westerhuis - *Heur taal* - Zuudwest-Drèents
Griet Westra - *mom* - Frysk
Syds Wiersma - *huihui! ropt de taal* - Frysk + *Patria in lingua* - Frysk, oersetting/translation Ripoll > European
Jayde Will - *The river flows like a woman* - English, translation Purinaša
Jan Hendrik Woudstra - *Taal fan bûter* - Frysk
Marten Winters - *Morsige man* - Frysk
Marc Wübbenhorst - *Eensaamkait* - Oostfreeske Platt > Noordfreesch
Jan Botte Wijnberg - *Oast met West past best!* - Ouwe Pole-Amelanners
Ronald Wijnia = Taaltriggert - *Thúústaal* - Bolserters/Bolswarders-Stadfries > Frysk

Maria Nivea Zagarella - *Sicilia matri* - Sicilian
Netty Zander - *Doiktaal, an de Westfriese Omringdoik* - Skagen-Westfrois
Els Zeegers-Koelen - *Laevendige taal* - Remunjs/ Roermonds-Limburgs
Sygrid van 't Zet - *Yntegraasje* - Frysk
Carla van der Zwaag - *Wurden* - Frysk
Durkje Zijlstra -*Krûp* - Frysk

Gedichten fan bern:
Benthe, Brandon, Fleur, Jason, Jinthe, Kjeld, Lyam, Merle en Sterre > Bildts
Ashley, Dyan, Falko, Gemma, Milosz en Youlan > Hollands.

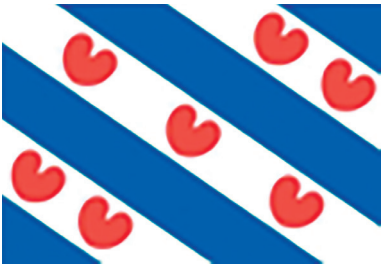

Frysk en Stadfries
feest fan Fier dyn eigen taal

wyn fan wylgen
skarrelt om boaten
oer rêsteleaze rivieren
meisto dûnsjend
dyn sydsprongen meitsje
as in wietreinde hûn
dy útskodzje
oant drippen
as letters
foar eagen
út ien falle

wurden foarmje

Tanja van Abbema

datst de loft
grien, gers blau
it swartste swart
sêft en giel rau

datst lûden
sjochtst, kleuren
hearst, it hert
de maat slacht

dat wurden as
hongerpôlepaad
papillen kitelje

as swiete sjerp
slokterm ynglydzje
mage beflinterje

dat it snijt
ûnder dyn hûd
krûpt en datst

it hieltyd
wer op ‘e nij
en opnij

… dat

Ypie Bakker

Paden

Reizgers geande oer de paden
fan de libbenswetten frij
ûnderweis nei nije fierten
om wat west hat dêr te litten
frij fan doe en op 'e nij
foet te setten op 'e paden.

Reizgers geane noait allinne
altyd binn' guon ûnderweis
mei in rêchsek fol ferhalen
klinkt yn alle minsketalen
de ferwachting fan de reis
gean is noait allinne rinne.

Gean yn 't spoar fan dy't al gongen
't iuwen-âlde paad foarút
mar fan stroffelstiennen witte
links de wierheid lizze litte
sljochtsje mei it wiis beslút
om te folgjen dy't al gongen.

Meiïnoar oer âlde paden
yn it spoar de nije wei
fan inoar dy talen witte
ûnderweis nei iepen fierten
fan de libbenswetten frij
reizgers geande oer de paden.

Jelle Bangma

Wêrom net boartsje

Ik soe oerstjoer oer oeren en oeren rinne,
raze en roppe rjocht troch de lûdsbarriêre
de taal skanseare,
as it net nedich wie om klanken sa klinke te litten
as spuibewegings, sa at sy seit.

Dat it dan oan de kultuer, de natuer,
de skiednis of just de takomst leit, wa sil it sizze.

Sille wy it misse,
as der gjin Hollanner mear mei griemt?
It besykjen wat mei ús taal te dwaan
net mear troch de Maas, de Heerengracht, de Hoge Der Aa,
mar allinnich noch troch de Smelle Ie streamt?

Frysk bloed tsjoch op, wol no ris net eamelje
mar grutsk wêze op dy boarterij.
En sels as Kurt Schwitters it mei,
wêrom dan net in Hollanner, in Grinslanner of flechtling.

Erik de Boer

Talen leare

in taal leare,
wat hâldt dat yn?

wurdsjes stampe
tiidwurden bûge

en ferjit foaral
de útspraak net

mar der binne
ek oare talen

talen
sûnder wurden

de taal fan it waar
de seizoenen

de taal fan de beammen
de fûgels

de taal fan it lichem
de leafde

de taal fan ferbining
en frede

ik sprek se noch net floeiend
mar al dwaande leart men

it libben is
ien grut talepraktikum

Sietske Boonstra

Lytser as trije <3

Fryslân bop, boppe, raze mar net roppe
Stikstofkealtsje yn ’e groppe
Wy hâlde fan ús Pier, Abe en Foppe
Skoppe tsjin domme hûnekop

Skútsjesile is myn nocht
Hurd onderút. Bearenburchbocht
Sljocht, mar noait wer Alvestêdetocht
Fierljeppe, plons, noait besocht

Grutte grize fûgel, nim mei
Elke dei opnij, sûpenbrij
mei sjerp – pake en beppe wei
faak bin ik bliid mei dy

Taaiwaar yn Tytstjerksteradiel
Tyt tyt tyt, Piet skyt yn ’t reid
Frambus ljipaaigiel
Do spilest toniel
– Sy keatst, net gek: do ek –

Smûk skaad beamtegrien
Oeral yn ’t rûn ferdwûn
Raaigers stikstof jarre
Alles giet kapot – wy litte it barre

Heit en mem sa fier fan hûs
prate yn Hoochhollâns
tsjin har kids yn bakfyts
goed foar karrière net foar ús

Sa sille sy it net leare
mar, it is sa as myn faam sei:
Net alles is sabeare
oranjekoeke, ien ko, twa kij

Jins taal: oarloch, frede, leafde
Bijke, Syfke, Moarke,
wûnderoalje – Frysk
Do, wy en ik – djippe gjalp –
lytser as trije!

John Bosma

Talen skiede

Soe ik Frysk prate,
Dan wie ’k yn Fryslân frij,
Net ien soe opsjen,
Ik wie gewoan ien fan harsels.
Mar yn Hollân soe ’k al wêze in Fries,
En knipe die ’t noch mear om fierrens,
Dêr waard ik oars net as in frjemd.
Talen skiede, in hân dêrom foar wa’t dit lêst.

Philippus Breuker

Lichemstaal

Mei wurden rûk ik dy leaf.

Do bist in skeetsy.
Har kopke stiet beteutere,
se hellet har noaske op,
krekt as stjonkt myn leafde.

Ik wol it wer goedmeitsje.
Flaainamkes rûke soms net sa fris,
krekt omdat dêr safolle gek op dy is.

Se leaut my net.
Se wit noch net
dat echte leafde stjonkt.

Ik hâld fan him
dy heit fan har.
Moarns betiid
druk ik myn noas tsjin syn liif.
Hy rûkt nei him,
syn minskemannegeur.

Toch wol nuver,
tsjin him sis ik pop,
mar poepy soe ek wol wat wêze.
En sa heart se it
noch in kear
oars.

Leafde giet troch de noas.

Dirkje Brouwer

Klaaifrysk

Ta taal

De teare toppen fan 'e reiden
taaste reauntsjend nei 't onwêzentlike ljocht
en yn 'e wiere fierte winke pearelmoeren kimen.

De sluierjende, nee waaljende,
ja wieljende waadwolken
– dat slút jussys better talich oan bij wetter, toch? –
tippe oan 't wjerspegeljend azueren skarreslyk,
mank 't skolferich yndigo wiete skynsel.

Sisoa, meskyn noch krekt net yn te moaie grutte wurden sein
– dankewol Kloas.

Sa´n protte syllaben dy't je no noch noarich ha.
Fynst it goed?
Do seist hast neat.

Mear.
Dêrom, als foaren.

Tuskenyn – as opheldering –
even ta 't bewende minskebrein
beslein yn tsjustre krochten fan 'e griene see-
kearing,
gearslach yn 'e Oasthoek,
desnoads in pear gewinten fierder fierderop
oan 'e drege ontagonkelike Westerdykse klaai,
oersljochte mei wûnderlik hast poarpren tulperead
weagjende
bij rûzing
as foar foarsjoch op.

Lakesto dat wearelds sels betocht teater út?
Alles altegader goed en wol,
lit ús toch mar dat lette
gouden strykljocht opstrike
dat yn deze oarlochsbedeling
even ja even, ho!
Mar nèt éven blynslacht.
Slach ta,
bliksem.

Likegoed,
ús aller memmes taal
tutet
tatata
ta.

Goasse Brouwer

Ferskûle taal

Hege muorren wurde boud
om sinnen dy't se sizze wol.
Lytse finsters fan wat wie,
mar wat se ferliest,
har taal,
har tinzen.

Traaljes falle ûnferwrikber del.
Stadichoan,
ien foar ien,
ferdwine ferhalen,
rekket har holle finzen.

Dochs klinkt bytiden,
fan fier ferskûle,
in liet fan lang ferlyn.
De klanken kitelje har tinken,
har stimme siket nei de toan.

O, lit it liet de taal ûntslute,
de wurden út har bernetiid.
Werkent se de wize?
Oer *fûgels* … *striekes* …
Se slacht de mjitte mei triljende hân.

Dat it kin,
dat âlde sankjes,
'Ik wit it net,' seit se,
mar súntsjes:
'Dan is de maitiid, maitiid yn it lân.'

Klaske Dankert

Taal dy't sjongt en dûnset

Myn memmetaal fielt fertroud
sa gau't ik de wurden hear
dêr't ik de klanken al fan begriep
doe't ik noch in lytse poppe wie
De taal
dêr't ik yn jubele, raasd en lake ha
Wylst ik de Fryske wurden yn in *podcast* hear
is it krekt as sitte se hjir oan 'e tafel
sa tichteby en werkenber
as lei ik op myn luchtbedsje, klearwekker
azemje ik elke sin troch it tinne tintedoek mei
de gesellichheid fan 'e grutte minsken
op it sâlte, sûne eilân, sa ticht by hûs
stoarm fan wyn en wurden, widzje my stadich yn 'e sliep
It is as yn 't Japansk
byld, foarm, klank en betsjutting
komme gear yn ien wurd
dêr't nostalgy mei de letters ferraand is
myn eagen ticht
mem har sêfte stim, pake syn wurdgrapke
Myn memmetaal
taal fan it hert
dy't sjongt en trillet
ritmysk dûnset oer myn tonge
as in Frânsk chanson
taal fan myn dreamen
fan stimmen yn 'e holle
It liket Ingels
tsiis-*cheese*
dream-*dream*

Thús stiet de tiid stil
de waarmte
Myn memmetaal
sprekt leafde
sjongt en dûnset
ûneinich yn myn hert

Inge Feenstra

Wy binn praatsjeSjitter

wat winske wurdt oan taal
kin *minske* leverje
flechtich, soer, swiet of
smeitsjend nei stiel

boetsearret oneliners
- it ear is bûchsum - gûgelet en
googelt
stekt foar alle mieningen
de wiisgearen yn nije klean

hjoed besteld
moarn besoarge

***minske* wasket skjin**
puer en en wyt* op it earste
gesicht
skaaft de tinkers beskaafd op
maat

draait slûchslim
de kadavers
om yn it grêf

***bûten berik fan bern hâlde**

Belulkeunst

sjochst
hearst him ek
en in soad
wêr'tst mar bist

strjitte
Hema
Sliep

minske

de pachter fan taal
in soepel fallende jas
tûk knipt en mûlestikt

hingje jowes mar
njonken dy fan *minske*
syn kapstôk is jo kapstôk

***minske* lit jo sjen**
***minske* leit jo út**

Edwin de Groot

fielst it

yn dat skolperjen
fan weach tsjin skou
as rjimmen oerflak ploeikje
yn iere moarnsdau

yn kloften guozzen
har helder gakjen tsjin
skiere hjerstjûnsloften

yn dat reauntsjen
fan readkoperglâns-
reid tsjin reid
sleatskant bylâns

en yn dat siizjen fan izers oer iis
mei lange halen oer Wide Ie

fynst it

mids de ronfels fan
in antlit ferware boppe koweblom-
skelkenskoat

en yn in toskleas bekje
tusken preuveljen en
bûltsjeblaas

fynst it… fielst it
hearst it

sa as fan in lûd
it himpen brekken
en fan in wurd
dat suver sjongen

dy taal

Anne Heegstra

net te temjen

folslein oanein troch hege floed
fynt har geast rêst op sacht moas
in aloan moatten fan achterhelle waansin
makket oerbelêstige en murf

ûntwoartele fan lichem, streek en taal
taast se kwetsber en ûnwis
nei ferlerne wurden

yn soberens foarút betteret se op
folget fertrout it paad
fan har natuerlik wêzen
har frij wûn ynsjoch en wil

it wantij fan ûnkunde en begrinzging keart
dûnset se harsels de frijheid yn

happy van der heide

bûten
skraabje reeën steëen
bleat
yn ’e snie
foar in bekfol fretten

it folle libben is ús net allegearre gund
skrikeaget it keal nei syn mem
doe’t er it oerjaan moast
tsjin in ridel dichters
moassige moerasdrinkers
glysterjend op oarlochspaad

it feminine teken yn ’e eagen

ik hear dêr ek by
tocht de amateurdichter dy’t de noppen
fan syn fuotbalskuon
kreas om de nekke bûn
pynlik tsjin syn
tatûearre liif bonken fielde

Tsjisse Hettema

taal fan seelûden

de wyn flústeret my
wurden fan ferealens yn
en widzet muzyk op
rôljende weagen oer myn
wachtsjende teannen
nimt my mei nei in strân
fol leafdeslûden
oant de stoarm oanboazet
in oare toan oannimt dy't my
yn 'e holle delslacht en alle sizzen
yn 'e brâning ferdrinke lit
ik net langer de taal fan
oantinken ferstean

ytsje hettinga

Kollumers

Niet thús

Asto seist: 'Niet bang weze', durf ik niet meer.
Dat komt niet deur dij.
Pas toen ik…

We kinne niet terug.
We prate noch altyd yn deselde taal,
maar we kinne niet terug.
Ok niet een stukje fan mij.
Pas toen ik…

Do sloegst dyn arm om mij hinne
maar et holp niet.
Tot ik lústerde.
Naar har.

Ik had har dèr laten.
Et was yngewikkeld:
alles wat sij wú
was hier niet.

Dus liet ik har dèr.
Ik ging fut.
Allinnich.
Se probeerde mèt te gaan.
Bleef een bietsje op afstand
Boos. Verdrietig.
Ik had har achterlaten.

Wat kon se doen,
behalve hard gúle.
Raze:
'Ik voel me hier frimd,
et is niet thús,
ik hoor hier niet!'

Et hielp niet.
We konden nou één keer niet terug.
En hier was et ok moai toch,
met lieve ménsen en mooglikheden…

Tot se dichterby kwam en ik lústerde.
'Ik mis de perenboom', sei se sacht.
'Kom mar meiske', sei ik, 'niet bang weze'.

Jelly Hogendorp

Beppes yn Babylon

Dylan seit dat myn taal stom is.
'Wat moatte jimme mei dy taal.
Wêrom prate jimme net normaal?'

'Ik wit it net.'
'Hâld der dan mei op!'
Ik helje myn skouders op, 'Okee',
en hâld op mei myn taal.

Ynienen is it stil en leech.
Gedachten sûnder wurden.
De siden yn myn boeken wyt.
Us mem praat sûnder lûd.
Ik dream plaatsjes sûnder tekst.

Dat ferdúts ik Dylan de oare deis.
'Ik sei dochs: wêrom prate jimme net normaal?!' ropt hy.
Ik knik.
Knikken is yn elke taal itselde.

De oare dei wurd ik wekker mei in oare taal.
Dy normale taal.
Ik kin wer prate, tinke, lêze en ferstean.

Wat bin ik bliid!
– Allinnich as ik lilk bin praat ik
per ûngelok
myn eigen taal –

Mar,
nei in skoftsje fernim ik dat ik alles wol hear,
mar neat echt begryp.
Dat ik alles sizze kin,
mar noait sa hiel presys.

Wurden hawwe in oar gewicht en guon binne wat ûnwis.
Myn beppes wenje ynienen yn Babylon.
Yn in oare taal bin ik net deselde.

No wenje ik wer yn myn eigen taal.

Foar Dylan bestean ik net mear.

Tialda Hoogeveen

It briefke

mem joech my
in briefke mei wurden
fan ús pake, har heit

se sei: dizze wurden
hear ik net langer om my hinne
miskien kinsto der wat mei?

ik pakte it en beseach
mem har lichte hânskrift

en tocht: in gedicht
is my fierstente stil om taal
yn te bewarjen

dat út en troch
krij ik it briefke derby,
tear it iepen en lês lûdop,
efterstebek, werom yn de tiid

Arjan Hut

taal is

kabaal
wat in ferhaal
net normaal
sa'n moaie taal

taal is
fataal wartaal
misbegryp en
praat fan neat

taal lêze skriuwe prate
roppe raze balte
lit sjen lit hearre
sprek dy út

taal is macht,
is kennis kunde
tûk tinke tinkst
taal is frjemd eigen

taal is keunst magy
mei en sûnder wurden
laitsje gûle
flústerje lústerje lilk en leaf

taal tsjoene mei wurden
sprektaal skriuwtaal
byldtaal
stille wille

Janna de Jong

Taal fan myn hert

De wurden fyn ik net,
se sitte yn myn hert.
Se komme net nei bûten ta,
ik kin der net goed by.

Ik sjoch benaud omheech,
it fielt sa swier, sa dreech.
Hoe kin ik my dochs uterje,
gewoan mei myn gefoel?

Ik kom net fierder mei
wat ik oan wurden sei.
Ik nim de tiid en lit it gean,
dy stream fan enerzjy.

Ik núnderje in liet,
de klank, dy't yn my siet
komt stadichoan nei bûten ta.
fanút myn djipste sels.

In klank, in lûd, in wurd,
earst lyts, mar dan ek grut.
Ik lit it streame as in dream
sa wurde klanken taal.

De taal fan Heit en Mem,
ik hear wer harren stim…
De wurden fine no har plak,
't giet suver as fansels.

Grytsje Kingma

Earne hjir

Earne hjir haw ik
Wjukwylde wurden foar fûgels
Dûkeltsjedraaiers
Sweefswalkers
Wyndûnsers
Smeltswiete wurden foar myn leafdes
Hertefjoerkes
Leaveleafstelingen
Sielestrielers
Gleongleie wurden foar rûkersguod
Fearrefachtwurden foar myn fielen
Leaflangjende wurden foar it langstme
Ferealdreame kin ik
My wuolje yn trieddetinne tekkens fan tinzen
Lidwurdlaitsje, dangelwurddûnsje
Smûksprekke, passyprate

Mar de wrâld wekkert my rûch
Sprekt myn ferkeardferstean
Wurden dy't tekoart sjitte
Dêr't gewearen tefolle

Gjin sielestrielers
Gjin wyndûnsers
Gjin ynlibjen foar oerlibjen
Gûlendelûden fan lûdgegûl
Ferlinefertriet, takomstterreur

Weromwuolje wol ik
Earne hjir
De tekken fan tinkeltinzen yn
Dêr't fielfertellers de rûchrazers stilstelle
Fröbelfantasij de stikkene siel heilhielt
Dûkeltsjedraaiers dûkelje, leaveleafstelingen leavje

Dêr

Sylke Kingma

oare taal

jimmes is de taal
fan de mychammel
it tsieren fan hûnderten syskes
heech yn ´e toppen, it krassen
fan krieën en raven

jimmes is beheind
ken gjin grinzen
kriget mei de godlike talen
brekt jin de bek iepen, steigert
en skopt, rekket en krinkt

mar at jim taal ferdwynt
yn ’e nacht en yn dit lân
fan sodzen en rinsân
himel en ierde elkoar reitsje
de opgeande moanne
har ljocht struit oer tsjustere paden
dan komme wy
slaan ús taal yn ’e stringen
bringt wat ús driuwt yn beweging
drave wy it moarnsrea temjitte

Jan Kooistra

ôfsniene woartels

ûntkymt út fernederlânste âlden
yn it Fiere 'Hege' Brabân
bin ik twadde generaasje Fries om utens
by de woartels om ôfsnien

gjin Frysk of sels mar Ljouwerters
gjin Brabants noch gjin Drents
bin ik oeral bûten,
nearne yn 'e grûn

sels net op de lytse mominten
sa as by de blommeman
as myn mem in Fries werkent
en yn it Frysk wat blommen keapet
stean ik der ferdrûge by

pake en beppe ferlearen har bern
pa en moeke ferloaren hun thuus
maar ik… ik verloor mijn bron
mijn aarde om te groeien

oant do!
do dy't my earst yn it wetter sette,
stekte yn in potsje
en mei my plante yn dyn tún
siedsjes foar it Frysk

al acht jier werom op 'e Klaai
dêr't ik wurdsje foar wurdsje
myn woartels werom fyn
en no einlings
einlings bloeie kin

Lara Kool

Sterker as it swurd

fersnij it wurd leafde en
dea sil der út fuortspringe

ferweesd bliuwe tekens efter

fandelje l, f, e en kear
letters om yn aed

staverje dan lef, fel, elf
en blaas it dyn azem yn

rêd de s noch út it swurd
en sjoch: in wurd bliuwt oer

fyn dêr in sprankje leafde foar
en fitaal sille spraken libje as

wie it nij sa de wille yn dit fers

Remco Kuiper

Eigen

Klisjee fan ‘de brijleppel’ mar ik
ferstoppe it Frysk fluch
fan beuker oant folwoeksene, ferbline troch sjêne
of eins tocht ik simpelwei nea
oan myn woartels

Lyts stimke ûnder it behang
sis mar neat, bist oars

Pesterij op de Frânse camping
it beruchte ‘Waar kom jij weg?’
de eks dy’t de gek hie mei
myn ‘s’ yn sokken

Stimke ûnder it behang
wês mar stil, bist oars!

Alve alve twaentweintich:
kofje, prate, skriuwe
literatuer, poëzy, flammen
alle barrikaden, ferbrând

Jannewaris trijentweintich:
de weropstanning
de Diva yn de Gouden Liuw
earste Fryske streek fan ’e pinne
gelyk fyftich taharkers

Sprek, do hast in ferhaal!

Do en ik
wy hiene ús eigen taal
it wie lykas *himelaaie*
nimmen dy't ús begrypt

Hert fan wurden
lichem fan silikoanen
fleksibel en kûgelfrij

Fertel myn ferhaal no – yn elke taal
taal is alles, alles is taal
taal makket gjin kar

Sprek, ek do hast in ferhaal!

Boppe alles: taal bliuwt altyd

EIGEN.

Marije de Lange

Bolserters

Taalrestanten

In Bolsert hasto bedocht ju
Harré dat is goeie en ik
hoar it dy weer sêgen

Ut waar noch efkes
krekt as doe
op Bolletongersdei

Daansjend op ut plein
oanze speulende stemmen
as skakels ferbonden

Mar dyn woarden strukele
en fergrieme betekenissen
knakke ut dyn herinnerings weg

De eensame restanten
fan dyn taaltjse doadgaand
tussen ouwe lippen

Rein de Lange

Bolserters

Fanaf de klei

– Bericht aan Aggie van der Klei fan 't noardelik Wad

Alles wat blyft, ferandert
omdat ik myn tekens in jou skriif
myn taal bou op dy fan jou
woarden skep út klei
fan oans allemaal
dat wat ferandert, blyft.

Un weefwerk fan eeuwen
insteke, omslaan en wat nyt past
deurhale, sachtjes late gaan
woarden út water, lucht en klei
un streepke rôze hoarizon
ik dink ineens: fan jou foar mij
streepkes in 'e groate rúmte
dat is hoe't wij bestaan.

Of gewoan:
Jou waren hier
Ik bin hier
Wij binne hier.

Alied van der Meer

Hilligens

Ik bin gjin hillige
It hillige leit bûten myn macht
Hilligens is wer'sto bist

Kinst ús wrâld as dyn bûse
Snapst emoasjes
Brûkst wurden dy't ik wol begryp
Mar krekt net by komme kin
Fangst my op mei witten

Fynst it paad nei sykjen
Ek al is it kâld en tsjuster
Tusken wyt en swart
Is gjin griis, mar
Dyn hilligens

Christa Niklewicz

grip

yn alle bochten fan it labyrint
is gjin wurd dat ljocht jout
elke taast wurdt net beleanne
de echo kin gjin klank ferneare
myn twongen tonge út 'e mûle
priuwt inkeld in fersin, gjin rook
te fangen yn 'e longerjende noas
ik hein taal noch teken

ik bin stil en wachtsje op bewiis
fan kleur, waarmte en fan wiette
om myn bolster te ferliezen
de earste kreak yn myn hurde húl
jout grif in kier om út te brekken
weagen fan wurden te winnen
lûden te priuwen, wille te hifkjen
om te dûnsjen op it ljocht fan de nije taal

Froukje Reitsema

Frysk

Dyn twalûd yn 'leafde'
liedt salang nei
oant lij wetter
my út 'e earen siicht

Jannie Roodhof

Alfabet fan it lichem

samar kinst op in dei
de measte wurden kwytreitsje
as dat my oerkomt
en ik der frjemd yn ompraat
wa bin ik noch foar dy

wolsto dan it alfabet
fan myn lichem leare
yn tekens dy't bewege
as myn earms dy roppe
ûnbegryp yn myn eagen ljochtet

ast my wachtsje litst
earst dyn eigen dingen dochst
ik dy de rêch takear
en in stoel omsmyt

gean dan nei bûten en
sykje in oankrûpwurd foar my

Marije Roorda

Klaaikluten

Hij nukte yninoar
de Babelske toer
gjin reden langer
te bliuwen
bij dy krûmpraters

nei dreech sykjen
hawwe se it fûn
ús foarâlden
in eigen plak
oan it slinkewaad

se smieten hichten op
sloegen inoar
út en troch
neffens harren aard
de harsens yn

wrede seewyn
twong
ta lûd praat
mar de taal
joech mienskip

it Klaaifrysk
fan 'e Dongeradelen
sit ek bij mij
oant de boom
yn it hert

Anders M. Rozendal

Sykje nei wurden

Wurden sûnder kop of sturt bongelje yn 'e romte,
sykje hâldfêst, sykje om in ferlechje
om earne hingjen te bliuwen, angeljend nei gearhing.
Wurd siket wurd om tegearre in sin te meitsjen,
om betsjutting te jaan oan it libben,
útwaakse te kinnen ta in stammerjend gedicht,
in spannend ferhaal, in swietlûdich liet,
in alarmearjend stik yn 'e krante, in hakkeljende rap,
in oertsjûgjend spoken word fan 'e preekstoel,
in ôfwaaid praatsje, in akelich geroft.

Myn wurd tsjin dines, de mûle snuorje,
in woke word om de wierheid út 'e wei te gean,
wreed út in byntliif weiskuorre.
It frije wurd yn 'e kym smoard.

Of siede yn fruchtbere grûn foar alle wurden,
om dêr te ûntkymjen
en fuort te fleanen op sweltsjes' wjukken,
sykjend nei gastfrije romtes yn ferljochte hollen
om yn nije betsjuttingen oer begripende lippen
de wrâld yn te slûpen.

Albert Schaafsma

lof fan triennen

doe't it âldminske
myn ferhaal
in leafde sûnder ein
foarlies yn it paviljoen,
hie ik it sicht op
in jonge frou

se wie yn it swart,
in brede, griene hierbân
joech har wat
artistyks

yn it begjin harke se mei in glimke
nei de frêle, âlde frou

dêrnei earnstich

oan de ein fan it ferhaal
hold se it net drûch,
se fage mei beide hannen
de triennen
fan har wangen

sa wat moais hie ik as skriuwer
noait earder meimakke

myn hert dûnse,
in geloksgefoel streamde
troch my hinne, dat te ferlykjen wie
mei wat ik lang lyn fielde
doe't ik as bokser
foar it earst in tsjinstanner
knock-out sloech

Sipke de Schiffart

wa?

is der ien dy't it gedicht lêst
yn de lytse taal ek noch?
wa maalt derom?
it sil dy mar oerkomme
rinst op 'e dyk
der falt dy in gedachte yn
de wurden gripe
en grypst werom
as hong it libben der fanôf
falt it steil achteroer
rekket it út 'e tiid
nei't it fike en ferealje liet
sûnt leist in wale oer dyn wiere aard
behalve ast om wurden sikest
dan dochst autopsje
op it lyk

Dré Siderius

tin

fergielt papier skimert
as rikke fiskehûd oeral
troch evenredige wurd
rigels skeane kapitalen

as oerkommelingen let
yn nachtlike oeren dyn

wrakseling mei piksels
op gradaasjes wytgriis

sjochst tiidrak oergean
ferdwinen streekrjocht

bylâns ferlitten fingers

einen

Bauke Terpstra

Moedertaal

ik dreamde fan in kwelderboer
mei driuwpôlen as fingers
syn faam, redens om 'e nekke
hold it izer tsjin myn hert
is frysk wol jo memmetaal?

ik fertelde fan myn bernetiid
makke fan ús stedspark in pleats
ik tute mei in boeresoan
tusken waarme koweliven

praatst te geef, rôp de faam
de kwelderboer krige my beet
spuide seadden yn myn kiel
ik koarre gooischke r'en út
de faam kleaude myn tonge

út de spjalt woeks in pompeblêd

Myrte Marije Veenbaas

Súdhoekster almenak

1. Simmerlok
Op it program yn 'e Tour de Frise
stiet hjoed de tiidrit Sleat-Starum
oer Wikel, Sondel, Nijemardum,
Aldemardum, Murns en Laaksum.

'It is slim simmer' ropt op 'e berm
by it Wikeler Hop Tsjêbbe Hettinga.
Ja oké, mar ik sol earst as de bliksem
nei Suderseepearel Starum ta.

2. Hjerstlok neffens Li Po:
Wêrom ik op 'e griene berch hûzje?
Glimkjend swij ik mei it hert yn rêst.
As wer blêden falle en beken brûzje,
is gjin minsk my mear ta lêst.

3. Winterlok
'Bonken op 'e ierde, noch'
hearst yn it dampich búthús no.
't Is diskear fannijs Tsjêbbe
syn stimme en net dy fan Li Po.

Le Grand Meaulnes jout langst, al
sit it smûk mei heitehynder binnen,
nei in wrâld dy't dúdlik súdliker leit
as de rij besnijde Ardinnen.

4. Maitiidslok
Yn it Maigrethotel praat de hospita
oer har eftertún, stil oan it dreamen
tusken wyt pleistere balstienmurren.
Hja besiket de floara te beneamen.

Wurden binne soms lang ûnderweis:
‘Perces-neige, pensées, primevères…’
Krookjes en koweblomkes hâlde hoek
en jawis, oui bien sûr, bloeie dêr.

Wylst it petear as in berchbeek
meänderet lâns sa mannich blom
driuwe myn tinzen ûnwjersteanber
nei it bútlân by de Tsjûkemar werom.

Winterdeis wurdt der riden,
simmerdeis wurdt der haaid,
hjerstdeis is it lân ûnderstrûpt,
maitiids mei dotterblommen besaaid.

Foppe Venema

Nei swemles

Har rich widzet
myn holle en liif bij
it trapjen

Linnen núnderet
sacht lâns futten op
steuntsjes

De hannen dy't
doe stjoerden, flústerje
mij no

De taal fan de skulleslach yn
om my te hoedzjen foar it gewaaks
fan weagen en wyn

Elbrich Vreeling

merke fan langstme

om't ik op dy tarûn bin
kitele troch dyn lûd, tongslach fan wêzen
antwurde ik wurdleas – op dyn resitatyf
doarde ik neist dy te stean by de bots weinen
mei it lûd fan 'I Was Made For Loving You'
draafdest nei in reade en ik nei in pearsen
mei learen jaske jagest troch de bocht
krych ik fan dy de klap fan foar
ynkassearre sûnder wurden
seach as klongel mei in kanielstôk
'I Was Made For Loving You'

by de gripers
dy'tsto dyn spegelbril op
draaidest dy om nei my
rûktest nei kaugom
myn kaam yn dyn glês
wachtsjend op in aria
'dy klap hiest fertsjinne!'

bytsje by bytsje ferdieste
mar ik waard 'Paul'
fan de Fryske 'Kiss' coverband

Jetze de Vries

each fan 'e nuddel

ik borduer de wolken
beammen, sinne, it hiem, it hûs
stistadichoan komt alles werom
ik helje de kasten leech
stean yn de ea fulde keamer
helje heit út de tún
mem út de keuken
set har deastil yn 'e stoel en
begjin te praten yn de taal
dêr't wy inoar nea yn ferstienen –
memmetaal út it heitelân

frjemd ferdwaald yn eigen wêzen
libben wy de dagen byinoar del
yn it hûs dêr't
de buorren de buorren
de wei de wei
tiid de tiid

ik in oar wurden bin

Matty de Vries

mom

de maskers wurde wei
ien foar ien yn 'e
trachter fan 'e tiid
as útkotst útskot
wat bliuwt is spoarepoëzij
ik ha dy leaf, myn alderleafste
mear as my leaf is

de maskers verdwijnen
een voor een in de
trechter van de tijd
personae non gratae
wat blijft is sporenpoëzie
ik heb je lief, mijn liefste
meer dan me lief is

the masks disappear
one by one in the
gateway of time
scum of the earth
what's left are
short tracks of poetry
i love you my dearest
more than you hold dear

Griet Westra

huihui! ropt de taal

it is noait klear, ik moat noch hiel wat fine:
mear wurden dy't de wrâld fan 't each ferbine
mei dy fan 't oare each, in wurd as fear
sêft dûnsjend op 'e wyn, in wjok, in kear

tinkst dat sa'n fers himsels hast skriuwe kin?
fan dichtsjen is 't datst wachtsjen learst,
oars stûket it en fynt it krêft te min,
dat ja, asto dyn geast omploegest earst

soms kom ik by in taal dy't mear oantsjut –
in âld begryp, de grûntoan fan in wurd –
en kin in klank my ta myn stimme bringe,
sa't op hui hui! it fee draaft nei de finne

nim bygelyks it tritske: weach, wei, wein –
in fleach troch 't reid, 'k bin wach, ferweech, ûntweitsje
en de frekwinsje fan itjinge sein,
dy rôlet troch om 't skerpe ear te reitsjen

sa fier ik eltse dei myn eigen taal,
net om it eigene, om it ûnthaal
fan 't witten dat ik inkeld lûd jaan kin
mei wurd en sin dêr't ik in bern fan bin

Syds Wiersma

Nije Taalballade

Ja, wier it is in wûnder dat wy ús taal noch ha
wy snije der bot ûnder en it falt net mear sa ta
de kwaliteit draaft efterút, oare krêften binn' te grut
ja, as ik sa om my hinne hear, giet dat no tige hurd
de spraak dy't ús ferbynt, it giet my oan it hert
dit is net in taal dy't feroaret, dit is in taal dy't stjert

Der wurdt hyltyd briker Frysk praat, nim it wurd: 'Iderien'
'hurd' wurdt 'snel', 'tûk' wurdt 'slim' en 'daalk' wurdt 'metien'
'betinke' wurdt 'fersinne' en 'fersinne' wurdt 'fergist'
en as ik der wat fan sis fynsto my in sjauvinist
mar mei dyn ûnferskilligens rêde wy it net
dit is net in taal dy't feroaret, dit is in taal dy't stjert

Friezen prate Frysk, mar hjoeddedei prate guon 'Friejus'
'stân' wurdt 'stand', 'lâns' wurdt 'langs' en fan 'wiis' meitsje
sy 'wiejus'
ús rike taal ferearmet, it wurdt in Hollâns dialekt
wy wolle der net genôch foar dwaan en dat is wat my stekt
en der wurdt hyltyd mear brijke en oars wol 'Goois ge-ejt'
dit is net in taal dy't feroaret, dit is in taal dy't stjert

Hasto in aardich plan om mei ús taal ris wat te dwaan?
dan binne der ynstânsjes om dy rie te jaan
mar sy binne sa fersplintere en wurkje amper gear
en troch alle burokrasy hasto al gau de moed net mear
wy sille it sels dwaan moatte, in oar dy docht it net
dit is net in taal dy't feroaret, dit is in taal dy't stjert

Hoefolle Frysk ha wy op skoalle hân, sis mar rêstich: neat
de tryste slotsom is, wy ha ús eigen taal nea leard
der binne wol ris plannen en der wurdt in hiel soad praat
der is wol ris in aksje, mar wêr hat it ta laat?
Ja, ek troch de polityk wurde gjin grutte stappen set
dit is net in taal dy't feroaret, dit is in taal dy't stjert

As der ien fan ús gjin Frysk praat, mar it wol ferstiet
duorret it net sa lang foar't alles yn it Hollâns giet
wy ferbrekke ús mar al te graach, wylst it faaks net nedich is
en do fynst my mar wat lestich as ik der wat fan sis
wat hast der foar oer, hoe fier bisto beret?
Dit is net in taal dy't feroaret, dit is in taal dy't stjert

Ja, wier it is in wûnder dat wy ús taal noch ha
wy snije der bot ûnder, it falt net mear sa ta
troch ús eigen skuld, ha wy de slach ferlern
wy litte it fersloere en prate Hollâns mei de bern
fan in lytse taal hat nimmen eins ferlet
dit is net in taal dy't feroaret, dit is in taal dy't stjert

Wurden en wize: Piter Wilkens

Morsige man

Dah dit dit dit dah dah.
Dah dit dah dah dah dah.

'Hij staat daar maar te zenden',
knypeaget de rymeljende taaltoerist.
'Maar van de morsige man
komt geen enkele boodschap an.'

Meneuveljend, rourânich,
yn it ljocht fan 'e fjoertoer,
fingers oer de baltsjes
op 'e bline muorre.
Alle dagen wer:
brochjes as Rorschachtest,
aaigiel drip drip drip
op syn grize joggingbroek.

Wat ha se sein, is dit it sein?
Reade flaggen, wite flaggen.
Hy taalt net nei de glimkes,
of reekplommen út 'e fierte.
Dizze dei, de perfekte
rekkensom, roman,
in falske toetseboerdsymfony.
Oerweldige troch lilke emotikons.

Koe hy himsels mar echt útdrukke,
lykas it swiere sjekje
dat bongelet en sêft trillet
yn syn snorrige mûlshoeke.

Dah dah dit dit dah dah dit.
Dit dah dit dah dah dah dah.

Marten Winters

Taal fan bûter

Mei ik dy wat freegje?
Kinst noch sprekke fan frije bûter
Of hat Poetin troch te spyljen mei gas
De bûterberch ferdampe litten ta…
Wêr is dy Boeren Burger Partij
Binne se sels ferstrikt rekke
Yn it web fan stikstofregels
Lit ús weromgean nei earlike
Ruilhannel
Te begjinnen mei bûter, tsiis en aaien
Jaa, kom, lit ús mei syn allen
Sykje nei dy frou of man
Dy't ús werom bringt
Nei bûter, brea en griene tsiis

Jan Hendrik Woudstra

Bolserters

Thúústaal

in disse taal foël ik my thúús
ik hou fan alle woarden
ik leef derin, ik woan derin
bin wiis met elke sin

in disse taal foël ik my thúús
bij alles wat ik sêch
ik dink derin, ik droom derin
ik kom der goed met wêch

in disse taal foël ik my thúús
ik kom der op ferhaal
ik sing derin, ik juich derin
ut is un warm onthaal

in disse taal foël ik my thúús
de taal dy't ik bemin
en as ut even noadich is
dan swiich ik der sels in

Ronald Wijnia

Met dank an Dicky Bosma-Faber

Yntegraasje

Myn taalregels rinne geregeld trochinoar hinne
Soest it stroffelje neame kinne
It Nederlânsk giet oer yn it Frysk
It Frysk giet oer yn it Nederlânsk
En soms brûk ik beide tagelyk
Guon neame dat *fout*
Ik neam it yntegraasje
Se meitsje my ta ien gehiel

It moat fan beide kanten komme
Met wie heb ik het genoegen kennis te maken?
Harkje, fertelle en begripe, de wurden sykje en fine
Folje ik tefolle yn, dan is de oar fuort
Dan steane wy foarinoar oer
En as dat gebeurt sûnder dat ik der erch yn ha
dan wol ik dêr by stilstean
mar dan moatsto der net foar weirinne

It leafst hâld ik my oan 'e regels
mar ik krij it net altyd op in rychje
Meist my ferbetterje
mar ik ha leaver datst mei boartest
Dat we loslitte en iepen stean sadat wy
mei-inoar ûntdekke kinne wat der te rêden is
Lit ús dêrtusken bewege
Ik vraag je ten dans, ik krij dyn hân

Aangenaam

Sygrid van 't Zet

Wurden

Dyn wurden rekken my mei iispegels
Myn wurden ferkrommelen yn 'e mûle.
Trochslokt ferwurden se ta klompe
as wie it in ûlebal.
Utspuie wie my net mooglik
It fertarren duorre jierren.

No misbrûk ik wurden
om te sizzen
wat ik net sizze wol.

Carla van der Zwaag

Krûp

Nei in tiid fan ôfstân krûpst my oan
Mei de jierren hieltyd tichterby

It fielt fertroud
Ik hear dyn wurden
Dyn sinnen dûnsje om my hinne

Us ferhaal rekket my

Myn gisteren wurdt juster
Myn donker wurdt tsjuster

Do klinkst as thús
Ik wol allinne mar mear fan dy
Op 'e nij fereale
Op de Fries yn my

Durkje Zijlstra

Bildts

feest fan Fier dyn aigen taal

De Bildtse taal

Op deuz' kouwe winteraven in 't nije jaar
Begin ik te prakkeseren, echt, ja waar
Alles komt ferbij in 't hoofd
Wat had ik de ânder en mijsels beloofd?
't Ferleden en wat komme sil
Is dat wel wat ik nou wou en wil?
Dan komt ok weer de taal ferbij
Dat doet mij waar gyn nij
't Bildts dat staat in 't faandel hoog
Foor behoud, ja, der si 'k foor stride
Tot myn leste adem-snik

Sytse Buwalda

Taal – Drielúk

I
Taal
geeft
richting an

Goenent
binn' de
macht
over 't stuur
nagal kwyt

II
Taal
soa mooi

bij de een
hoort 't
as mezyk

de ânder fernimt
der dichtwerk in

allenig wereldlaiders
misbrúkke
de liryk

III
op sterke benen

se roepe,
raze,
skelle,
draige

maar heden heden,
wat hewwe se
’t goed foor
met ôns
planeet

Frâns van Dijk

Fier op de aigen Taal

De Taal fan de bedikers
worde ’n dyk fan ’n Taal
op fruchtber lând
Aren út skelpen

De Swarte Haan
’t begin fan de wereld
de skepping sichtber
in ’t ritme fan eb en floed

De son komt op
achter Nije-Syl
en gaat
in de Westhoek ônder

De navelstring fan ’t Bildts
ferbynt ôns al meer dan fijfhondert jaar
en op achtdúzzend morgen
lêge rechte Taal-feuren

Die’t kaatst kin ôns Taal ferwachte
Bilkerts slaan foor bêst op
en houwe ôns Taal
binnen de linen

Al is ’t Woordeboek Bildts
foor goenent niet ’t Taal-evangely
en skrive soa’t je ’t sêge
’t aigen Bildts

Je’s leste adfertînsy in ’t Bildts
der binne wij niks niet rouwig om
dan storft ’n Taal niet út
en het ‘t ewig’ leven

Fier op ôns aigen Taal
recht-út, recht-an
fan plúmstriken frij
wij binne Bilkerts

Wij fiere de aigen Taal
welkom op ’t Bildt
in de dorpen
en an ’e beweunde seediken

Leendert Ferwerda

Oorlog is gyn woord

1
De dúvvel gaat an de haal
Met ’n detai in de taal.
Hoe sterk binne wij
In dut oorlogsferhaal?

De frede is ’n duuf
In ’n wolk’loase lucht.
Maar wat is de mîns?
Soa swak as ’n sucht.

2
Oorlog is gyn woord.
Oorlog is oorlog,

En retoryk
Gyn stikstof.

Overwegende dat
’n Debat.

Konstaterende
Dat:

3
’n Woord is ’n rimpel
In de oaseaan fan taal

En soms ’n Januskop:
’n Diktator met ’n sin.

De dagen linge,
De dâg is ferbij

En winter wynstil.
Wij wachte op storm.

Hein Jaap Hilarides

Bildts

Dakkys op ’e hôven
dakkys op ’t lând
der kînst deurhine wâde
dat kyndsy speult in ’t sând

Houky Bouky Frouky
Sjouky het ’e boel an kant
en dat is sonder dakky
wat saist?
wat ’n ferstând

Wat kin die Mainte súppe
syn praat raakt kant nag wâl
dat streky mot die kant út
‘t gaat hier al frekte mâl

Doutsy Antsy Ruurdsy
jim staan hier súvver wat in ’t pâd
de protters fâle doad fan ’t dak
dat ik wil graag wat in ’t skâd

Fan sprútsys kin ’k wel spoie
fan orten bin ’k gau sâd
geef mij tena maar sipels
ast ’t ruffy dan maar laatst

Jantsy Aaltsy Martsy
oates en toates op ’e dyk
weetstou niet wat dat sêge wil?
dou hest gelyk, ‘t hoort wat bryk

Set dat maisy maar op ’t sleetsy
de snee staat weet-hoe-hoog
drekt komt d’r nag ’n boitsy
maar feerder blyft ’t droog

Dèr kinnewij wel even sitte
stroffelst niet over dat woord?
dat streky mot dus deuze kant op!
wij doen ’t hier al soa at ’t hoort

Doetsy Neeltsy Geertsy
jim binne heel wat mâns
at jim nou even avesere
dan kin ik d’r jussys lâns

Mim pakt ’n skoane strúpper
dat streky mot ânsom
se strykt ’m foor ôns hait
kom der fandaag de dâg
nag maar ’s om.

Janny Lautenbag

’t Pâd fan de taal

In de loop fan ’t leven
Het men wel ’s even
Dat besef fan aigen onwetendhyd

En fan ’n ongeaard bestaan
Sonder antwoord op de fraag
“Wer kom ik weg?”

Werom bin ik soa geboren
Sil ’t wat worre
Of kin ik ’t wel skudde

Nederlâns op skoal
Bildts met de frynden en Frys yn ’e huus
Bildtkert, maar ok ’n Friezin
As in freemde in ’n Hollâns basin

Nou toedeloe
Even fortfan dat platte praat
Naar España
‘t Werme lând fan de Son en Sangria, sí!

Der frynden maakt met ’n Seeuw en hij praatte ’n bitsy soa,
Weetst wel
Met syn aksint fan Schouwen-Duiveland
Fooral at-y wat op had
“Oemenoe, nog één of nie?”

Wat apart aigenlik
Hoe kin dat nou soa klinke as der’t ik krekt weg kom?

Na de rais
Weer thús op ’t platteland, kwam hij fanút de
ônderkant fan Nederland op bezite
In Luwt.

Gelyk maar op ’t terras ‘*proesten*’

Derna toeristys op ’e foto de Oldehove staande prebere te
houwen
En naar ’t Fries Museum

Der ston ’t dan
In de 13e eeuw na Kristus
In tiden fan noad en overstromings
Tiden fan desastreuze ferwoestings deur ’t water
Doe’t komplete dorpys en beskavings in de stroom
opgaan binne
Kwammen sij hier te helpen

Lând drooglêge, diken bouwe
Hur thús make, kines krije en trouwe

Dat eeuwuur, in ontwikkeling fan kultuur
De mînsen fan ‘t Bildt en de groei in hur taal
Sonder fryndskap waar d’r gyn ferhaal

Want, al is men út fan huus
It Pâd fan taal bringt je thús

Aggie Meijer

De taal fan dyn leven

An ’t begin fan dyn leven,
Wer’t de taal ontstaat.
Worre woorden inwreven,
At een tun dij praat.

Eerst binne d’r wat klanken,
Fan ffff, mmmm en dadada.
Nag gyn woord foor ‘t bedanken,
De rest komt allegaar wel, ja.

En dan ‘t eerste woord,
Bistou ok soa benijd?
Hew ik dat nou goed hoord?
Dat de taal nou form krijt?

De sinnen beginne, komme d’rbij:
“Jas an, ik eet, knuffel mij.”
Wat heerlik om prate te kinnen!
Dat begint al wat te winnen.

Maar ‘t begripen blyft wel ’s dreeg.
Echt wat sêge of is de inhoud leeg?
Is dat nou wat-y krekt bedoelt?
Gelukkig begyp ik hoe’t hij him foelt.

Nou’t ik oud bin, weet ik feul meer,
Alle woorden binne d’r inwreven.
Dos hou ik fan nije woorden die’t ik leer,
Want: Bildts, de taal fan myn leven.

Jeroen Slager

’t Mooiste ferhaal

Ik sit boven op ’e seedyk
myn ogen dwale over ’t Wad
fine seefeugels en wolken
werom in ’n see, as ’n spigel soa glâd

Ik foel de silte seewyn
sachys deur myn haren gaan
hij strykt fersichtig lâns myn wang
en ik laat him rustig begaan

De son staat hoog an ’n blauwe lucht
’n inkele wolk driift starigysan ferbij
bringt krekt dat klaine bitsy skâd
dat och soa welkom foelt foor mij

Myn hannen kroele deur ’t grâs
en ik plok fersichtig wat butterblommen
’n neskierig skaap is onderwilens
stikem wat dichtebij my kommen

Gyn prakkesasys, maar ’n groate rúmte
in myn hoofd en om my hyn
de enigen die’t hier tun my prate
binne ’t skaap en de sachys roezende wyn

En ok al ferstaan ik niet wat se sêge
ik begryp wel wat se bedoele
‘laat al dyn swarigheden hier maar los
hier motst niet dinke, maar foele’

Woorden skiete dos skroomlik tekort
je hè d’r hier niks an, an gyn inkele sprokene taal
alleen de netuur fertelt in deuze onaindige stilte
overfloedig en kleurryk hur mooiste ferhaal

Rennie Steensma-Krottje

NAAMTAAL

In samenwerking met Joke Pars en Jantien Hoekstra fan basisskoal *De Twiner* in St.-Jabik fersorgt Ilse Vos fan Frysk en Frij poëzywerkwinkles foor onder- en bovenbou.
Hier fijf ***Naamtaal-gedichys*** fan kines fan ses jaar.

Bildts

Benthe
Benthe dânst
Even springe
Neus
Toanen
Hannen
En mezyk

***

Bildts

Brandon
Bal is rônd
Rôl
Al
N
Dal
Op 'n kruk
Niet de bâl

***

Bildts

Fleur
Fris
Leeg
E
U
Raar

***

Bildts

Jason:
Op **J**acht
Ik bin **A**cht
De **S**lang gaat
Op jacht
't Is op, 't is **N**acht

***

Bildts

Jinthe
Jinthe dânst
In 't huus
Niet stilstaan
Toanen
Hannen
En singe

***

Bildts

Kjeld
Koud
Ja, ik spring
Elf keer
Lau
Dúkke

***

Bildts

Lyam
Lyam klimt
Yochurt ete
Aap
Mot klimme, mot oplette

***

Frysk

Merle
Merle
Ek
Roppe
Leech
Even

***

Bildts

Sterre
Speule op ’t strand
Tint
Eeke
Ripe
Even

Hollânse gedichten fan kines út 'e bovenbou, 11-12 jaar

Vrij als een vogel
Springen in een plas,
met blote voeten in het gras.
Ik ga waar ik wil.
Ik maak mijn eigen pad.
Ik ben als zon, wind en lucht.
Dan slaak ik een diepe zucht.
Was ik maar zo vrij als een vogel…

Ashley

***

ik zit in de ruimte
te feesten als een blije eend
die aan het zweven is op de herinneringen
ik voel mijn herinneringen als iemand in
mijn terrein
stap voor stap
ik zit op een heuvel
mijn ogen wijd
springen vliegen als een ballon die zweeft

Dejen

***

er wordt gedanst, gezongen en gelachen
buiten zon, buiten regen
blotevoetenpad
binnen is een kat
in de ruimte kun je vliegen, spelen en
rennen
blote voeten in het gras
springen in een plas
was ik maar een regenboog

Falko

***

als we niet kunnen slapen, gapen
kijken we een rustige film
als je rustig bent
kun je fijn dromen
als het rustig is
kun je klein en fijn dromen

Gemma

***

er waren twee katten
Lili en Loli
ze woonden in de ruimte
ze hadden een eigen planeet
Kattentuin
daar hadden ze een regenboog
ze slapen op de sterren
opeens zagen ze een blauwe octopus
ze gingen wat natuurlijk doen?
hem eten!
in vijf minuten is tuurlijk de octopus weg

de tweede dag waren ze blij
want ze waren blauw
door de octopus!
en ze leven gelukkig lang

Milosz

***

er waren twee katten
speelden en speelden
maar toen kwamen er twee pestkoppen
ze zeiden: “ga weg bij mij, ga weg bij ons,
viezeriken!”
toen gingen ze huilend weg
huilen en huilen totdat ze iets voelden,
het was triestheid
ze gingen op pad om te laten zien dat ze
waardevol en vrij zijn
en toen zeiden de katten
“nog 1 kilometer!”
toen, 1 uur later
waren ze er
ze zijn vrij

Youlan

Schylger

feest fan Fier dyn eigen taal

Westers/Schylgers/Schylingers

Dèmiet

Ast alles net sò goed meer wist
En net meer kanst beneame wa nest dy sit
Dan hast et meest nog oan dyn mimmetaal
Oer de bonnetiid un ferhaal
Fan schoel en oer dyn ôde joeds
Fan frongen en oorlogs avontuur
Oer earemoed en droege fisk
Mar wolst niks witte fan tillevisje en mobiele tillefoan
Dat is for bòn tsjeworrig allegear hiel gewoan
Hun kiekje forút en net werom
Die tiid komt nog en is fier fort
Mar ik lit se witte dat et ooit gebòrt

Annie Feenstra

Westers/Schylgers/Schylingers

Diskrimenaasje – fremd wod

As ik nei de tillevisie sjòg dan geet t òer diskrimenaasje en èarmòede
faak fan kleurete minsken dy sò te lyen hân ha ùt firre lànen
en ùtbuited binne trôg slaafery en ryke deftige stãnen my ûn ton

Dat hat ommers altied al sò wen hoefst net kleuret fòr te wèzen
kiekje mar yn dyn eigen dorp of stad, niks niis onder de sôn
minsken my un bril of t eag wat scheef en minder rocht
waren brillejòden of scheele eak sò ùtsonderlik mooi betòcht

Dan eak nog sò arig seit: rèaden en faalen binne donderstreàlen
ast èarmoedig wengede, waarst un lûzebosk of ûn fleénpak
koest net goed rônne dan waarst de manke, kreegst krukken mei
en doogst niks òars as yn de bôrren un bytse yn ût rong te dweàlen

Gelòkkig sjòg ik noe hò alle minsken dy froeger òars neamd binne
op de tillevisie yn de adfertensjes wer gòed oan de bak komme
se bin altiid my syn fjouweren: un reàde,
ien my un bril ûn kleurete en altiid eak un blonde ût eigen làn
en wat tinkst? soms eak nog ièn die net kan ronne
dat is tegòede fan dy minsken dy altiid diskriminèred binne
Hò hit dat eak wer? spièt betuugje fôr jômme

Loes Lettinga

Meslânzers

Taal

'Moerstaal'
Mimmetaal

Meslânzers
taal fan ôns mêm,
fan ôns taa,
fan paa en poê

mar nyt fan ôns
woanend op Westend
learden wy Hollâns
om der bij te hoaren

Meslânzers
et sleet erin
deur Meslânzer kemedy
et wòrde eigen
we prate et nou
we gewe et deur an ôns kyndes

Meslânzers
taal fan ôns mêm,
fan ôns taa,
fan paa en poê

Nel Swart

Amelanner-Ouwe Poles
feest fan Fier dyn eigen taal

Oast met West past best!

Ut Amelâns is net as mien kussen,
ut het alliën maar plussen.

Ók al is d'r bytiden wat ferskil in uutspraak in skrieven,
ut is gien reden om niët meer in je ègen dörp te blieven.

Ut Amelâns kin soms wat ânde's uutsproken wó'dde,
gien idee,
maar ut is net soa ferânderlek as wat we alle dagen siën:
de see.

We sille wat taalferskillen teugen ut licht houwe,
niët om dwa's te wezen, want we wille wel met mekander
trouwe.

Ut wô'dt dien tiid zegge se om westen met oans
sunneklaas,
om oosten hiét dat tèèd met ut feest fan feul geraas.

Bij boerkeman hoarste ga's of ge's, in dat het niks met de
groei te maken,
want foar ut fee krij je bij ferkoop desêlfde knaken.

Dien fiets of auto niët op slot! niët nodig as we op mekaar
letten,
in bin je welkom in oanse weareld om een foët op de pôlle
te zetten.

Dus welkom in onze weareld as je maar metdoën in helpe,
dat is belangriek
in dan binne we allegaar blèèd of bliid in voele we oans
allegaar riek.

Jan Botte Wijnberg

Eilaunders-Lytje Poles-Skiermuontseachs
feest fan Fier dyn ooine taal

Ja eerder hev' wy ben fan 't eilaun wein
al jong fertreenwd mooi see en wiin
Beelden út myn bennejieren
da't ik yn myn dreumen fiin
Mooi it gesang fan see en wiin wiên wy fertreenwd
In tûd as geenwd ..... as saun fersteenwd

En 't eilanders wiê memen bennetaal
waans asem jeenst it nach ferhaal
Klanken út myn bennejieren
da't ik yn myn dreumen fiin
Dy taal het ús troch it livven leid
Dy sjongerige safte taal
Aanse bin de laste werzen seid,
't laste wes fan it ferhaal,
Is hanne gîn mooi it gesang fan see en wiin,
In tûd as geenwd ..... as saun fersteenwd .....

Henriëtte

Henriëtte Pieperiet

Hielpers/Hielper Freesk
feest fan Fier dyn eigen taal

Et Hieleper Wörkwòd ‘skiemerje’

’IEg mèèij grââijgh es skiemerje.
Lócht uut. Nóghlek sitte
’ien et Likhuus faN mien Tiengken.
’Et Ti$_{a}$ster róffelt sèft febie.

’En òpsternaa$_{e}$te Hii$_{a}$st
mèèij en Glèsjen Bòrdoo.
Òp en Trèèsitsbangk
de Fútten oê$_{o}$r enèm.

Fienielplaa$_{e}$t faN
Kèthliin Fèrrieyer.
’Òp de Draaijtaffel
‘Ombra mai Fu’.

’UUt de ’ÓÓwen snûûw ek
de Rúúk faN mien
Lesa^{n}yefarieyaNt.

Bie ’et Geluut faN de
KraNte trógh
de Breewebósse
leet iek et Kââijmerlóght
mèèij Sin yit ééwen uut.

Mar et Rerúggeltjen
faN mien lééwe Hètjen Skye
baNt de heele Dèèij
’oê$_{e}$n de Kiem faN mien SieL.
Nòòijt méé$_{o}$r, Skat!

Anske Smit

Noord-Hollands
feest van Vier je eigen taal

Huizers

Gedicht uit Huizen

Too ik ëbeuren bin, kon ik nog nijt praten
M'n ouwers hadden dat al gauw in de gaten
Nou is dat vur een klain kijnd héël gewooën
't Zou raar wezen as ik 't gelijk góng doeën
't Praten kómt mót de jaren
't Is kennis wat of je vanzellëf vergaren
Je gaenen praten zoëas je moeder 't je leert
Sómmige minsen vijnden dat verkeert
't Huizers is mijn mót de paplepel inëgeuten
Dat hemmen m'n ouwers too zoë besleuten
Mar kwammen d'r minsen van buiten over de déël
Dan wurden d'r Nederlangs ëspreuken, in 't gehéël
Zoëdoeënde bin ik tweetalig opëgreuid
En is t'r gien mins meer dee dum d'r mie bemeuid.

Klaas Schipper
Klaas van IJs van Jaap en Jannemeut van Ijzuk

Westfrois

feest Van vier je oigen taal

Sweach-Henkhuze

Skoftig mooi dialekt

Als jongste en enige meisje in het gezin
Leerde ik al heel vroeg praten
Dan telde je mee, had ik in de gaten

Dat het Westfries dialekt was
Wist je fezelf nag hillgaâr neit
Iedereen noemde mij een kloine moid

Maar alles veranderde al snel
Want skoôl, skoftig mooi en skeer
Bestond opeens niet meer

Op skoôl, sorry school, werd geleerd
Ook al waren we nog zo klein
ABN dat moest en zou het zijn

Skoftig leek een scheldwoord
En na veel oefenen knipte je 't haar
Niet met 'n skeer, maar met een schaar

Mijn opa, die een Henkuzer kapper was
Vond alle nieuwe woorden maar niks
Dus sprak ik al gauw een grappige mix

Westfries en ABN ging allegaar door elkaar
En zo ontstond mijn eigen nieuwe taal
Iedereen bloid, dat is dink toch ideaal

Minke de Boer

Wognum

Gien woorde

Ik skreêuw 't van de kerketoren:
'Een pittig moidje is geboren!'
Ik roep 't van de hoogste doik:
'Kom allegaar nou gauw te koik!'
Ik fluister zacht bai 't ledikantje
moin vinger in heur kloine handje
wat nats glist langs m'n wang beneer
opiens hew ik gien woorde meer.

Ina Broekhuizen-Slot

Skagen

Engels of Westfries?

Op de houge skôle voert ien taal de boventoôn:
in 't Engels prate is opheden heêl gewoôn.
Maar de kowaliesie wul alliendig Nederlands.
Wat een oigenhoimers, zukke praat dat vind ik mans!
Zelles dialekte benn' met Engels in de weer
en as je goed koike, vind je zachiesan al meer.
Luister in m'n roimpies nei de woorde die ik kies.
Denk den bai je oigen: is 't Engels of Westfries?

Op een blaffend hondje, die noest in je bille **bite**
hew'k vezelf een koikie, deervan wor ik heêls niet **blight**.

Ik loup heêl alliendig op de grôte peerse **high**.
Kom ik jou den teugen, zeg ik: 'Kom 'r ok maar **bye**.'

Piet de Boer doet snarke teugen Marian, z'n **wife**.
Die doet niet verbreeuwe en zoit: 'Dut het niks om 't **live**.'

Al bè je wat loivig en hè je een dikke **buck**,
loup je algedurig in een grôte onder- **fuck**.

Klieker je met drinken uit een nuw plestieken **cruise**,
kroig je vieze kweêltjes op je gnappe witte **blues**.

En m'n oigen kloinzeun, 'n beukertje van amper **five**,
leert op skoôl al Engels; zoit op swumles: 'Koik ik **drive!**'

Ik wul enkeld zegge: 'Engels raak je gien meer **quiet**.
Ok al wul die Wulders dat 't rap weer over **white!**'

Dita de Haan-van Rooij

Noord-Scharwoude

De taal der liefde

Westfriesland loit binnen de Omringdoik
en al kom ik deer niet vedaan
hoor ik mense in 't Westfries prate
ken ik die woorde best verstaan

Opa en oma kwamme uit De Weere
dut loit in 't middend van de streek
Westfries prate dede zai d'r leven lang
vedaar dat ik 't nou ok spreek

Ze ware uitverdan, nei Skoorl toegaan
deer pachte zai landeraaie
't was 'r nag woids, ik vond 't een prachtplek
mit nag aare boerderaaie

In binnen hullie stolp was 't bar loeker
op de wurft kô-jè nag stoeie
zeumerdag werde op stal skelpies neerloid
winterdag stonde deer koeie

Alle joôsies werde deur oma verwend
een kookt aai, een snokkere koek
zai nam nag de toid om je an te horen
dat we gonge graag op bezoek

Opa vond 't mooi al wou je 'm helpe
op 't land of op de trekker
't Westfries leerde ik zo speulende vort
en oma was oôse wekker

Den moeste we op huis an, ’t was koppiestoid
en lette ik d’r vooral op
hoe kneutig opa en oma den praatte
in ’t Westfries, zuks wou ik ok

Die liefde, ’t vroie leven mit mekaar
‘t deed moin alle kere goed
en toen docht ik iniensen; dat ’t Westfries
‘de taal der liefde’ weze moet.

Diana Kliffen

Medemblik

Westfries

Is ‘n taal wat of d’r zoid wort, in de woorde van de streek
of zit taal ok in de stilte, hoe of je je hand opsteek,
weer of je je drok om make, hoe je koike, kuuks of bloid,
hoe je loupe, hoe je zitte, hoe je denke over toid?

Taal, dat ben’ niet enkeld letters op ‘n stukkie oud pepier,
taal dat werkt tussen de mense, brengt begroipe en plezier.
Veul of woinig woorde zegge, dat zoit allegaar genog.
In ‘t Westfries is niet veul nôdig, we begroipe mekaar toch?!

In ‘t Westfries ben’ niet veul woorde voor verlangste of gevoel,
wel voor ’t weer, bevobbeld buie, maar dat heb vezelf ‘n doel,
want de bouwers en de boere leve altoid met ‘t weer,
maar hoe of zai hunnie voele? Nôh, dat komt nag wel ‘n keer…

Taal dat benne ok de klanke en de toôn weerop ’t klinkt,
harde tône, zachte klanke of net of d’r ientje zingt,
of ’t lief klinkt of bar kattig, nittelig of warm en zacht,
binnesmondsig, deur de neuze of hardop met heêl veul kracht.

’t Westfries klinkt wat kortoffig en ok zangerig: “Nôh moid!”
Maar geneven barre klanke klinkt ’t meistentoids toch bloid.
Deuze taal die ken je voele deur de klanke en de toôn,
oôs Westfries, dut mooie erfgoed, dat beware we gewoôn!

Martine Meester

Hoogwoud

Moerstaal

‘k Hoor de ouwerwisse klanke,
oftig in moin moeders huis.
Met ’t klimmen van de jare,
komt ze in die taal weer thuis.

Moeder weunt weer in die woorde,
da’s voor heur toch heêls gien keg.
Rap van tong komme verhale.
In ’t Westfries weet zai de weg.

In die zangerige zinne,
loit ’n wirreld van gevoel.
Zai gebruikt gien grôte woorde
maar zoit toch ’n hêleboel.

Heur verlangst, poin, houp en bloidskip,
noemt ze in die woorde niet.
Maar in: ´Nôh´, dat iende woordje,
loit heur liefde en verdriet.

Met zoin houfd teugen heur skouwer,
stroelt ze zacht heur zeuns gezicht.
Zoit den enkeld:´Och moin joôje.´
´t Is genog, zoin hart wort licht!

Is zai strakkies tusken sterre,
raak ik heur toch niet echt kwoit.
Hoor ik heur, hier nag van binnen,
in die klanke voor altoid.

Joke Sijs

Obdam

Mooi zoid

Nei, Westfriesland is niet groôt 'oor,
maar dut landje is van oôs.
En deerop benn' wai Westfrieze,
niet 'n heêl kloin beetje groôs.

Want wai hewwe best veul oigens
hier binnen de Omringdoik.
Polders benne d'r met môlens,
stolpe, weer of je maar koik'.

Oigen is oôs dialekt ok,
wái prate hier klare taal.
Kort en krachtig zonder omhaal
doene wai hier oôs verhaal.

En weer we heêl kuin op benne,
ok dát moet moin van 't hart,
benn' die puur Westfriese woorde,
't maakt oôs taaltje zô ampart.

Want wat docht je van: geremel,
klassinere, konkeltoid,
poepemig en kalkedodders?
't Is toch allegaar mooi zoid!

Of bevobbeld: butterskuttel
drollebokser, grôte struul,
louf, verhouwen en besketen,
butter, keis of stikkebuul.

Neem 's trutte of neem drule,
snokker, epper, matjedor,
hulfte, kruipersbroek en klotje
en vezellef poppesnor.

An de reed of uitverdan gaan,
sjoere al gaat ientje vort.
soibeltje of sundessente,
skrabbers kom je soms tekort.

Koggebier of bakkie slobber,
snaaieraai en bolle koek.
Zô ken ik nag effies deurgaan,
want 't end 'rvan is zoek.

Van oôs taal kè-je geniete,
dat, houw 'm deerom in stand,
zôdat wai 'm hore bloive
in oôs mooi Westfriese land.

Tom Wester

Skagen – Midden-Westfries

Doiktaal, an de Westfriese Omringdoik

Lopend over de hoge Westfriese Omringdoik,
zweef ik boven land
bedat in de hemel.

Ik koik om me heen
zien 't land
met koeie, skeipe, koôl.

Ik voel 'n zoôt mense
uit 'n lang verleden toid
Ik hoor ze prate, werke, lache.

't Water komt.

Ze vechte teugen water
't water mag niet winne
ze zette deur,
Westfriesland is hullie bestaan.

De sturm loeit over 't land
de waterwolf loert.
Ik lucht 't water
Hoe moet dut gaan?
Wéér de manne nei doik
Wéér de skouwers 'r onder
De doôd loert.

Ik proef de vrouwe
krachtig, sterk, ze houwe
de boel bai mekaar
dat geeft de manne dekking
voor femielje, voor have, voor broôd.

Wéér dat vechte teugen water
't houdt nooit op
ik lucht de stroid.
De doik breekt deur…

.....

De doik wordt rippereerd
deur sterke voorouwers
ik staan op hullie skouwers
Deuze mense benne 'n deêl van moin
Westfriesland is ok moin bestaan.

Lopend over de hoge Westfriese Omringdoik,
Zweef ik boven land
Bedat in de hemel.

Zo machtig oôse stoere doik
ik zien de wiele
voel deuze littekens van de doik
De doik omarmt oôs.

Ik ben voor altoid… verkocht.

Netty Zander

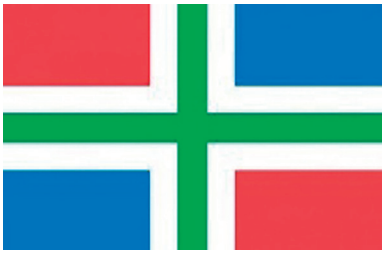

Grunnegs
feest van Vier jow eigen taal

Verhuusd

Ik bin verhuusd noar Amsterdam
En doagleks bin ik nog in toeze
Dij lu proaten hier gain Grunnegs, ja
Zai zitten in Nederlands te soezen

Dou ik n moal petat hebben wol
Haar ik beleefd 'één puit' besteld
En wat ik kreeg? Ain groot, leeg bord
Mit mor ain siepel! Ik was vergreld

Dou zee ik: dou mor n aaierbal
Dat komt altied ja goud van pas
'Een bitterbal met tuitei', zee ik
Zai wozzen nait wat of dat was

Joa, aal mien muite was vergees
Ik kon gain bal of aai meer zain
Dus nou bestel ik mor chinees
Dij toal begript ja elk en ain

Jaap Bakker

Westerwolds

Ontginnen

Tusken Traopel mit zien klooster eiwenôld
En Bad Nèischanze in Ôl' Tjaord zien laand
Daor ligt mien vredeg, gruine Westerwôld'
Mit kronkelstroomkes en eslougen up 't zaand
Hier gunk menneg scheiper rond mit zien kudde
Man pluig 't laand, en zichtte en dörsk'te 't graon
Meist rogge en boukwèite, huil wat mudde
En stoetebakken wordde up de boerkerèi daon

Der is 'n bult veraanderd, zo achternao bekeken
Smokkelaors en Ôl' Graitje zunt der nich meer
Janneverkroeke is leeg, ôlde gebauen bezweken
En schoulmeister Neuteboom is bie ônze leive Heer

De veenmoren steit nich meer up de kaorte
De hèidekampen zunt der ok nog man naulieks
En dô as 't laandschop hier ontgonnen wordde
Gebeurde dat mit ônze spraoke haost tegeliek

Man 't laand zulm is nich uphôlden te bestaon
Enkeld d'mantel dei der umtou zat is vernèid
't Ontginnen is ja nich 't ènde van de laon'
't Gres gröit ok weer laank, naodat wie 't mèit

Eigen vôlk zunt de Wôldegers nô nog eingaol
Lu laot mekaor geworden, man hebt wôl umkieken
Aarbèid, natuur en aarfgoud leeft hier aaltemaol
Veur streekprodukten huift wie ok nich oet te wieken

‘k Hoop dat de rust en ‘t karakter hier nich vot geit
Ofwôl ik nich veurzein kan wat ôns toukomst is
Man wat der hier ok aal nog te gebeuren steit
Ik schal mie hier aaltied thoes vuilen, jao wis

‘k Heb mie ‘n beetken verdeipt in ‘t Westerwôlds
As luutk’ eerbetoon an d’ôlden he’k ‘t perbèird
En um te tonen wat of hier proot wordde van ôlds
He’k in dit gedicht d’oetsturm spraok’ rekonstruèird.

Niek L. Berendsen

Hogelandsters

Dij aine toal

Ik kin veul toalen,
n stuk of zeuven.
Kin mie goud redden
as k mensen mout leuven.
Ik bin nou ainmoal
gek op minsen en op toal,
ien t Engels en ien t Fraans
bin ik hail wat maans.
Ook t Hollands, Spoans, Vrais en Duuts
heb ik apmoal ien de buuts,
moar ain taal mouten je ook loaten zain,
dij holdt zoveel meer ien as woorden allain.
Dat is woar ik sums over strukel
en din gigantisch omdeel kukel,
omdat mien 'ik' sums teveel aan t woord is
woardeur ik het alerbelangriekste mis.
Dat is de toal dij nooit vergait,
dat is de toal dij laifde hait.

Gerry Buitenwerf

Oldambtsters

Ik kin de s schrieven
en de i, en de o.

Dat kin ik al.

De s is n voest.
De i is n pink.
De o is t bolletje
van mien haand.

Dat kin ik ook.

De b het n buukje.
De p stekt zien tong oet.

De c is n haalve moan.
De k pakt mien neuze.
En de z is mien held.

Ik strek n aarm en wies
mien vinger as n sweerd.
Mien noam is Zorro!

Fieke Gosselaar

Soam'nroapsel van t Westerketaaiers en t Westerwolds mit n snobbeltje Oldambtsters

De toal van muziek
'Bach as n Ode'

wind om de kop
stoand op de trappers
van dörp noar dörp
van kerke noar kerke
mit torens wiesend noar boven
as boakens in 't Grunneger laand
stoarig an komen ze dichterbie
en langzoam verdwienen ze weer

k heur flarden van muziek
örgelmuziek
k stap van mien fietse en luuster
t is Bach

Wachet auf! Ruft uns die Stimme

mor gain kerke te zain
biesterboane?

allinnig gruin graslaand
schoapn en koubaisten
rogge en hoaver
as n golden raand

zwaalfkes schaitn veurbie
deur t hoge blaauw

muziek in beelden en in mien gedachten
n bekende olle melodie
bekende woorden
de toal van muziek

k heb wait van t geleuf
mit vallen en opstoan

ik kiek om mie tou
nog gain kerke in de buurt
wel blaauwe lochten as gewelven in olle Grunneger kerken
en nog aal Bach
as n ode aan God

Martin Haan

Hogelandsters

Veni Sancte Spiritus

t is te hopen dat dit joar
dij wiend weer zel goan waaien
om heur woorden ien te zaaien
van verstoan, en zunnekloar

want ale tongen dij beweren
– onze woorden moaken joe vrij! –
binnen vremde toalen dij ien dit getij
heur toal en sproak nog mouten leren

en wie den heuren en verstoan
ien aal dij mooie, vremde toalen
dat ook zai, dij boven stoan, verhoalen
van dij laange weg dij zai nog goan

van wiend en gaist, van tong en vuur
n gaist dij waait woarhen ze wil
ien grootse vrijheid, fluusterend stil,
gain end, van olden tot koldens uur

Anjo de Haan

Westerkertiers

t Hoge bos boven

Der wordt drok waarkt
beneden ien t onderbos,
groeneg, groener, groen.
Alles groent onzichtboar,
dichter dichter.

Terwiel de stammen,
hoger en hoger omhoog
nog winterachteg koal
bennen tot de wiegende top,
die doch strakjes ook stoareg
aanstaal moaken heur brede
wiebelkreunen te verbreden,
hui uutlopen, de waarme zun
uut te lachen, deur heur grode
schaarms op te steken.

Toal van e tied
veur dij en mij,
stoef achter ons.

Reinder Willem Hiemstra

Onstwedders

Nig of Nait

Het dörp lig
op t zaand.
Juvvertoren.
Boerderijen in
n wiede boge
der umtou.
Prachteg stee in
t Grunneger laand.
Hier kom ik vot.

Wie zeggen 'nig'
in ploats van 'nait'.
n Eindje wieder
lagen lu der om
en vinden ons
meschain wel
n beetje dom.

Mor as ik schrief
is t aaltied nait.
t Liekt aalgemainer
en ook zeker goud.
Mor nait zeggen
as ik ik proat,
vuilt onwenneg en
sikkom as verroad.

Jan Hoiting

Oldambsters

Zeegodin van Miró

veur HME

Veur kust van Juan les Pins zonk
Joan Miró zien Zeegodin òf
in kathedroal van Fourmigues. Daipste
stilte. Nait laanger talk of the town.
Zeegodin, stoens en noakend,
wied van toal en teudebèllen,
deur grote sloekhaals
van vergeten veur aaid
veroordaild tot sproakloze daipte,
leek t wel, mor loater allinneg
aan valstrik van stilte ontkommen
om ons te vertellen dat der gain
onthold is zunder toal,
gain bestoan zunder onthold.
Mien ol noabers van dou k
nog n kwoajong, zai dik in tachteg,
wazzen daip verzonken in mien onthold
totdat k Biebel in mouderstoal
onder ogen kreeg. Zai kwamen in tongen
van Job en Jesaja weer bovendrieven
al proatend in dit gedicht,
geliek as Zeegodin joaren
loater weerom brocht wur
in t proatgroage bovenwotterleven
in mien toal
en dij van niedske teudebèllen.

Rieks Holtkamp

Gruupskerks

Doe, mien toal

doe bist mien toal
doe gefst me woorden
vertelst me aal wat neudeg is
gien laang verhoal
(we kommen uut t noorden
dus enkeld mor wat neudeg is)

doe kenst me roaken
al hest gien handen
en met open aarms
bistoe mien boaken
ik hol dij vaast
bij dij ken k landen

en wil ik zien
loatstoe me kieken
doe bist mien ogen
die verder rieken
as horizon

as horizon
en hiemelstien

Are Meijer

Hogelandsters

Schrieven

Ien kolkende brij
van mien dinken dij
daanst op meziek
van nooit doan waark

is t of k leef maank
lu moakt van stoal
en schrief k ien tied deur
tot aan deelvaalens tou

en as aal lu holdert holden
schrief ik nog mien toal
zulfs ien schoft van levent
komt schrieverij nait tot bedoaren.

Nane van der Molen

Hogelandsters

Onnerwegens noar zien waark
maank roazend snelverkeer
mit op autoroadio haarde
koamerdebatten over
asiel, Gaza en wat nait aal
dochde hai terug aan woorden
van vrouger Stadgrunneger
priester en dichter '…taal
zal alleen verwoesting zaaien…'
om soavends aan ber van zien doodzaike kammeroad
haand ien haand soamen te luustern noar toal van
verbonnen stilleghaid

Reinder van der Molen

Veenkolonioals

Onendeghaaid

Mien olders hebben n balkon, zo schier
Huuskoamerbraid, wie zitten geern hier
Ik zit te prakkedinken, omringd deur geschaidnis
Apmoal stoulen en toavels, wat raiten raif is
Haalf doen bin ik wat in de wiedte an t stoaren
As mien ogen heur richten op twij witte piloaren

Deur heur Griekse allure bin ik drekt anstoken
Heur riggels binnen dik, moar heur wit is broken
Heur plint, t basement, is deur t weer verkleurd tot gruin
Moar heur schacht en fraais binnen pundelk en stoan stolt en kuin
Gain idee hou laang zai mie in heur leven konnen
Meschain binnen t kione, liek as dij op t Parthenon
Meschain van de bouwmaarkt, moar mien punt is mien punt
n Leven zunder geschaidnis is adinlek zund

Boven op fraais stoat der ook wat te beven
Ook old en volgruid, krek as dit verstainde leven
De plant is heur lieknis, moar heur tied staait stil
Deur t haile balkon galmt heur onendege wil
Kunststof is loos, t blieft plakken en pezen
Zo heurt os toal aigenlieks ook te wezen

Mien olders hebben n balkon, zo kaalm
In n lutje houkje ontspringt mie n waalm
Op n raiten stoule zit ik dizze mörn
Ik zug alles leven hier in ol Smookhörn
Ik zug piloaren, brösk, levenslust stroomt deur de vougen
Ik zug plaanten, tussen steden, tussen lougen
Ik zug os toal, nosk, dij smoegerg uutroast
Ik zug mien dikke bone, dij heur oadem wel uutbloast

Donvito Naaijer

Westerkertiers

Tekens

Wij schrieven op pepier en op e grond,
veul minsen bennen ons doarien veurgoan.
Zaand het niks ien e reken met lienen en letters,
wiend en wotter wissen ales uut.

Wij speulen bij t leven met tekens:
t kiend zigt ien vijf abbels pabbe en moeke,
zus en broerke, en humzulf.
De wereld zit vol symbolen.
Toen er dieren n noam gaf, kreeg
d'eerste mins besef van eenzoamheid.

Met stickertjes en prieskoartje hechten we
n weerde aan spullen en goed;
veur betekenis hemmen taauw en liem gien zin.
Gliek n vlinder die ien noaden
en kieren veur de regen schuul gijt,
zoekt betekenis noar n onderkommen.

t Vult scheuren doar we gien road met wieten
zunder aargenswoar tussenien te stoan
nuzzelt et hum bij dij en mij.

Willem Tjebbe Oostenbrink

Grunnegs

Verloren

taal van rechte lijnen, suikerbieten
vette klei en heel veel horizon

taal met harde t's
toal die ik nait spreek

verheffing is bereikt: je hoort het niet aan mij

toch fluustert ze van binnen en als ik in de duinen
onverdachts een moi opvang brengt dat me

naar het noorden waar we zuneger met woorden
waar muggen vliegen zijn

mijn moeder laiverd zei
zinnen eindigen met ja.

Marianne Panneman

Grunnegs

De Grunneger Sproak

k Was nog ien t veurjoar van mien leven
toen ik de vroag om speulers zag,
votdoalek heb ik doar op schreven,
dit was nou net wat mie wel lag.

t Fluwelen douk ging veur mie open,
ik keek de zoal ien, wat n publiek,
dampende kroanpotten op de toavels,
mien rol glom van de romantiek.

Drai moal ien week, drai weken laang
veur uutverkochte zoalen,
veur t eerst ien Schouwburg op de plaank,
je konnen doar wel verdwoalen.

Noa oafloop smink van kop oaf fleren,
op Vismaarkt eten bie Koos op kroak*,
k von deur de toal dai moe ons leerde
de lokroup van "Grunneger Sproak".

Coby Poelman-Duisterwinkel

Grunnegs

Streektoal verbindt

t Is meer dan allain een woord of klank
t Is de grond woaroet de toal ooit tankt
Een aigen stem, een aigen sfeer
Een brôgge noar vrouger, keer op keer

Woar woorden klinken, waarm en trouw
In tongval van de streek zo nauw
Doar roakt de ziel, doar vuilt men zich thoes
Streektoal brengt licht in elk getijhoes

t Verbind de mensen, jong en old
Vertelt wat van binnen hold
Een lach, een troan, een groet, een laid
Een stem dai nooit verloren gaait

Gain toal zo puur, zo daip verweven
Mit wel wie binnen mit ons leven
Streektoal is een anker van de tied
Een band dei blift bestoan veur altied

De woorden binnen vlochten oet streek en grond
Klanken dei reizen van mond tot mond
Een toal dei zingt van wel wie binnen
In zaachte tonen, puur en körte zinnen

Elke streek een aigen laid
Ritmes dei gruien en verstikken nait
Een aarfstôk, old en onvergoan
In streektoal blift tied altied stil stoan

t Is meer dan een woord, meer dan een klank
t Verbindt ons haart, het geft ons rank
Het vertelt verhoalen, vol vuur en licht
Een spaigel van ons doagelijks zicht

Van klei, van zaand, van wôtterland
Een melodie van aigen hand
Verbonden deur ons toalaccent
De streektoal, dei mennegain kent

J.D. Prijt

Hogelandsters

Toal

Ik zit te denken
Ik stoa te denken
Ik loop te denken
Ik fiets te denken
Ik rie te denken
Ik vaal te denken
Ik lig te denken

Mit toal
Kin alles

Ik docht nog
Nait opstappen
Eerst denken

En nou lig ik
Dood te goan

Jan Sleumer

Veenkolonioals

haiku's

hommel zocht de dar
in alle raten alleen
om bij te praten

met haar minirok
was ze zeer veelzeggend en
toch wat kort van stof

nam een speltbrood mee
hoe schrijf ik dat in dictee
met d of dt

Roald Uildriks

Hogelandsters

over t verzoameln van vroagtaikens

as niks nait meer te hoalen valt
en wie nait meer te bruken as minsk

blift stilte achter

t wichtje zuikt noar woorden veur heur gedicht
zai vertelt

k ben n wichtje en k bin n barbiepop
sums wil k wichtje wezen
sums barbiepop

wie wizzeln van gedachten

dat vien k t mooiste
dat wie van gedachten wizzeln
van din begriep k wat k nog nait wait

doarom verzoamel k vroagtaikens

t wichtje spelt vroagtaikens ien ain moal goud
zai vragt

woartou binnen vroagtaikens aigenlieks bedould

k wait t nait

woarom herdinken wie noeit nait weerom vonnen
liggoamsdailen
wel vervangt ons wanner wie veurbie binnen

t wichtje spelt noeit nait trug vonnen liggoamsdailen ien
ain moal goud
k vroag heur minselke moat te spellen

ze kikt mie aan en oarzelt

dat duur k nait
ien dizze verloaten stilte

van ien zo n stillighaid is minselke moat nait te veurspellen

Harry van Velsen

Westerwolds

Dichtoader

mien dichtoader haar k
zo laange nig bruukt
mien wenst is staark
mor mien hoarvoaten
dreugen uut

verhoalen schrieven
das aandre sport
doar kaist e veur
as t dichten niks wordt

t Westerwolds
mout k leern
bin ja import
dij ale doagen
enkeld Nederlands
spreekn heurt

der mekaaiert wat
as k allenneg
Nederlands schrief
lu in Westerwolle
luustern den nig
en leezn mie nig

mit woordenbouk der bie
dicht k gedöcht
perbaaier de toal
mit lek en brek
van de begunner
zoas e zugst

Sjoerd Visser

Veenkolonioals

Grunnegs

Van Lauwerszee tot Dollard tou.
Hail Grunnen dat is mien laand.
De Grunneger weke dat is nou.
Zet was doe moust der veur aan kaant.

Van Drenthe tot aan t Wad.
Der is van alles te beleven.
Klaine dörpies, n groode Stad.
t Gruine Grunnen wil ons t beste geven.

Het Grunnegs is hier onze toal
Mor nait elkenaain kin t proaten.
Of schrieven, vergeet dat bienoa hailemoal.
Oaf en tou kin k dat perbaaiern nait loaten.

Mor hou laank zel t den duren?
Is ons toaltje in 2100 nog te hören?
Om t Grunnegs maggen gain dikke muren.
Dat t stopt, loat dat toch noeit gebeuren!

Ids Vlieg

Hogelandsters

Van schoul noar 'huus'

Ain haand en ain oog veur pad,
aander oog en haand veur mobieltje –
aalgedureg vannijs fietst 'Guus',
kom noar huus …

'Guus' fietst mit in schoultaas
langs pervinzioale weg.
'Guus' gaalmt in tunneltje
en slingert hom n pad
deur loug noar huus.

Nelleke van Vliet

Stellingwarf

Stellingwarver
feest van Vier jow eigen taal

Mooie kaaste

De Stellingwarven bin as een kledingkaaste
De inhoold staot nooit vaaste
De meensken bin de kleding
Steeds veraanderend, want kleding is een modeding
Vrogger hadden truien hier mar weinig kleuren
Ie konnen krek et verschil tusken de dörpen heuren
Hadden wi'j de kaaste dichte laoten
Dan zol elkenien hier Stellingwarfs praoten

Mar deur een hooltwormgattien an de boverkaant
Kwamen de eerste Friezen in et Stellingwarfse laand
Zi'j wollen heur taelgebied wat expanderen
En zollen oons wel even wat Frysk bi'jleren
Ze kwamen mit meer as zes of zeuven
Dus de bovenste plaanke was rap inneumen

Kollega Nedersaksen kwamen van onder
Oons kent oons, dus gien gedonder
Deur de Fundadeure kwam ok zonder geweld
In groot getal de randstedeling ansneld
Wi'j hebben een mooie plaanke risserveerd
Veur vlochtelingen, deur oorlog traumatiseerd
Deur schoele en tv kwam et Hollaans in oons huus
Ok disse tael vuulde him rap thuus

Now kaekelen al die taelen deur mekaer
En gaon gesprekken seins wat raer
Kuwwe Stellingwarfs praoten blieven, zoas't eerder altied lokte

Want as oonze tael verdwient, dan kriegen wi'j
Stellingwarvers jokte
Laot oons Stellingwarvers jim daoromme wat vertellen
Et wodt tied om wat regels op te stellen
Op de mooiste plaanke in de kaaste maj' verkeren
Aj' Stellingwarfs praoten willen perberen

Ik wete niet of et jim verbaost
Mar disse kaaste het d'r ok een hanggedielte naost
En maek ie oons mooie Stellingwarfs zwat
Dan hangen wi'j jow gewoon appat

Menno Dolstra

Et witte laeken

Een foto op mien Iphone
van een verropte stad,
een oolde krebentige vrouw,
hukt naost een wit laeken,
waor een blieke haand
onderweg komt… ze streelt 'm,
verbiesterd kikt ze mi'j an,
spraokeloos en zukende.

Jow praoten niet
en tóch verstao ik je,
jow ogen vertellen mi'j
et verhael van lelkens,
van je machteloos vulen,
verlangst naor wie
deur disse koegel zien toekomst
mit jow verleuren het.

Jow heufddoek heint
de gedaachten an zien
kotte, mooie vaderschop,
de sjale om je schoolder
beweert de heugenissen
an zien kiendertied.

…mar woorden kuj' niet vienen,
de tael is opdreugd,
alliend jow traonen praoten…

Harmen Houtman

Vuurtael

Waor de Lende ieuwen laank
et verbörgen beekdal kleurt
het de meanderende klaank
de griffioen de ziel bereurd

Een tael die deur de dörpen goonst
as schaad van et onthoold
die stille in de hatten boonst
liek dofglaanzend bladdergoold

Lat et woord 't behoold mar zi'jen
buugzem as et riet
waor et zaand niet zal verwi'jen
wottelt oonze eigenhied

Stien van Anne

panta rhei

lessend za ’k een biesterbaorlik mooie atlas
ie weten wel, zoe’n boek mit kaorten
et was een taelatlas, mit kaorten netuurlik
en die vertelden mi’j een vertrouwd verhael

de eerste kaorte ston vol mit mien taelen
stellingwarfs, nederlaans, frysk uut de wouden
en limburgs, ik kon et allemaol verstaon
mien leven in tael, ik heurde mien kiender praoten

de twiede kaorte gong ien generaosie veerder
ie konnen stellingwarfs heuren, lichtkaans wat nederlaans
en frysk, zundagaovend in donkerbroek
heit en mem te daansen bi’j lingsma

de dadde kaorte is van heur oolden
stellingwarfs uut wapse, koloniekak nederlaans
donkerbroeks’ stellingwarfs en heerenveens
bestaot zoks eins wel…

de vierde kaorte, nog veerder weromme in de tied
ik wus niet wa ’k allemaol heurde, frysk op de hemrik
sallaans van turfgrevers, zels braobaans uut tilburg
wat zee die dominee eins, die ‘klaaifrysk’

kaorten wodden steeds mooier, en ok wat ondudeliker
stemmen klinken waarmer, mar kraeken
en toch deur alles henne, heur ik mezels
kan alles verstaon, of teminnen begriepen...

de vuufde kaorte is meraokels medern,
zeuvendimensionaol
tied, beelden, geuren, gevuul, geluden, waarmte…
stemmen
ik zit d'r midden in, tael maekt mien verhael, compleet
disse kaorte geft zels een blik veuruut…

hiel evenpies kon 'k zien en pruven an wat kommen gaot
'k heurde een vertrouwd geluud
et wodde mi'j vot en daodelik dudelik
alles gaot veerder zoas et gong

Willem Jan Teijema

Naachtboot

En et was op ’e aovend van
een vroege zoemerdag dat de
waarmte lange hangen bleef.

Vuurtorens seinden berichten
in een stiefbesturven tael
van eilaand naor eilaand.

Ze streken over et waeter
in et koolde locht van een
staorigan wassende maone.

Wi’j hadden nao al die jaoren
nog altied gien woorden om
zeggen te durven wat as d’r

in oons ommegong, tot een
onweersvoegel de stilte an
raffels scheurde en ik wus

dat mien verlangst op die
zoemeraovend mit de laeste
naachtboot mitneumen wodde.

Johan Veenstra

Drèents

feest van Vier dien eigen taal

Zuudoost-Zaanddrèents

Ont(k)lede taol

zes jaor
doemend,
bakerd
in sponde
bij heur

lezen leerd:

waor zij was
mus ik
klein wezen
verstrooien,
vertroosten

zestig jaor
doemdik stuk
lezen,
herontleed

zunder zin

Aagje A. Blink

Börks/Westerborks - Midden-Drèents

Zwiegend bij Börk

en ik, lopend deur een lange gang in Den Haag en in
archiefduzen op aold pepier je naam zuuk,
je naam je ogen je haanden en alles vrömd is: taol,
woorden die'k haost niet verstao

en ie stil an 't keukenvèenster zit en langzaam met je
vingers over 't zwilkie gliedt, zachies en traoge
haost dreumend stoetkrummels dooie muggen
sukerkörrels van de taofel veegt

en ik hoog boven de wèreld an 't einde van de gang
Babylon zie en 't grote station en treinen
die of en an riedt, woorden die of en an en of en an van 't
pepier gliedt

en ie daor zit, je dunne witte vel, die rimpels die aoders die
rimpels met mien doem gladstriek
en je ogen leeg over de kale èerpelvelden tuurt en deur mij
hen kiekt asof ik der niet bin

en ik an 't einde van de gang naor stilte kiek en taol
ontspoort en letters as diggels van 't pepier valt
en nao uren al die woorden wèer in duzen pak en
zwiegend haost veurover val

en ie al mèer as tachtig jaor, al die jaoren op mij anloopt
en over lege velden kiekt en algedurig,
al die jaoren op mij anloopt, op mij anloopt en stil an mij
veurbij kiekt asof ik der niet bin

en ik in de trein wèerum langs lege velden raos en bij
Haolen een blik uut ooghoeken Schattenbarg
veurbij raost en ik zwiegend haost veurover val en aaid
wèer je weelkerige witte vel striek

en ie in stilte deur mij hen kiekt en al die jaoren gien
woorden vunden hebt, umdaw 't aaid zo daon hebt:
met zwiegende ogen en ik bij Haolen as in halfslaop haost
veurover val

Gerrit Boer

Drèents

Drèents is mien taal, mien moedertaal
bron van mien basis, mien fundament
gevuul van thuuskomen, kiends vertrouwen
plattelaandsjeugd, sentiment

Drèents is mien warmte, mien herinnering
’t zit in mien vrienden, in mien verleden
’t klinkt in een groet, in een herkenning
an weinig neudig en gauw tevreden

’t Zit in mien klaanken, de streekgerechten
in gruuntesoep mit dreuge worst
en ’t verlangen naor iesie taoien
nao een zachtvulend nachie vorst

’t Zit in de humor en in de woorden
de gekke gezegdes, waorvan ik besef
dat een aandere, butenstaonder
soms in verwarring achter blef

Mien Drèentse grond, mien veilige haven
is mij zo eigen en zo vertrouwd
zonder dat zu’k niet kunnen aarden
mien hiele leven is ter op ebouwd

Dit is mien taal, mien moedertaal
’t meuk mij stark, ’t meuk mij groot
veur altied blief ik nauw verbunden
ik blief ‘t trouw tot an mien dood

Yvonne Bijl-Hooijer

Gasselters - Midden-Drèents

Taolzörg

een sliert van fietsen
deur mien laand
de kinder komt oet schoul

mien taol zit op de Hondsrugraand
ééin voout in ‘t veen
de kont op ‘t zaand

hij zwaait naor Noah
Finn en Fleur
naor aal dat jonge spul

maor praoten duurt e neeit met heur
ze zwaait krap-an
trapt dan stief deur

hij wet, naor hoes is ‘t nou “niet ver”
en thoes maokt ze heur “huiswerk”
netties, met een Gooise r

Riet van het Hof

Eext, Aanloo, Börger: Noord-Drèens

Stil die taol

Ik zöchde een taol te spreken
bij monde mienende
mien lichaom was mij veur
gaf mij bloot

nou zeuik ik te zwiegen
al is het taol um dat te zeggen

taol en zwiegen raokt mekaor
spreekt stil van dat ik het vunden heb
vanneis leer ik woorden deur stilte umgeven

Egbert Hovenkamp II

Rieke

Wanneer ik naor mien woorden kieke,
die saemenstroomt in mien gedicht,
krieg ik al datzölfde bericht:
mien lieve tied, wat bin ik rieke.

Want netgeliek wat ik ook schrief,
het zal mij altied lokken
in het Drents mij uut te drokken.
Mien moedertaol, wat he'k oe lief.

Mien olden hebt 't mij deurverteld.
Een aarfenis meer weerd dan geld,
die ik zomaor much beuren.

Gien vrömde woorden in mien lied.
Mien moedertaol en aanders niet
wil ik oe laoten heuren.

Ans Klok

Zuudoost-Zaanddrèents

Taol van de vrede

Was het brabbel-,
kinder- of vaodertaol?
– die Hoge Taal

Taol, die lichemstaol weur,
en minne- en vrundentaol
– Zeg, taol van de umgang

Maor

in mie sluup een veuroldertaol,
slaanachtige woordenboek
dat tot moedertaol gruide

Schrief- en tongentaol,
in een wereld vol machts- en oorlogstaol,
– Zeg, taol van het stiekeldraod

Ik en mien minderheidstaol
– Taol van de vrede?

Klaas Koops

’t Rieverst (IJhorst-gemeente Staphorst) – mengeling van Zuudwest-Drèents en Noord-Overisels

Waopen

Gebruuk de taol as waopen,
laot de punte van de penne,
de riekdom van het ’t leven
telkenmaol beschrieven, aodem geven.
Verhaol, zing of daans het deur,
alman in zien iegen schrift of taol,
draag het uut, bi ’j zunne-
maon, donker en het locht,
lichtkaans dat mekaar verstaon,
begun is van bewies, um op weg
te gaon, naor oens maaksel van ’t paradies.

Jannes Kuik

Zuudwest-Drèents

Anekdote

Van jambes hef Margie d'r tweie
lui lig mevrouw op heur spondee
d'r zit 'n trocheegie in heur keel

Ana hef nog altied de pest an mij
zij dactylt wat op heur typemachien
veul liever lig ik in de bedstee mit Sestina

zij droomt hardop van 'n zekere Arnaut
die tegenstrooms in woorden zwemmend
een haze wil verrasssen mit een koe

op de brink loop ik Litotes tegen
't magere lief, hij roddelt aover laissses
monorimes en zoiets as katachreses

wat mut ik mit zoen pars pro toto
hij onomatopeet mij de dag kapot
krieg mar mooi 't zeugma.

Bernard Lichtaard

Zuudoost-Dreints

toekomstmeziek?

het begunt mit wiezen
wat is dat, papa?
dan kompt de woordties
ien veur iene
huus en hond en haand
wat mooi dat alles
een name hef

de klaanken nustelt
zich in mien brein
veur altied bint zij
de eersten die
boven borrelt
soms botsend
mit het ABN

dommies bin ik zo'n Drent
in een buutenlaands
bejaordenhuus
die allent pröt van
stoete en miegummels
en mit ongeduld en
wat spot wor bekeken

Jennyanna Linde

Midden-Drèents

Waoterspraok

Vrogger heurde ik het
praoten van de zee
mangs op roze fluustertoon
mangs ok hellig broesend
tegen weer en wind
speien deu ze mij dan
um de oren

krabben schreven haostig in heur gang
wat het zolte nat mij zeggen wol
letters die ’k beslist kun lezen
al muide ’t mij da’k ze niet echt begreep

laoter kuierde ik bij rivieren
zag hoe vaok die wel naor aosem hapt
altied nog heur traoge bochten mist
hoe ze longert naor wat luie daogen

Dizze zummer sprak vol vuur
in heur opgewekte raodseltaol
een klein wiebeldeusien an oes taofel

Bie sja bee wie de ke wie
Aai diew iew pdis twaait
Wee diek wee a ta wee
Ta to ta doe vie

lichtkaans zal zij nog de zee verstaon

komp ze laoter an oes vraogen
oj bij 't groter worden leert
waorum de rivieren reert.

Suze Sanders

Noord-Drèents

unbegrip

de liester zung veur je zien lied
in t duustern heurde je dat niet
de zun kwam niet deur joen gerdien
gienien huufde joen pien te zien

je heurde stemmen in je heufd
en wat die zeeden hej' geleufd

joen argwaon gruide en je kreup
under de dekens a'k je reup
mien praoten drung niet toe je deur
je zee hol op met joen gezeur

omda'k niet heurde wat joen bosschup was
docht 'k dat niet ik maor ij de dove was
heb ik verzuumd um naost je te gaon staon

a'k luusterd had dan was het echt aans gaon

HarmG Sijnstra

Hoogeveens

Wörtels in Drenthe

voor Lauren

Dit is een lastig varssie, in 't Dreinse dialect,
dat veur een klein Leids maachie vast niet lekker bekt.
Heur moe een echte Leidse, ze'j prat met Leidse mond,
heur va een zwörverskiend, een soort van vagebond.
Dat mag dan wal zo wezen, moar dit lieve kleine wicht
mag weet'n dat heur wörtels half in Drenthe ligt!

Heur grootmoe kump uut Beil'n, van Alting, achter 't spoor,
een hiel klein Dreins gehugchie, zuuk 't er moar ies naor.
Heur grootva uut 't Ogeveine, ok Drenthe maor an de raand.
Bint turfdrent'n wel echt'n, ze'j koomt toch niet van 't zaand?
Ik viene dat maor domme, onneuzele discussies,
alle Drenten bint ja zo goed als breurties en as zussies.

Ie vroagt: waor is dat goed veur, zo'n liedtie in 't plat?
De kleine Lauren woont toch veurlopig in de stad.
Daor kan ze nog studeer'n – moar iens giet ze'j an 't wark,
kantoor, gemientehuus, misschien wal in de kark…
En as-ze dan verhuuz'n möt, wellicht noar 't hoge noorden –
dan koomt ze nog van passe, die oale Dreinse woorden.

Oen Dreinse grootol'd'n bint ja ooit naor Holland emigreerd,
maor dat kan – a'j t me'j vraogt – ok hiel goed umgekeerd:
'n Hollander naor Drenthe. Daor hebt z'ok internet,
en gas en locht en water – en ruumte tot en met!
Je kriegt veur alle zekerheid van böppe en van bes,
zo rap a'j dommit praoten kunt, oen eerste Dreinse les!

Egbert van der Weide

Zuudwest-Drèents

Heur taal

Op ’t podium
tussen de groten
stiet ze klein te wezen
aangstzwiet dref vurt
tussen de groeven
as ze sprek

“Ek skik mien wonde on
se grazgrun on se Brink
mien pien, mien bled
skreeuw fon anger
en longer to se dey
deh justice fien se wey”

de woorden in heur eigen taal
ze koomt oens in de muut
wij huvert
en zwiegt oens stille,
stille
as ’t jonge grös

Ria Westerhuis

Sallaans

feeste van Vier oen eigen spraoke

Luustern

Ik heur mien spraoke
Dow mien moe heur bèlken
Da'k niet zo gauw bentern mos
De stienen bunt ja slim glèr

Ik heur mien spraoke
Dow mien moe 't aovendbrood opschepte
Dow mien va knärpend in 't end kump
Um zich 'n beker melk te kriegen

Ik heur mien spraoke
Achter mien rèkener
Altemaole up 'n aander stee in de wèrld
Mor deur de koptillefoon stuufbi'j

Ik heur mien spraoke
As de trein knärsend op Ommen stille stiet
En de deure glipt lös
En 'n voggel glidt aover

Ik heur mien spraoke
As ik mit 't twi'jduustern op huus an gao
En weurde zwalmt smeu
Vanuut 't veurhuus de deel aover

Ik heur mien spraoke
In 't ochtendstinnen
Mien olde bienen stief
Oen kolde voeten onder mienent

Ik heur mien spraoke
As ik naost mien wichie stao
Mien haand op heur scholder
En ze zegt 'Jao'

Ik heur mien spraoke
Veur de leste maol
As ik mien aosem
Staorigan uutpoest

Arjan Sterken

Tweants

feest van Vier oene eagen taal

t was gewoon n hekke

t was thomas den de kreeje zag.
doar, zea-re
en wiesn met zinnen kin noar t hekke.

lucas kneep ziene oagn tou.
ik zee-r t neet , zea-re.

de kreeje was a vot,
als nen zin
den neet op de pagina
in t'oes huet.

dat is t um nou net,
zea thomas
en hurkn nog deepr de eare in.

in ne kummke learn boonn,
nog neet epot,
uer toukuems nog in zik.

lucas dreajn zik de haane um
netof hij ze um roadgeewege
woln vroangn.

iej gif te vulle beteeknisse
an zuk grei,
zea-re.

en thomas,
zoondr op te kiekng:
en iej net te waejnig.

achtr ear aosmn t hoes t zomr in,
t kuknveanstr lus.

binn lachn thomas' dochtr aans um
en sleug ne lade tou.

thomas dochn:
dát is leawn!
gin koorzaank,
gin engln,
t ereenkl van bestek.

t hekke herinnern zik de kreeje neet.
t was gewoon n hekke.

t geet luchn, zea lucas,
nueze noar buewtn.

loat mer kommn, zea thomas.
t veald is te druege. miene butte ok.

de kreeje krasn,
aans in t oosn.
t veald gaf gin beskeed.

deenket iej mangs nog an oewe zustr?
zea thomas,
zoondr zinnen naam te neumn

(want naams pikt
eene kear oetesprukn
as aske an de taane).

lucas snuewn,
verslukn zik zoowat.

de steelte tusken uer
dea wat steeltes doat:
ruumte doan vuur skiwwe.

ze gungn vedan
met eare veplaasn.
lucas' haane
raakn dee van thomas.

de wolkn zakn
blauw, zwoar,
ze leekn op huppn.

in de ettnstied
vlueg de kreeje tieeng t veanstr.
geneene reageern.
thomas rekn noar t zoolt.

zien dochtr teeknn de kreeje.
ze dea-r-um ne kroone.

woerumme?
vrueg thomas.

t meakn haaln zinne skooldrs op,
netof t vanzelf spruk:
dat alns wat valt
nog eene keer benuemd wil worn.

Bert van Beek

Moderspråke

Den heylen åvend in den kring
Vul kwakerye en löädige wille
Had see stille in den hook ewachted
mär nüms had öär acht egeaven.

Nå as see in de beynen küm
Händigan den jas andeade
en de döäre achter sik dichte tröäk
Hadden se noch sou vööäle willen vrågen.

Martin ter Denge

Bebogeen
– *Op de wiez van Across the Universe-Beatles*

A'j biej Nötkes-Hein in Maander
stief verdan et Streu ingoat
dan kom iej biej 'n bekske
woar at ik met pa en ma
in neagenteenhoonderdveerenzestig
mooi in't grös an't zitten was,
'n meken kwam oons doar veurbiej

met nen transistorradio, en ik
heuren the Beatles veur et eerst,
heuren the Beatles veur et eerst.

Ma deu miej 'n breudke smeren
met Bebogeen en in de wear
dee wear nog was en gen biljart
doar lag oons pa te dreumen
van vast wat moois, zo mooi lag hee
te lachen met de beare ogen
too, en ik heuren All my Loving
deur dat meken doar

met zienen transistorradio, en ik
heuren the Beatles veur et eerst,
heuren the Beatles veur et eerst.

Close your Eyes and I'll kiss You, ach
wat wus ik doar met mien neagen joar
doar noe van, et meken kek miej
an en ik heuren wier:
All my Loving, zee was net
'n paar joar oaler as ik en ik
veulen zee brach wat niejs in miej

biej nen transistorradio, en ik
heuren the Beatles veur et eerst,
heuren the Beatles veur et eerst.

Herman Finkers

Tweants van Albeargn

Dat wat zwig

Al he'w der ok weurde vuur kregn
teagn oe gezegd kan 'k et nich zegn
Pröat vult eankeld geat in ne ruumte
bloast alverdan n ongedurig ruuske

Wel allenig mer blif verhaaln
nearns noar langt of zit te taaln
den alloeter zich n rebbel reurt
en van n aander al niks nich heurt

Een den heurt
höld de lipn too
wikt de weur'
en löt et zo

Dat wat zwig
dat sprek

Gerrit Klaassen

Eanters

Rikkepöälkes

Den boer hef mooie rikk'nge
Mooie witte betonn'n
Die stun eerst aans aäns
A't die toch is kuiern konn'n

Die pöälkes konn' vetelln
Wat d'r op zundag gebuurn
As d'r e-voetbalt wunn'n
In rood-witte kluurn

't Volk ging't onmeunig an
Schreewn de spölers vuuroet
Bie slech weer en reegn
Vanachter de ketieneroet

'Skup ne vuur de kneischiewn'
'Skup ne vuur de schenn'n'
Un scheids heft neet makk'lijk
Hij mut de Eantersen wa kenn'

D'r zint wedstriedn ewunn'
Kampioenschappn veleurn
En in de ketiene
Ko'j de daarde helfte heurn

Aower 't boet'nspel
Wat 't dus neet was
'n Een is gleunig bliej
'n Aandern slech te pas

Ajax kwam is langs
En meaks speul'n ok
En langs de liene
Was't aait drok

Tja, pöälkes
Ik heure geerne meer
Meer ach, die butte
Doot mie neet meer zeer

Truus van de Krol

Bokels (Boekelo's – Eanske)

Dubbeldepe weurde

Mag iej maggi en hoold iej wa van hoolt,
wordt t onwies koold en krieg iej zoo skoold,
wos wos of hes t heske leever op de stoet
en is dat wat greune vearf of roet op de roet?

Wat ik al met al hier heure
zint ja dubbeldepe weurde,
is t dan naar naar as ik oe luk ploage
en gen haalvn joa-joa wil op de vroage:
is Tweants nog wa zo plat
of is oonze sproak zo heanig an
t dundoon zwoar zat
en steet t depe noe dik boavn-an?

De mot mot temet wier in t vearknschot
en kjuukn en kuukn oet de kökkn vort,
lol iej um n lolly met der in n dröpke drop,
mos moo's moos of hes nog a vol noga op?

Doo de do mer mooi met de muziek met,
baske nich duur ne huuskesduur met Bezet,
is de steark steark zat um voort koo te wean
en dreait de dreai nich te stik vuur tendembean?

Gerrit Lansink

Taal

Aj meka good wilt begriepen
aj meka good wilt vestoan
wöt dat't vaakst, rech veur zien raap
in oene eigene strektaal doan.

Gebarentaal en lichaamstaal
geluud koomp doar nich an te pas
ma zeen en veulen kuj heel good
wat doarvan de bedooling was.

Un vrömde taal is mangs knap lastig
veural aj op vakaansie goat
ne seempele vroag kan d'r vuur zoargen
da'j rap met'n moond vol taane stoad.

Wat joar'n teruw kreew Esperanto
noa't efkes leek, ut ei van Columbus
helaas helaas, 't blood'n heanigan dood
en iederene bleaf achter, met die DOOIE MUS.

Anny Lesscher-Schasfoort

Eanters

Weure roolt as goolven,
zinnen kleenkt as zaank,
a'j votloat wat t'r neet tou dut
doert kuiern nooit te laank.

Gerdien Luttje-Jansen

Oawerdeenkels

Wiej leaft in onze sproake

De sproake um miej hen,
Woar heur ik biej?
Ik ken miene Modertaal,
Mer is dat genog?

As kind hef mien moore miej dat anleard
Mangs as Broddeltaal, Brabbeltaal of Keendertaal,
Ons ma kwaam van de Betuwe, ear Tweants was nich zuver
Noa 't skool learden wiej ok Stroaattaal of better nog:
Et Twents mar ok
De Minnetaal. De sproake van de leefde.
Ze is noe mien vrouw.

Toon ik veur onderwiezer learn ontdekte ik wat de sproake nog mear kan doon:
De sproake van discrimineren, Machtn of et Woardenbook, en het ABN.
Biej 't kerkkoar gung et oawer Zangtaal en was 't mangs nen heilige sproake.
Rechtevoart stet de krant vol met Oorlogstaal – en de sproake van vrea.

En op mien eigen niveau:
Ik bin al joarn vot oet Twente.
Et weark reup miej noar Zeeland.
En noe zeumtig-plus, trek ik noar Limburg.
De sproake is mien steun in de rug.

Jos Oude Kempers

Almelo's - Midden-Tweants

Wisse

As der een anvaank ouwer 't plat
as ne professor an het oreren slöt
ouwer spelling, schriefwieze
en vrömde oalde weurde
dan zeg ik tegen miezelf
weas de wieste.

Mar wördt der dan ne sprök
van grobmoo neumd
den ik toch wisse wal zal kennen
dan verlees ik mie.

Grobmoo, wisse
den is hartstikke dood.

Dat deanken is nog doar an too
mar het valt mie dan flats
as ne koo oet 't gat.

Bennie Sieverink

Beckums

Als je met

Als je met je Nederlands 't erf
op gaat, kom iej zoo a op n breenk oet
Is *de schuur* a wier de schöppe
Is *de schop* a ne schuppe
bunt *de biggen* wier de kuekn
en *Gerrit* het doar aait Gait

A'j met oe *Nederlands*
n hof in goat, he'j vuuran
n adam-en-eva, *de monnikskap*
en n poaterklimop
de oost-indische-kers en
wiederop de stökkeboonn
de peerdeboonn, n rabarber en
het zevenblad nich te vergetn
t onkroed dat hier haannpeute het

A'j t hoes ingoat, duur n nienduur
na binn, is *de deel* doar de delle
de hilde de hieelde, t slop
het gat naar de hooizolder
De koeien bunt doar de beeste
en Gait is doar an t melkn

A'j de kökn inkomt, is mama doar
Dina, met *een schort,* nen scholdook
vuur en vuur n bozem
op de schoorsteenmantel
t Christuskruus, met noast oe
t fornuus, *Küpperbusch*

Alns um t hoes en binn, het nog
aait zo as et aait a hetn
A'j doar hen goat as *Gerrit,* dan
het iej a gauw wier Gait

Theo Vossebeld

Noordoos-Veluws

fees van Vier oe eign tael

Heerde-Waopmvelde

Gemoed!

De tael uut ’t hârte
Is de klank die bie oe heurt
Hiermee lao’j zien hoe’j denk.
En niet allieent umme ‘t te sprèèkn

Want ‘t gevuul löt weetn
Wat veur iemand aj bint
En an de oogn van de andern
Kuj zien of ze ’t begriep

De beschaoving in oons lèèvm
Gif graeg de kans
Umme uut te drukkn
Hoe’j in mekaere zittn.

Jan van Leeuwen

Achterhooks

feest van Vier ow eigen taal

Mooie woorde

Een boerenechtpaar, jaoren samen,
betekenen, alles, veur elkaar.
Maor 't zeggen in mooie woorde
dat kregen ze echt neet veur mekaar.
En at ze het is uutprobeerden,
klonk het onecht en nao 'e maakt.
Dus nao wat geklungel,
bunt ze daor maor met 'e staakt.

Het zat gewoon neet in hun genen,
hun olde leu hadden dat ok neet 'e had,
gin mooie woorde,
maor daorintegen leefde,
dat was er altied, meer dan zat.

Der kwam is iemand bie hun warken,
ze kwam van oorsprong uut de stad.
En was getrouwd met enen lieverd,
den neumen ze voordurend schat.
Ok ging der ginne uut de deure,
of ginge ok maor efkes weg,
werd der met een innige omhelzing,
een kus en schat tot zoo 'e zeg.

Ze verwonderen zich oaver het boerenechtpaar,
ze sprok ze, der zelfs op an.
Dat er zo weinig romantiek was,
ja aaa, an de butenkante dan.

De boerenvrouw proberen het uut teleggen.
Het is neet wat ie zegt,
maor ho ie ’t zegt.
En zelfs, ok zonder woorde,
kan der bie ons,
völle, good, wonnen uut ’e legd

Ze zei, ik gebruke ok gin grote woorde,
as ik veur het slaopen bid.
God help ons, of ik dank Oe.
En Hee wet altied, waor ik met zit.

De jaoren dee vervloagen,
één echtpaar viert een golden dag,
terwijl bee dat andere stel,
’t is heel verdretig,
de man naor een andere schat
vertrokken was.

Het geet vake neet um de mooie woorde,
het geet ok neet um wat veur een taal.
Dee oe, het dichtste nao staot,
dee snapt, ok zonder woorde,
oe heel verhaal.

Hermien Bannink

Agamben* en taal

vogels komt vanzelf töt eur geluden
zeg Agamben, een koe loeit as een koe
hinnikt niet as een peerd maor zeg boe
de diere könt zich met eigen klank uutduden

mensendier wodt niet met taal geboren
wie't heel allene opgruujt zol zwiegen
taal mo'j van een medemens kriegen
in ons instinct gin klaorliggende voren

wat een enorme vri-jheid, stelt Agamben
wi-j vult 't in met moederstaal, landstaal
zo a'w mekare zo'n betjen begriept allemaol
maor daoronder is leugte, onverlangen

dus de-activeer de mal van ow sprekken
i-j könt zwiegen of iets anders zeggen
i-j mögt ter ni-je weurde tussen leggen
ow vaste zegswieze totaal verbrekken

keer terugge töt 't woordbegin
verblief daor net zolange a'j wilt
töt ow dörst naor ongevormdheid is estild
spring dan op met ow versgeboren zin

**Hedendaags Italiaans filosoof*

Ineke Berentschot

Aaltens

Miene moerstaal…

Toen good en wal het aerdse lecht mi-j dagen
He'k het in edronken met de moodermelk en
elke stemme spraekend in dee taal recht-streeks
op eslagen in mien kleine kinderliefken,
't Aaltens dialect.

Later op de laegere schole wier 't ons leed emaakt
d'n smaak van -in onz 'ogen stadsen kak- host met
geweld d'r in estampt en ons accent d'r uut, want anders
kwam i-j later neet taalkundeg zat in dizze weld terechte.
Zúnde! net wa'j zek't.

Toch hiel 'k nog lange an den schoolsen mores vaste
en ongemarkt bun'k zó tweetaleg groot eworden
was mangs ok wal es lasteg dat gehaspel deur mekare
tútdat 't Nedersaksisch -terecht- vanni-js hier recht
van spraeken kreg.

Now loop ik weer veuran at 't um mien moerstaal geet
den woordenschat wiet mi-j van kindsbeen af eschonken is
en deur egeven rond de mooderborste.
Toch achteraf maor good da'w ok ons eigen naokroost
In dizzen spraok hebt onderlegd.

Ankh Gussinklo

Gossels

Verlaegen

bange oogn
lipm stief
bedremmeld

storm in de stilte
empereg
zonder uutweg

Joop Hekkelman

'd Nestiezern bi-j Aalten

Taal

As Dinxpers deerntjen van zes
op vaders' olden tiepmasjien
verhaaltjes aoverschrievend uut moeders' Libelle
wieren de eerste zäödjes elegd
waor't later wat talen bi-jkwammen.
't Frans wat an 't begin niet van eiges ging
en met 'n lieste met Duutse naamvallen baoven 't bureau
lukken 't, met dank an völle weurdenbeuke.
Daornao kwam de kindertaal met kleine kaerltjes,
prachtige uutspraken, schriften vol,
um nao mien vieftegste 't dialect te leren schrieven,
den taal blif toch 't meest dichtbi-j.

Everdien Koskamp-Luijmes

Kopper'n aovondschemmer

Groot is d'n afstand
Grauw is d'n as-urne
Doch wiet in d'n tied
Ver-verbond'n deur taal
Vörmt zich 'n oerbeeld
Van veurluu en veeteelt

'k Zie 'n deerntjen
Tussen meertse bleumpkes
'k Zuuk ne kopperwiek
Langs 'n woonopper
Mether – khoeo – melkhan
Wördekauwt 't deerntjen
Ne melkende moeder niegt
Met ne vrêne glimlach

In-nen-uut-den tied egaon
Viefduuzend joar
Moeders en deerntjes
Vee, vögele en oppers
Mien melkende moeder niegt
Met ne vrêne glimlach

In me'j 't vreadig samenwehn'n
Van 't melk'n in kopperlicht
Verenige 'k taal en asse
In d'n grauw'n urne
Veur ne ronde koppershieve
Lup 't hemels peerd
Van 't deerntjen, an d'n dageraod
Tot be'j me'j, an d'n aovondschemmer

Maaijan

Vassevelds

Schatkamer

In de schatkamer van bewaarde taal
is het warkwoord laezen ‘n amparte.
In de betekenis van oppakken laeft ‘t
ok letterlek voort. Wi-j laest de eerpels

en de oorne in onze streektaal zoas ok
de laezer de honger naor kennis stilt.

Ha’k mangs jao haost ezegd.

Hans Mellendijk

Sprokkelen

de weurde komt

ene
veur
ene

zi-j bunt
nog gin
spraoke

veurzichteg nem ik
ze in de mond
ik pruve ze
maor vin gin zin
ik bun nog
kan nog gin
verhalen vertellen
ik mot de weurde

zuken en spellen
riegen lukt nog niet
ik bun niet van hier

van geboorte af
toch maakt

de losse weurde
da'k vuul
hier bun ik thuus

Marion Steur

Boers prate

Ik ben in Lutjebroek door moin ouwers met de Westfriese taal groôtbrocht
Dat gold voor een ieder die oind '50-er jare een poppie kocht
Westfries is m'n moerstaal
En moin moeder was bar sterk, verbaal

Gezegdes en beêldspraak ware bai oôs thuis niet van de lucht
Zuks verzon zai in een poep en een zucht
Toedat ik nei de HAVO ging in Hoorn
Kon moin ouwers dat wel bekore

Want deer sting 't Lyceum voor Katholieke,
En je pubertoid kon je deêrzo niet verprieke
O,o wat ware ze trots en bloid
Dat hewe ze oftig teugen are zoid

Maar dat 'boers prate' hew ik deer ofleerd
En me tot 't beskaafd Nederlands bekeerd
Die middelbare skoôl had ik rap voor mekaar
En toen nei de Politieskoôl den maar

Nei ien jaar van oefenings en en studere
Mocht ik de streit op in politieklere
Toedat ik deervoor officieêl beëindigd worre most
Zate moin ouders in de stoifvolle tutekantine op hunnie post

Nei ofloop kwam de commissaris d'r effies bai te konkelen
en moin maag begon metien te kronkelen
Hellup docht ik bai moin oigen, m'n moeder moet wel netjes prate gaan
En verrek ze leek wel in goed Nederlands pittig te verstaan!

Toedat ie over moin goeie coiferlost begon te prate
Kon ze 't Westfries tòch niet late
'Ja, dat komt, zee ze teugen de hoge officier bedeesd',
'Hai is vezelf in Hoorn nei skool weest!'

Kees Takken

Wenters/Winterswijks
feest van Vier je eigen taal

Taal

Wat is taal?
As ik baal!
I-j praot raar.
Is dat waor?
Neet begreppn veult.
Niet wét, hoo bedoelt?
De klasse, armen aover mekaar,
Wist ik 't maor.
Zit toch stille,
Das Juf's wille.
Gao achter in.
Das 't begin.
Waorumme slaon?
Zit bevroorn,
Wat verloorn.
Wat misdaon?
Tis mi-j ontgaon.
Zat te dreumn,
Daordeur ekommn.
Neet mét meugen uutjen.
Klas op un klütjen.
Zee wal, ikke neet.
Düt mi-j verdreet.
I-j bunt lastug.
Veul mi-j weerbastug.
Klein en onbegréppn.
Keele dichteknéppn.
Allemaole zo zuur.
Ruste in natuur.
I-j bunt te drök.
Blief neet in wrok.
Wat is taal,
Un heel verhaal.
Gedaon wat kon,

Wat later begon.
Streektaal eigen,
Bemeuers zwiegen.
Laot begin
Eigen gewin.

Wilma Beskers-Ten Barge

gin weurde

kleine vrouwleushand röst
op zwaore warkmansknuuste
blikken kruust
ogen spraekt
gin woord ezeg
alles e-uterd
onbeneumd
wetten wat spölt
spraoke van ’t harte
hef mangs gin
weurde
neug

Else Klomps

Braboans

feest van Vier je eigen taol

Bèrgs/Berghems

Toal

Toal begint al mee ès ge wordt geborre,
dan rolle de uurste woorden in oew orre

’t Is toal die ons mense mi mekare verbeindt
of ge nou volwaasse zet of nog mar ’n keind

Toal um te lééze, te schrijven èn te proate,
um te buurten of ès ge ’t grijnze nie kunt loate

Um te moele, te zwètsen of um te spèète,
um te vrèèle, te maawe, te schierpen of te plèète

Toal um iemes te bestuiten of in z’n tèsse te zèèke,
um te fleeme, te strêêje, te ziejveren of te kwèèke

Um te schèènen, op te nèèjen of um te stuujke,
èn um te klazieneren of um ruzie te zuujke

Mar of ge nou iets mois wilt zeggen of iets èrgs,
toal klinkt toch ’t allerschônsten in ’t Bèrgs.

Riny Boeijen

Valkeswirds – Braobants

Zeg 't nog mèr ne keer

Gij was thuis gekomme,
had me vaast gevat,
mij net iets te hard
tege oe òn gedrukt
en, mee oew
ongeschorre wang
tege die van mij,
in mèèn oor gefluisterd:
"Wa haauw ik toch
onbesnut veul van oe,
mènneke."

Ik had 't gehurd,
'r nie veul van begrepe,
mèr wel gevuuld
dè die woorde
precies de woorde ware
die allêen worre gezeed
dur iemand die altijd
dichtbij oe zou stòn.

Ik had stillekes geantwoord:
"Zeg 't nog mèr ne keer, vadder."

Jacques van Gerven

Meierijs
een mengelmoesje van Meierijse dialecten Roois (Sint-Oedenrode), Gestels (Sint-Michielsgestel), Bosch (Den Bosch) en Heeswijk-Dinthers

Afscheid

Blèft èsteblieft zoès ge bent
en krek zo ik oew alt' heb gekend,
nou ge van hier gaot naor ginderwijd
en ik oew houwe gao, al ben'k oe kwijt.

Laot oew eige dur de praot nie veraand're;
die makt van elken echte mins n'n aand're.
Blèft mar oew eige, al nimd' oew eige mee;
ès gij dezelfde blèft, rust ik ok in vree.

Dè gij d'r nie meer bent, daoran moet ik wennen.
Ik zô nie wete, waordè'k oe zuuken moet.
Mar èsteblieft: laot men oe giends herkennen.

Ik wil oew hier wel houwe, mar'k wit nie hoe.
Dezelfde n't zelfde, gij blèft toch de menne.
Afijn, hog en plat gezeed: houdoe!

Hans Lakwijk

Tilburgs

Da alles op z'n plek terug zou valle

Herinnering Cornelis Jacobs 13-1-1922 – 25-10-1944

D'r was altijd 't geloof, da alles op z'n plek terug zou valle
Dor de achterdeur, want doar mochtte ook naar binnen
En dan was er altijd unne maaltijd, schuuf moar an
Helemoal goed, gin gemier, alléén de taol van ons, doar vertrouwde we op

Ik ging altijd wirke, liep op klompen noar 't laand
En ik rooide de bieten, zoaide de slooi
En tussendêer tuurde ik over de velde
Met unne sigret tussen m'n half afgebroken voortande

Want de taandarts zou de volgende maond
Alles trekke, mar diejun oorlog zat in de weg
En alles zat in de weg
En ik wier afgevoerd noar un andere plek
Dicht tegen de grens van Denemarken aon

Zelfs toen ik nie mer kon lope, hoorde ik ons mam
En 't uur negen keer sloeg, de stem van munne zus
D'r is altijd 't geloof, da alles op munne plek terug zou valle

Karin Ramaker

Aarle-Rixtels

Thaol

Wa'n aorige thaol
Wa'n lillike thaol
Wa'n eige thaol
Wa'n skon thaol

'T begòsz mi stilte
Dan mi brabbele
Uurste worde skiete dur de stilte
Verbaazing, 't waar gin brabbele

Wa'n aorige thaol
Wa'n lillike thaol
Wa'n eige thaol
Wa'n skon thaol

Thernao mi hooge stem
Kùmt ok 't zinge
Tot 't is un gebrooke stem
En 't vùggelke áánders ge zinge

Wa'n aorige thaol
Wa'n lillike thaol
Wa'n eige thaol
Wa'n skon thaol

Volwasse zinne komme mi de jaore
Leesvaardigheid vergroot de kennis
Zonder onderhouwd guggit àächteroit mi de jaore
Verkeinze verlaot wijdhin de kennis

Wa'n aorige thaol
Wa'n lillike thaol
Wa'n eige thaol
Wa'n skon thaol

'T eindigt mi de dood
Un letste briefke blie erregend ligge
De stem is weg, ok die is dood
De tekst stuh en wah er geskrivve is blie ligge

Wa'n aorige thaol
Wa'n lillike thaol
Wa'n eige thaol
Wa'n skon thaol

Michaël van Roij

Lembörgs/Lèmburgs/Limbur(i)sj/Limburgs
fieës van Vier dien eige taal

Venloos

In Venlo bin ik gebaore,
dao bin ik mien hert verlaore.
Door 't dialec bin ik beej
de Schrieverskringk gegaon.
En miene tied neet verdaon!
Verhaole en gedichte schreve weej.
En met zes minse kómme weej
edere twieë maond beejein,
um verhaole en gedichte veur te drage
die deje altied ózze aovend doon slage!
Weej woorte gevraog door:
Bejaardehuzer, wiekhuzer, vrouwebónd en
heemkundekringk
um ós dialec oet te drage
en eur 'n paar gezellige eurkes te gaeve.
En as nao aafloup 't applaus weerklink
en alles is gedaon,
weej met 'n bleej geveul weer nao hoes toe gaon.

Bèr Born

Ruivers/Reuvers

Fluusterende taal

Dao sjteis se den, mit sjtramme sjtam en tanige tek
Einmaol ingezeijt wet se: ich kóm noeijt mier van dees plek
Jaor in jaor oet allein maar sjtaon zónger ouch maar get te doon
En toch zegke de luuj hiej: kiek ens waat 'ne sjoeëne kroon

Drinke det waerd dich op ziene tied van baove oet gegaeve
En mit de minerale oet de gróndj hilse dich gemekkelik in laeve
Doe höbs gen politieke veurkeure, gen zurg óm pensioen
Oorlog vrede 't maak nieks oet, doe volgs trouw de loup van 't seizoen

Veur de boetesjoander liek 't of ze allein mer sjteis te sjlaope
Mer as ich dich vraog waat dich bezig helt, den duis se ein beukske aope
Den huur ich dien sjtum, den begriep ich de beteikenis van dien krake
En mit mien oer taege de verfrunste bas ken ich de vertaalsjlaag make

Beuk, vraog ich, waat is den 't doel óm hiej ieuwelang te sjtaon
Den fluuster se: as 't oeteindelik nao zovuël jaor mit mich is gedaon
Höb ich mer eine wins dae ich zou wille krake van de dake
En det is det ze van mien hout ein sjitterende doeëdskis make

Herman Bors

Remunjs/Roermonds

Riekdóm van twee tale

mit de paplaepel
sjtónge ze gereid
wie ich gebaore waerde
óm mich Limburgs te lere

mien eerste wäörd: pap en mam
mit klanke van ao en ae
kós ich zègke:
jao en nae
mit vriendjes tikkertje sjpele en rope:
doe bös 'm!
of zólle v'r gaon kölse, koekerelle
of gaon v'r muuskebelle?

Later op sjool sjprook de meister:
'voortaan spreken we Nederlands
in de klas'
det waas algemein en heel besjaaf
det mós dan maar
ich loesterde braaf

ich laefde wiejer
in de waerelde
van twee tale
die van de meister
van laeze en sjrieve
in deftig ABN
daonaeve ós eige taal
die van toes aan taofel
zègke: det sjmaak lekker
van kalle mit vrunj of
boodsjappe doon biej de bekker

later, biej mien eerste baan
van toes ,wied-e-weg
kwaam ‘t ABN oet de klas
mich good van pas
ging ich terök nao de sjtad
wo ich waas gebaore
heurde ich weer
vetroewde klanke
veulde mich
wie ein kuukske
veilig en werm
ónger de vleugels
van mien modertaal

kalle in twee tale
de ein veur ’t ganse landj
die gif de natsjenale bandj
maar ós eige taal
die raak mich in mien waeze
duit mien Limburgs hert
sjneller kloppe

laot ’t zo blieve
det begriep hiej ederein
laot ós maar kalle
mit die twee tale naevenein

Paul Caquelein

Wieërts/Weerts

Mien taal

As maegtje van e jaor of veer
kaldje ich tot aanne bewaarschool
mer ein taal: mien thoêstaal en
moôdertaal, 't Wieërts

Oppe middelbare school lieërde ich
Ingels, Duits, Frâns en e bitje Spaans
pas völ later kwoom de digitaal d'r beej –
taal verbroedertj en verbingtj

De pubertiêd bracht de taal vanne leefdje
lichaamstaal recht uut 't hert
eîne blik zeet soms mieër as doêzendj weurd,
dao hebbe vae gein taal beej noeëdig

Van brutaal nao straottaal nao schöttingtaal
de weeg nao volwassenheid ging
mét valle en opstaon
mer 't kîndj in mich bleef

Dan és d'r ouch nog de gebaretaal…
daomej kojje 'n hieël indj, as dejje wiltj
Meute doon, aandacht gaeve
bringtj 'ne glimlach op eders gezicht

Zestig jaor later, op mien wêrk in Braobentj
as ich mich verschrik of ich bin kwaod
dan vlook ich in mien moôdertaal
ouch Hollanders begriêpe det waal

Mieërtaligheid leidtj tot mieër begrip
det deut os ammaol good
aaf en tow 'ns inlaeve in
'ne ângere mins van vleis en blood

D'r és mer ein werreldj, dus: VERSTAOTJ UCH!
Vae motte vör deindânger zörge
't maaktj neet uut welke taal daen ângere spriktj
woeë 'ne wîl és, és 'ne weeg

*As eder mins vör 'nen ângere zörgtj, és nemes allein

Francien Clijsters

Limbörgs

De slaanke taalje vaan Limbörg

mèt de foetelfiets nao drei len
es ierste bezunderheid
de Westlichste Punkt Deutschland
dee ligk um d'n hook bij Isenbruch
dao is niks te beleve

stiks de grens euver
nums Limbörg bij de slaanke taalje
rijs dweers door Zöstere
nao de brögk vaan Mezeik
maaks 'ne stop bij 't standbeeld
vaan de breurs Van Eijck
nao 'nen tripel bij Den Cleynen Keyser
geiste goodgemöts deezelfde weeg trök
en nums d'n tied op de fiets

Zöstere heet bij de Amalbergakèrk
kösteleke relieke en doedskiste
verstoke in 'n sjatkamer
boete spoojt 'n vlegende non
in rosvrij staol ziech nao de basiliek
't Salvatorplein is zoneuvergote
en d'n accu nog dreikwaart vol

paks de peedsjes in 't Iezere Bos
kums in de dörpkes vaan de Selfkant
dao heers aosemstókkende stèlte
sjien bedruig
't gief boere- en Italiaonse iessalons
Aldi vech mèt Lidl
'ne beergroethandel floreert

tien kilometer in vogelvlöch
passeers drei len
mèt ‘n aander meneer vaan hoezerbouw
drei kier ‘nen aanderen aard
meh dezelfde zachten tongval

Wim Kallen

Maaskanters – Westelijke Mijnstreek

Ut blief toch apart
Dat allein de taal van dien hart
Mit emotie kent spreake
Euver dich heen vilt es ein werme deake
Jedere verdreetige buuj
Zeukt men toch weer steun bie zeen eige luuj
Want mit emotie tonen in het dialect
Veulse dat men dich begrip en waal direct

Limburgs Wearmeadje

Venloos

Mien taal

Mien taal is mich gelièrd gewaore
of baeter gezag ze lièrde die mich
de ièrste wäörd die ik mijnde te
hure ware: ”’t Is eine jóng.”

In mien geval waas det ech waor
aevel neet veur mien vief zuskes
ik lièrde de wäörd van mien elders
idderen daag woorte ’t d’r mier

op straot sproke mien vrinde juus wie ik
wies det ik nao schoeël ging
minseleef waat sproke die dao
ein maffe taal

ik kwaam d’r achter det die taal
mien twieëde taal zoel waere
aevel mien taal zit beej mich vuuel deper
oètintelik lierde ik eur alletwieë

Jan Maas

Zittesj/Sittards

taal

veur jederein
van allemaol
om leif te höbbe
te omerme
verblieje
verwerme
kwetsbaar
kreftig
lestig
mechtig
pienlik
prechtig
puur
oprech
eerlik
ech

Hanneke Post

Zjwaams/Swalms/Swalmens

Platte wäörd

Veur sjpele d'rmit
preuve d'raan, lekke
bössele, sjuve
gaeve ze al anger plekke
perbere of ze wille rijme
mer det hoof neet èns,
zeuke nao get gans apaarts
of juus nao get bekènds.

Veur loestere d'rhaer
laote ze binne;
waat mós 'ne sjriever
sónger beginne!
Veur gaeve ze 'n nuuj beteikenis
kieke of d'r gèn baeter is
sjave, sjoestere, sjoere
egaal wie lang det det geit doere
geweun vanne sjtraot rape veur ze op
of vèsse ze oet de achterkop.

Veur wege ze
waege ze
dinke en drejje
toet zo mer inèns
'n gedich aan kump wejje.

Riky Simons-Julicher

Toears/Thorns

Oos Taal

Kóm, laot ós preuve van de wäörd die moder
klaorgemaaktj haet:
wäörd zoea zeut wie riesteflaaj
hertelik wie sóndigse sop
of mechtig wie móffelkook.

Kóm, laot ós plökke van de wäörd die vader gezejdj haet:
wäörd zoea gelp wie jóng slaaj
die gaon wie ges
of mörg wie 'n paer.

Kóm, laot ós sjrieve en zinge in eige wäörd:
wäörd zoea zaoch wie vese snieë
fien wie iesblome op de vinsterroet
of pitse wie 'n blaor.

Laot ós ouch woeane in de gefrunseldje wäörd van
gruuetje:
wäörd zoea roew wie zwieël
stief wie 'ne badding
mer nog spettere wie veurpiele mèt Noewjaor.

Har Sniekers

Zumpelvelds/Simpelvelds

Moddersjproag

Sjproag,
wiezoe sjwieg-se,
Went iech diech rof?
Doeë kruls op mieng tsong,
mè trekst dich tseruk i sjtilte,
Doeë danst in aom,
fladderentère uvver papier,
mè went ich dich vashoad,
floeps-se voet –
graad alsof se leever vluugs
wie bliefs.

Sjproag,
bis-se enge echo
va wat ich veul,
of toch mieë geveul zelver?
Bis-se miech?
Bis-se vroeë? Bis-se vrij?
Doeë fluusters zinne,
zings oane sjtum,
mè went ich dich lèës,
weëd-se wer va miech
en besjtoa iech pas ech.

Nico Starmans

Echts

Sjrievend
vènj ich mich trök
Verbènj ich mich
mit mien eige
Uut
waat ich dènk
Veul
wae ich bön
‘t Pepier
is gedöljig
Geuf ruumte
‘n kader
Oardeilt neet
nuuedigt ènkel oet
Maakt tastbaar
beejt aafstandj
En daomit ‘n kans
toet relativere
Herinnert
óngerzeukt
probeert oet
Spegelt
Lieët zeen
waat in mich gaonde is
Duit spele
maakt creatief
Documenteert
hulp óntwikkele
Verstuit edere taal
die ich gebroek
Brunk rös
‘n pauze
empathie
Én ‘n mäögelikheid
toet deile.

Laura Theunissen

Tegels

Sjriéverskrink Noord-Limburg

Mei is de sjriéverskrink hiel groët
Dök isse maar hiel klein
Maar 't blief waal 'ne krink
Det ving ich sjoën en fijn

In Noord-Limburg sjrief me proza
Of poëzie in eige dialek
Zoë is 'brood' in Venlo mik
En in Tegele het det wek

De sjriévers van Venlo zegke
Paddestertje taenge 'kikkervis'
Wiel det biësje 'n poelpekske
In Tegele en Belvend is

Dao zien 'mussen' moetse
Die zuut me ech euveral
In Venlo vlege aevel flotse
Zoë duit idder ziene kal

'Snotneus' is ein sjnoterkuke
Maar ein kroetmoel in de sjtad
'Wae sjrief dae blief' is vur jónk en áad
D'r zien wäördjes, mier as zat

Truus Verbong-Simons

Echts

Mien ieëste gedich

flarde van zinne
spele door miene kop
wo mót ich beginne
waat sjrief ich op
doe mós ’t laote riepe
mer den kómptj de zörg
is ’t nag te begriepe
weurdj ’t neet te mörg
den kómme de gedachte
det d’r regels bestaon
die se mós betrachte
óm ’t good te laote gaon
door ’t doon weurs se bedreve
de eine vreug de angere laat
es der niks weurdj gesjreve
den höbs ’n laeg blaad

Wil Vergoossen

Remunjs/Roermonds

Laevendige taal

As ich wanjel door ’t park
heur ich de baek die sjtruimp
langs kruuje – sjtruuk en buim
wo-in veugel flókker fluite

kwekkers ploenze – vèsse blaore
baove water klink aenjegesjnater
biekes zoeme – vlege brómme
de windj wilvert mit de blajer

krekels wissele zich aaf mit sjierpe
kaeverkes ritsele door ’t graas
aalsjolvers sjöddele mitte vaere
kuukskes waere sissend bewaak

zjwalge kwettere óm ‘t hels
de sjpech sjpoes mit getoek
eiketske zjwiep van tak nao tak
inne boum roekoet ’n doef

zo vertelt zie häör verhaole
laevendig – vriej en puur
edere daag pries ich mich riek
mitte taal van moder netuur

Els Zeegers-Koelen

Kirchröadsj

fes van Vier dieng eje sjproach

klanke

klanke oes ’t deepste
klinke hatsenswerm
verdampe i letternieëvel
drieve anee i wöad
sjpraechwólke oame
verbóngeheet
weë sjprikt deë huet ziech
weë ziech huet deë sjprikt
sjproach va diech en miech

klanke oes ’t deepste
sjweëve zieële-lieët
in ’t park mit tswai sjteul
diech en miech
tsezame zunt vier mieë
ing leëvensbank

koom zets diech
in dat park
zien doa de wöad
sjwane óp d’r weier
ing vleit óp
drieft noa de horizon
in ’n ónendlieje wink
sjpeielt ziech
in ’t wasser
kring lueze ziech
zoeë bliet ze

bild vuur wöad
sjrief ze óp

koom zets diech
in dat park
huur doa de wöad

hatsenswerm

Wim Heijmans

Mie woad

Hod miech an mie woad,
óch al kan iech doamit sjpieële,
óch al wees iech ’t tse drieëne
dat ’t teëjedeel weëd jezaad.

Hod miech an mie woad,
den iech kan diech doamit treffe
en iech wees diech tse verheffe
of iech veëg diech van de kaat.

Hod miech an mie woad,
jet angesj han iech nit tse beie
in alle woarheet zaan iech in ’t leie,
mar iech han miech al bedaad.

Hod miech an mie woad,
den iech sjweur mit de hank óp ’t hats:
iech zaan mieë in inne zats
dan iech drin han jelaad.

Paul Weelen

Zeeuws-Vlaomse
feêste van Vier oa eggen taol

Wesdurps Westdorpe

Ìn t'èrte?

I

da soe best wel'is un hesprek kunn'n zìjn
lijk èhu mee de buitekant van ao vingers
zacht op mijn kaeke inpraot

mijn and'n zìjn verdraoid
d'aorms wrêd verbog'n

lijk è hè mé de top'n vurmen maokt
acrobatische truuks mé aor in huid
oepels lijk naogels

opwaorts neerwaorts ertewaorts

waor èk stom zoek wa veurhanden est

II

altèd op d'moment'n det'r nie mir te verliez'n valt
est silverwit waoterlicht waordeur'k wêet: da zìjn mìjn eugen
de losbandighèd van t'euren, de kop op wijd

mìjn voet'n beplakt mé dreumschuim
t'onveurspelbaor zeèschuim

scheùrvoetende vrijhèd
schuimbekkend wild
in t'sand tot de dans d'n daover wil zìjn

spielereihespet
traontinkeling

alles wa'n taol nun mensch kan bring'n

III

wa sei'de?
k'zìjn van ginter
k'zìjn van ier
k'è tweè stemm'n die praotn in zwìjg'n
k'è tweè toal'n'
k'zìjn verhet'n in welk accent k'mèestal dreum
k'verwoord altèd mé trots
t'ès mir dialect dan verbeelding
woar verblèfd'ê?
nao verlos'nd vertrek
ìn de rèkdom van de rèis
altèd tuss'n zand, zeè ìn menschen lèk gè ìn ik
wie zè-gìj?
zelfverdediging
k'zìjn heboor'n mé'un identitèt
moar k'zìjn nie inkel mèn verleden
k'zìjn mè troue
ìn t'èrte?
k'droag mìjn land mee woar'ek'oek goa
verbind'nd mé de buitenwereld
verblèft't vanbinn'n
wie van de tweè?
k'definieer mènèg'n nie
anders zoe'k't kwètroak'n
altèd mèn'andere zelf in tweèstrìjd
k'zìjn wie'k zìjn
mix van sproak ìn erkomst

nog iet?

was'k n'n dichter van ier dan zoe'k zeg'n:
k'zìjn tweê in eên
lèk tweê vleugels van'n zwaluw
als de lente eindigt
zoe'k tevrejen zìjn
t'goeê nieuws te bring'n

Aschwin van den Abeele

West-Vloams

Dichten

Dèchten es mièr
dan ’t epschriven
van woorden
mor nen aandrang
van ebbe en vloet
lik de golven van de ziè
die ep ’t gele strand
oliene nu en ton
iets van wèrde achterloaten.

Germain Droogenbroodt

Wesdurps

vervrimd

daue nie mir wit
wa da ier deed
den tijd es lèk een
dikke laohe virve
mee nen arten kwast
op au lèf gesmird
nen brokkeligen deurkèk
naor lange heleeën

de menne langst
nen vuilen gracht
luept naor wad ûizen
rond een kirke
et land es leeh
gin meins an 't wirk
onder nen zwaoren lucht
mee schaopenwolken

daue nie mir wit
oe da det ier it
an niemand keun vraohen
kommekik ier vandan
aok ik een uis ier
een vroumens ov een kind
wad es ter ier hebeurd
waorom zèk ik ier weg hehaon

de klokken haon lûien
net lèk ze vroeher deeën
der zal nen deuen zèn
et volk trekt naor de kirke
maor ik èn gin hoeste
et zal wel iemand zèn
die a 'k toch nie
echt hoed hekend een

eric van laere

Zuud-Bevelans

Dierentaal
– M'n ouwerlijk uus

Ik stae te kieken nì die vreemde raemen
en ok een are deure zit t'r in
en die gì open… "Wat, bin jie ier gebore?
Zò lank eweund ier! Kom t'r is gauw in.
Dan za je d'r glad nie zòvee van herkenne.
Ik è de leste jaeren ier wat of'esjouwd.
De schuufdeuren die bin d'r uut en ok die kasse."
Mè wirrom krieg ik het aneêns zò koud…
"Wì is noe toch die moaie tegelschouwe,
die a m'n vaoder zelf emesseld eit?"
"Die is ok wig, die ao 'k toch nie mì noadig,
ik è overaol cv ier an'eleid."
Een ond kom grommend nì me toe elôpe.
"Koest Bello, gì is in je mande… vlug!
Kiek is, 't plefond, is dat nie moai eworre?"
Ik zegge zachtjes: "Ik kenne 't nie mì terug."
Dan in de gank, zie 'k toch nog deur m'n traenen
een stik van vaoders tegelwand.
Die lichtgewolkte tegels en dì boven,
de smalle doenkerbruune bovenrand.
"Ier bin 'k nog bezig, ik gae merrege vadder,
dì komme oute schroatjes tegenan,
wan das noe mode. Och, die ouwe tegels,
dì zie je daoken niks mì van."
Ik wil wig. D'n ond kom blaffend an'elôpe.
"Toe Bello, bluuf jie noe es gauw in uus!"
Alleên d'n ond, die ei me goed begrepe.
Ik mò ier wig. Ik bin ier nie mì thuus.

Jopie Minnaard

Zeeuws-Vlaams

Taal

uut ’t land van ekik en egie

in dezen grenzeloze streke
wao vele woorden vloeien
wao de Zeeuw veestevee is om Vlaming te wezen
wao de Vlaming veestevee is om Zeeuw te zien
en k dan toch als Zeeuws-Vlaming ben geboren
zal k den Ollandse taele nooit meester maakn

want

k
ooit geïsoleerd
om alliène al in Olland te kommen
mok k eel vee tol beteale

maar noe
met de overkant in t fedussie
voel k mien gin
strontronker meer
in mien eihen uus

ier an een kant van t waoter
de Zeeuws-Vlaamse kant
ist algemeen beschaafd achterover praaten
nie an mien besteed

niemand kan mien toch verstaon
rap udea
heweun i-jl Olland
Zeeuws-Vlaams lullen

iere
ist oalemaele anders
zeggn zudder
an d'andere kant

Oemoemenoe?

Patrice Domenique Troost

Noordfreesch-Oostfreesch-Plattdüütsch
Fest vun Fiert Se Ehr egen Spraak

Norder Plattdüütsk

Over dat Woord

Ik hebb Nood
mi is so bang
so frömd
de Huud
so swart
de Ogen
so vull van Gloor
so minn ik sülvst
so hell
de Huud
so blau
de Ogen
so leeg
vör dien Deepde
intoduken
is mien Lengen
an dien Starkde
deeltohebben
dien Mooigheid
mi en Kleed
verswiemen
de Woorden
in en
gemeensaam Taal

Hans-Hermann Briese

Noordfreesch-Plattdüütsch

Spraak in Wind un Storm

Wenn de Storm huult
wenn de Wind bruust
denn suustert dat
denn fluustert dat

in mien Ohr
un ik will snacken
will mit di parleren
dien Wöör in dien Spraak hören

du snackst un snackst
ik höör dien Stimm as en Singen
un de Wind bruust
ritt de Wöör in dusend Stücken

ik will jüm fangen un fastholen
de Sprakenstücken de tweien Wöör
man de Storm speelt un jauelt
jaagd jüm ahn Barmen

wo blifft dien Spraak
jeedeen Bookstaav weiht
wiet weg över de See
fallt dal dor achtern an de Kimm

verloren wiet weg
du kiekst un weenst
laat ehr los laat ehr susen
ik suuster di un fluuster di

in dien Ohr
ik schenk di wat
mien Spraak is nu ok dien
laat uns snacken

Marianne Ehlers

Oostfraiske Platt

Wenn wi hör neet proten
all uns lüttje talen
elk sien/hör egen taal
ach! Aachterhooks
bi Bildts
of babbel Braobaans
dien Drèents
en Eilauners:
Amelâns
West-Schylingers
Meslânzers
Aesters
Skiermuontseachs
fier Frysk
ho! Hogelandsters
geern Gronings
of Oldambsters
vööl Veenkolonioals
wat Westerkertiers
un Westerwoolds
ho! Hollaans ok?
en Engels?
lala Limburgs
nou Nordfriisk
of Oostfreesk
so? Sterfreesch
Stadsfries kann
Bolserters
Dokkumers
Franekers
Hielpers
Luwarders
to Stellingswarfs staan
an Tweants neet twiefeln

West-Fries best Fries?
Zeêuws seh ’k nu noch
sorry
our languages disappear
vanish into thin aires
dat wordt bekrompen
see de Voss
do wullen se hum
dat Fell over de Ohren trecken

Carl-Heinz Dirks

Oostfräisk – Woldmerfeld

Oostfräisk bestóón

Dat binnerst fan ‘t oostfräisk bestóón;
Mit land un lüü is ‘t noch näit dóón;
Us lütje land dürióóbel skat,
Jóó us grôotst gaud, dat is dii wat,
Föylst dii in huus, aläien fan höören,
Süğt fut däi weerld in anner klöören,
Is doch us landjes grôotst belang;
Oostfräisk, us tóól, mit siin môoj klang!

Onno Dirk Feldmann

Oostfreeske Platt

Taal

Taal un Teken
Teken
Teken un Tung
Taal
Taal un Tung
Taal un Teken un Tung
Tegenproten

Antje Lübben

Rheiderländer Plattdüütsk

Platt lives matter

Lestens see an mi en Kerl:
"Dat Platt starvt ut, mien leve Deern."
Daar hebb ik mi heel fix verfehrt
ik doch, wat löppt denn hier verkehrt?

Platt klingt so mooi, so fien, so sacht
uns Spraak is doch en hele Pracht
daarum schriev ik in groot Letter:
PLATT LIVES MATTER

Ok en Kolleeg achter de Diek
see lest: "Dat Platt fallt ut de Tied.
Nüms kann dat mehr kaperen!
Plattdüütsk is an 't kreperen."

Dat kann doch neet, daar löppt wat scheev
ik hebb dat Plattdüütsk doch so leev
daarum schriev ik in groot Letter:
PLATT LIVES MATTER

Sogaar mien Tant ut Möhlenwarf
hett mi de hele Dag verdarvt
se meende Platt weer old un grau
Hochdüütsk proten, dat weer slau.

“Nee”, see ik, “so geiht dat neet
Tantchen, du deist mi würkelk leed
Platt is so mooi, so fien, so sacht
de Spraak is doch en hele Pracht
un nett in disse sture Tied
maakt Plattdüütsk proten doch so blied!”
Daarum gier ik in groot Letter:
“PLATT LIVES MATTER!”

Birgit Rutenberg

Oostfreeske Platt

achter de woorden eerst

wenn du an d´ meer kummst
denn ligg ick bi di
wenn du hier herkummst
denn swiggst du mit mi
unnern an d´ water
daar sleit uns tied an land
unnern an d´ water
daar küsst du mien hand un
ick küss di dien schkot
de is överschwemmt un nu
halst du mi daal in dien flood

Johann Arnold Voß

Eensaamkeid

flüster mi to
flüster mi to

dat du mi leev hest
dat du för mi daar büst

Wat Klöör harr is gries
Dien Woord, lies
sünner di

sünner di
is de Eensaamkeid

ik denk bloot
in swart un witt,
swart un witt

de Eensaamkeid

flüster mi to
flüster mi to
in de Taal van mien Hart
dat du mi geven willst,
wat ik bruuk
watt ik mi utmalen dee
mi utmalen de
een Seel un een Hart
de Eensaamkeid,
se bladert d'r of
flüster mi to, in de Taal van mien Hart
dat du mi de Tokummst in Farven malst

dat du mi leev hest
dat du mi geven
deist wat ik bruuk
in de Taal van mien Hart
wat gries is word farvt

Marc Wübbenhorst

Nuurdfresk/Nordfriisk

Fest faan Feire din aanj Spriik/Spräke

Weesdring-Fering

Min aanj spriik

min stem
ens so saacht
ens so letjem üüs a naacht
oober en wurd
en saag
en stak faan tidj
at lewet wan ik snaake
– min aanj spriik –

Marit Godbersen

Fering

1
spriik
klangt, lewet
uun föl stemen
dach häält üs tup
mensken

2
spriik
so bruket
klangt uun stemen
hee so föl fertelingen
mensken

Gesche Martens

Mooringer Frasch

en dachter ut foortuft

hi toochd fort jarst uk
hi koon produsiire smuke fjarsche önj frasch
as't wat uk! jawas!

dåt hiilj ma stiil
önj hül än fül
dåt wus sin müülj –
hi gungt er njööl aw dil

bloot wus di spräke åltu nai
hi wus ai lungenooch deerbai

än wat hi uk präiwt
än hü hi uk *schraft*
dåt gungt ai tuhuupe –
rimels san ai niinj trupe

sü wörden åål sin limericks
åltumååle ninteniks

deerfor leet hi dåt bliwe
liiwer wälj hi nü schriwe
ätj *Anemaleen*:

hi wus wälj nuch tu gräin
for dåt grut frasch poëm
ma *gölj rüüdj än ween*

Joachim Minnemann

Weesdring-Fering
(Westerlandföhringer Friesisch)

Wat boowen uun leit

Raid taag of hard taag
Letj wönger mä rütjen
– Of uk ei –
det banen täält
ei det bütjen
hartsaag.

Apredet nögen
wat en stood, stun'r hüsing
– Wat en skun –
fölsis leesig
Üüb at eilun
Jilsaag.

As uk't fering enst
Leesig skan bluat, nögen racht
– An ei muar –
Täält det bütjen
Ei det banen?
Ünsaag.

Feesteeg of eilun
Heest lun of uk ei lun
– Uun a wäält –
teenk an snaake
din spriik, det täält.
Hoodsaag.

San uk föl‘n faan üs
Muar uun a freem aran
– Kem jo tüs –
Drem‘s uun’t ual spriik
Do haa’s en taag
Hauptsaag.

Gud smaag of ring smaag
Hüs mä rütjen of uk ei
– Boowen uun –
Leit det banen
ei det bütjen
gratst saag.

Ferjid ei, waare
Hual uun a wurden feest
– An swaare –
uun din aanj tong
Leet di do treest!
Din saag.

Wike ei, dike
Driiw det taag jin a winj
– A flud komt –
Hual din spriik jong
Ölers ferswant
Üüs saag.

Ellin Nickelsen

Aasdring-Fering

Harewst hää sin gans aanj spriak

Sturem, wat tu nochtert blaft,
horelwinj, diar bleeden draft.
Föörraawer lup ik üüb a dik,
feel mi lokelk, san so rik,
dan en harewstdai üüb Feer
wort mi skeenkt, ik lewe heer.
Gratem kiiwet noch en kriak –
harewst hää sin gans aanj spriak.

Gesche Roeloffs

Nederlands-Hollands
feest van Vier je eigen taal

Stapeltaalverliefd

Snoeswekker ligt geluidloos uitroeptekens
uit te zenden. Alarm! Uitslaaphaast struikelt
over achterhaalde postmoderne lappenpoes

Stap met je kronkelhandschrift
in de schuddebus
daar kraailacht een trilbaby
googoogooglebaby goo

Met je schuddebus
door de koene tunnel
onder-IJ-door, zigzag
langs Kabelweg Ziggo
en lichtreclame spotten

Vergeet niet je geheugen
chipkaart uit te checken
enquêteur met vraagjes
te ontwijken, moet de metro
weg zien rijden – overstap OK –
tien minuten in de woordmachine
zinnen zitten mixen, niet roeren
laat de letters lekker om je oren spetteren

Wilma van den Akker

Taal is krachtig

Taal is krachtig
Taal is ook prachtig
Maar bedenken mensen zich
Dat taal pijn kan doen?

De pijnlijke woorden die ik hoor
Ik loop maar gauw door
Met een hand op mijn oor

Ik heb niemand iets misdaan
Toch mag ik niet bestaan
Ik vind hier niks meer aan

Woorden hebben kracht
Woorden hebben macht
Waarom gebruikt niemand ze zacht?

Ik hoop dat de wereld beter wordt
Woorden schieten tekort
Het past allemaal niet op een protestbord

Ik wil zijn wie ik ben
Ik schrijf het op met een pen
Want ook ik kan taal gebruiken
En ik ga zeker niet wegduiken

Ik ga mijzelf niet veranderen
Al helemaal niet voor anderen

Dus ik gebruik taal
Voor mijn eigen verhaal

Lisa Bakker

Familietaal

een mens kan een verkeerde beslissing nemen
als het vaker voorkomt noemen we het een gewoonte
zoals wanneer je van chocolade houdt en je naast
de plaatselijke chocoladefabriek gaat wonen

een dochter kan een rouwkaart moeten schrijven
en weten wat verloren ging,
dagen die begonnen met de gember en courgette
het panvet opgespaard in plastic kuipjes

en dan struikelen over dat lidwoord van de knol
in iets dat maar een keer gedaan kan worden
je vader vraagt wat er mis is
met een mooie krop sla.

Anke Cuijpers

Wereldtaal

De ratataman ratataat
en rochelt terloops in het riool
om hem heen bleken de bloemen

'pang pang' mitrailleert het
tussen hopen puin, 'beng beng'
echoot het rond in zijn hoofd

Hem is alles om het even
zolang het maar doodt
of minstens schade brengt

Als een messias komt hij
van ver gezonden, in alle talen
klinkt zijn boodschap

Wat hem zou kunnen vermurwen?
Een vrouw misschien, een moeder
met kind, de doodsnood in hun ogen

of die rode papavers daar, op de heuvels
van de vijand, zomerplaatjes uit zijn jeugd
Maar nee, hij heeft een missie

Job Degenaar

taal

taal verheft zich naar ons gerief
desnoods in brutale kapitalen
het schikt zich
naar ons schikken
vraagt onze aandacht cursief
haat als wij haten
en verleidt ons lief

met overtuiging of driften geschreven
dalen woorden neer in perceptie
door andere ogen
in andere taal
die de woorden laten wezen
gezeglijk laten zeggen
wat de lezer wil lezen

normale woorden
lijken vreemd
te gaan

dan liever
taal afbreken tot zinnen

zinnen
tot
woorden

woorden
tot
l e t t e r s

l

etters
tot
niets

…

om taal
uit te doen

er is zoveel
wat ik vertellen zou

of althans iets
als

ik taal
naar jou

Graaf van Medwert

Moedertaal

Loop
Mijn oren open
Over straat

Waar mensen de Nederlandse taal spreken

Vele klanken
Die in mijn oren klinken
Naar binnen kruipen

In mijn hoofd
Voort sluipen
Mijn hersens kneden
Om te komen tot een gedicht

Verweven met mijn fantasie
Die woorden tovert, zinnen schildert,
een verhaal laat verschijnen

Loop ik mijn verbeelding voorbij
Praat in stilte
Plaats de taal, geef haar een plek op papier
Hier laat ik haar spreken

Zij week
Geen moment van mijn zijde
Leidde mij het talige leven in
Om mijn zinnen te zetten
Verhalen te toveren

Als dichteres spreek ik poëzie

Jidske van de Klundert

Zwijgtaal

Handen gewassen in water roze water
hoor hoe stil –

ik heb de woorden verhoord ja geblinddoekt
liggen ze in een hoek

geef ze een schop om te kijken
of er nog leven in zit

arena tribunaal geagiteerd publiek
UITSPRAAK

beter articuleren
ik zeg
beter articuleren!

Gerry van der Linden

L'Amour, taal's moers
Dit wordt een kort gedicht. Het zou
niet hier moeten staan. Lees in deze regel
de afbreuk. De wond van schepping
Zij is één van al en als woordeloze graal
over landsgrenzen gelijk

Haar schoonst voorkomen is niets!
dan trilling aan het pure even

Dat bij aanraking delen verrijkt,
met lippen op elkaar
kan spreken

Mario Reijnen

woordenschat

de scheldwoorden vond ze buizerds
die zelf dood neerstortten in hun roofvlucht
ze droogde complimenten als bloemen
die vanzelf wegstoften maar even heerlijk geurden
en ze ademde gedichten als zuurstof tot haar eind

er waren ook woorden die teveel schuurden
– lammeren in boterbloemenlichte morgens,
voor de slacht nog blij maar jij weet beter –
die haar tot huilen toe beroerden
er waren zinnen bij die altijd mochten duren

zij las uit alle macht zoveel ze kon
zoveel ze kon verdragen
uit alles wat met liefde was geschreven, vond ze kracht
in die zinnen voelde zij bewijs dat er een werkelijkheid
bestond
waarin zij eeuwig wilde wonen

Ina Schroders-Zeeders

De taal blijft vloeien,
eerst zonder focus,
gewoon,
omdat ie zich opdringt,
omdat het zo
moet zijn.

Maar welke taal ken ik?
Als een vos,
benoemd hij de streken
en ik praat mee,
trots op erkenning.

Dat is zijn vraag!

Met wat geduld en moeite,
kan ik de verre
dialecten lezen,
maar de taal naast mij,
ken ik het minst van allemaal.
Praten, doe ik maar niet meer.
Ik informeer,
ik instrueer,
ik commandeer
en ik eis.
Met af en toe een kus als compensatie.
En natuurlijk geld, het vervloekte goud!

Om haar echt te snappen
heb ik alleen mijn gevoel,
of het goed is, of onberekenbaar,
of het warm is, of warmte nodig heeft.
Ik lees haar met mijn handen
en de rest is
het bekende verhaal.

In de wereld is het anders,
wat is er nu nodig om goed te
communiceren?
Het kale kruis boeit niet meer.
Het stukje brood stilt de honger niet.
De omgang is banaal en verruwd.
De werelden splijten waar je bij staat.

De kerk leidt haar eigen leven,
blaast hoog van de toren,
de kleintjes omver.

We moeten wellicht terug
naar de iconen
om de jongeren
te begrijpen.
Hun signalen
moeten we binnenhalen.
Hun valse profeten
moeten ontmaskerd,
het zijn Onze kanalen
naar de toekomst,
nu alles
in schrikbarend tempo
wordt afgebroken
en onze onrust toeneemt.

Afremmen is nodig,
met stille kracht.
Maar hoe doe je dat?
Met taal bij-voor-beeld?

Het trotse volk in het noorden,
onder invloed van buitenaf,
kan daarin leiden,
om de boze,
de twijfelaar,
de teleurgestelde
en de omgekeerde
weer te vangen of om te kopen.
Als een verbond tussen Vissers en Hanzen.

Om zo het lichaam
te herstellen
van blauwe plekken,
bijna breuken,
krassen en steken.
Van armen uit de kom.
Ik begin met vertrouwen.
We zullen zien
of het goed volk is,
waar ik mee kan tellen.

Een nieuwe rangschikking
is dat een idee?
Voor alle vormen van nieuwe taal.
Meeltaal;
mesttaal;
kippentaal;
wappie taal;
buistaal;
tototaal.
Ik zeg maar wat.
Ik laat het aan jullie.

John Smith

wartaal

dan hoor je
weer iemand
vol bravoure
wartaal uitslaan
die hij
zelf ook niet begrijpt
maar wel gelooft

Frank Spijkers

’t Olde volkien

Niemand *verstoat* mijn ganzenzang
’t Proeft zuur op de tong
Ik verstop me achter punaises veeg mezelf onder het bed
Staar in de spiegel en zie haar acht rondes om de zon
Ik blaas haar uit na de middagpauze
Hou haar klein *zoas ’t eurt*
Koorddansend tussen categorieën
Grond om te twijfelen
Wat doe je als
Noemer hoger dan teller?
Wat doe je als
Tussen wold en schip?
Wat doe je als
Veul tevule?
Ik draag enkel schaamte
Druk de slagpennen terug in mijn huid
Vergeet te schrijven een eigen naam
Ik ondertitel mijn identiteit
Jullie fluisteren dat ik niet *teeng de kolde* kan
Maar *’t olde volkien* is een blauwdruk van mijn zijn
Eerwaarde baarouder ik pas niet in holte van boom ik ontkraak uit plastic mal
Het intieme maakt niet langer bang
Ik kriej’ut now in de smiez’n
Altijd bekeken nooit gezien
Is dat niet pure mythologie?
Wat ik *krag* van mijn grootmoeder ontvleugelt op de wind
Ik ben
Vremd
En toch eig’n.

Vlinder Verouden

(Verr)adelijk praatje

Etiquette, hoe heurt het?
Een avondjurk heet toilet
en is geen watercloset.
Lieve lezers opgelet!

In vooraanstaande kringen
benoem je zulke dingen
anders, en de elite
verbloemt het voor visite.

Het woord ijskast is antiek,
over koelkast praat je niet.
Ook mantel en ledikant
horen niet bij deze stand.

Het is een jas, pak of bed.
Chic klinkt minder goed dan net.
'Eet smakelijk' is zo fout,
dan is zwijgen eerder goud.

Taartjes eten met elkaar
slaat gebakjes smullen maar.
Vruchten is in plaats van fruit
echt een koninklijk besluit.

Nederlands is tolerant
maar pas op die variant.
Juist, je moet goed opletten
voor de ongeschreven wetten.

Caroline Verschure-Vas Nunes

European ‘small languages’
celebration of Celebrate your own language

Valencià/Valencian

Records de Llevant

Paraules
So de veus,
carícies i picades d'ullet.
els grills rasquen la nit
amb olor de gesmiler
entre històries de família
Després…
Ja en el ciment,
en una ciutat de terra seca
el telèfon zona.
Rotle pel passadís: són ells.
L'auricular vola entre les mans.
L'idioma matern és saba,
aroma verda de taronger.
Les seues veus tenen són de mar
de lluna rosada
sobre un camí d'aigua.
El meu cos sona en el d'ells
els que ja no existixen

Maria Isabel Flors Aparicio

Mediterranean memories

Words
Sound of voices,
caresses, and winks.
among the tales
Crickets pierce the night,
the scent of jasmine.
Then…
now among the cement,
in a city of dry earth,
the phone rings.
I run down the hallway: it's them.
The receiver flies through my hands.
Their mother language is sap,
It`s the green scent of orange trees.
Their voices sound from the sea,
from the pink moon
on a path of water.
My body resonates in theirs,
even though they are no longer here.

Translation: Germain Droogenbroodt

Five-lingual

Taal

Met taal is de Schepping begonnen
volgens de Bijbelse bronnen.
Uit een enkel woord
kwam het licht voort
en werd het duister overwonnen.

*

Language

Language, the start of Creation
by inspiring communication.
"Let there be light",
and it was alright.
A beautiful organisation.

*

Sprache

Die Sprache ist aller Beginn,
ohne sie hat ja nichts einen Sinn.
"Laß es Licht sein",
war Schöpfers Pflicht
und das Dunkel eilte dahin.

*

Langue

La langue a une belle position
au début de la Création.
“Que soit la lumière”,
une commande fière.
Depuis, l’univers était bon.

*

Taal

Mei taal is de Skepping begûn
en hat al it wêzen plak fûn.
It ljocht waard roppen
en kaam fuort fan boppen
en doe wie alles smûk en sûn.

*

Peter Bouchier

Yorkie/Tyke/Broad Yorkshire/North-English

Lines on big government

It munt bi let dee, munt ahr way o' speykin
It's bin spokken t'same way sin' England wor young
Ah'm owd nah missen, wi' bits o'mi creeakin
But 'till Ah'm called agait 'oam then Yorksha's mi tongue
Ahll thooas ancient kinfolks begettin ussens
Bi the' t'Saxon, t'Angle, t'Jute or t'Dane
The' planted crops, planted bairns, fro t'wild 'ills ter t'fens
Soa ter try an' rub aht ahr 'istry is a crime mooast insane.

And tha knaws…
Dahn i' Westminster weer t'lands laws are made
Weer the'wunt knaw truth if it bit 'em on t'arse
Accooardin ter them, we'al a spades nooan a spade
The've made truth a myth, now it's nowt but a farse
The'd rehabilitate Iscariot ter shine up the' charm
Declarin 'im yonderly, doity or flaid
"Ee wor nobbut crackers tha sees, an t'lad meant no 'arm'"
Aye, nobbut crackers tha says
Oh aye
O' coarse 'ee wor
Reet dahn
Ter 'is
Treacherous
Thirty-bob sandals.
Oh Westminster! Westminster!
Lie efter forktongued lie an' blacker 'an t'cassock
Of a sinful priest
'oddin mass
Dahn't pit
At midneet
Baht t'candles

We'al tha can standardise t'weights an' tha can standardise t'brass
But tha sull nivver standardise me
That lot dahn theer dooant knaw a lad fro' a lass
Weal asull tell thi this much
Ah'm a man, Ah'm fro Yorkshire, an' Ahs'll dee free!

Tha can standarise t'distance, it's same distance Ah'm walkin
Tha can standardise metres, yards, inches an' t'feet
But tha'll nooan straighten mi tongue ner stop mi fro talkin
Mi native speych, or t'love o' kinfolk an t'love o' mi birthreet
Soa, Westminster tek 'ard 'eed this aside
Dooant rub us up t'wrang way or tha su'll be fratchin a giant
An' tha'll nooan beat us easy, e'an conqueror tried
This in't southern counties
It's Yorkshire
Defiant!

Frank Brammah

Lines on big government.

It must not be allowed to die, mustn't our way of speaking
It has been spoken the same way since England was young
I am old now myself, with parts of me creaking
But until I am called on my way home (Heaven/to God)
then Yorkshire dialect is my language.
All those ancient ancestors who gave birth to ourselves
Be they, the Saxon, the Angle, the Jute or the Dane
They planted crops, planted children from the wild hills to the fenland.
So, to try to rub out our history is a crime most insane

And you know
Down in Westminster where the lands laws are made
Where they would not know the truth if it bit them on the bottom
According to them, well, a spade is not a spade
They have made truth a myth, now it is nothing but a farce
They would rehabilitate Iscariot to make themselves look good
Declaring him slow witted, vague, or frightened
Yes, insane you say
Oh yes
Of course he was
Right down
To his
Treacherous
Thiry shilling sandals
Oh Westminster! Westminster!
Lie after fork tongued lie and blacker than the vestament
Of a sinful priest
Holding Mass
Down a coal mine
At midnight
Without candles

Well, you can standardise the weights and you can standardise the money
But you shall never standardise me
Those people down there cannot tell the difference between a boy and a girl
Well, I shall tell you this much
I am a man, I am from Yorkshire, and I shall die free!

You can standardise the distances, it is the same distance I am walking
You can standardise metres, yards, inches and feet
But you will not straighten my tongue nor stop me from talking
My native speech, or love of my local people and the love of my birthright.
So, Westminster take notice of what I am saying
Do not annoy us or you will be fighting a giant
And you will not defeat us easily, even the conqueror tried
This is not the southern English counties
It is Yorkshire
Defiant!

Frank Brammah

Català/Catalan

Paraules

Quan vaig arribar a casa
el mal estava fet.
No van tocar els llibres
que proclamen veritats
i poesia.
-El seu tros de memòria nu-.

No van tocar els 20 euros
de l'aparador
arrugats
sense oportunitats
per revertir en els fluxos
del capital.

En canvi, el terra
apareixia sembrat de cadàvers:
paraules esvalotades,
arrencades de quall del context
de la casa que els aixoplugava.

Em vaig acostar per prendre'ls el pols.

Tot just respiraven.
-la paraula moribunda és lleu com una ploma,
s'encongeix al palmell de la mà quan la recullo-
Vaig trucar a urgències.
Però em van dir que n'hi havia molts
casos com el meu i que no podien fer res.
I que ho sentien.

Una plaga? Un assassinat en sèrie?
Més aviat un exèrcit d'usurpadors del discurs

ben proveïts d'urani a les boques.
Així atordeixen les paraules
abans de prostituir-les per al seu ús;
els tallen l'oxigen,
les desvascularitzen.
Al final les despullen per disfressar-les
d'una altra cosa:

Un soroll que pren.
Un brunzit que comença a emanar de les meves parets
i va a les del veí
i a les del veí del veí.

Paraules humiliades.
Paraules transvestides.
Paraules asfixiades.

Un intent: respiració.
No en tinc prou amb el desfibril·lador.
Gairebé no respiren.
La densitat del verí
les ha matat gairebé a l'acte.

I sento una por
que sorgeix de la boca de l'estómac:
on han mort les paraules
només queda arbitrarietat.
I on acampa l'arbitrarietat
és impossible que els cels siguin blaus
i les llengües romanguin intactes.

Em falta l'oxigen del que han privat les paraules.
Quan tornin a casa meva
només quedarà el meu cadàver, llest per al saqueig.

Natalia Fernández Díaz-Cabal

Words

When I got home
the damage was done.
They didn't touch the books
that proclaim truths
and poetry
– a naked piece of their memory -.

They didn't touch the 20 euros
on the shelves,
-wrinkled
without opportunities
to revert to the flows
of capital.

Instead, the ground
appeared strewn with corpses:
words in turmoil,
ripped from the context
of the house that sheltered them.

I went over to take their pulse.

They were barely breathing.
-the dying word is as light as a feather,
shrinks in the palm of my hand when I pick it up-
I called the emergency room.
But they told me that there were many
cases like mine and that they couldn't do anything.
And that they were sorry.

A plague? A serial murder?
Rather, an army of usurpers of discourse
well supplied with uranium in their mouths.
Thus, they stun the words

before prostituting them for their use.
They cut off their oxygen,
they devascularize them.
In the end stripped words are disguised
as something else:

A noise that burns.
A buzz that begins to emanate from my walls
and goes to the neighbor's
and to the neighbor's neighbor's.

Humiliated words.
Transvestite words.
Asphyxiated words.

An attempt: breathing.
I don't have enough with the defibrillator.
They almost don't breathe.
The density of the poison
has killed them almost on the spot.

And I feel a fear
that arises from my stomach pit:
where the words have died
only arbitrariness remains.
And where arbitrariness encamps
it is impossible for the skies to be blue
and for languages to remain intact.

I lack the oxygen that words have deprived me of.
When they return to my house
only my corpse will remain, ready to be plundered.

Natalia Fernández Díaz-Cabal

Lenga d'0c/Occitan

Lou ch'vau d'bô

Quant'y'ère ancor tou p'ti, gaire pu hau qu'une bote,
Mon gran-père më disève, an m'baillan une pièsse:
'Tai mon p'ti par la féte, vétchi une grosse pièsse
Vétchi san saw par teu, mè lou dé ta menote.'

Bian contan y courève, avèque tou lou autraï,
Mai ou'ajoutève toujour, « sourtou, n'lou dépansse pâ!'
Y guétève lou ch'vau d'bau qu'èran tèl'man bravaï
É l'anvi më prenève de voulére y montâ.

Quant'y r'vè so'la plasse, qu'y m'assi sor un ban,
Y creû toujour antande la grosse voi de dé l'tan:

'Vétchi san saw par teu, mè lou dé ta menote,
Vétchi san saw mon p'ti, mai n'lou dépansse pâ!'

Guy Pradeau

Houten paardjes

Toen ik nog heel klein was, nauwelijks groter dan een
laars,
Zei mijn grootvader tegen me, terwijl hij me een geldstuk gaf:
'Alsjeblieft kleine man, voor het feest een flinke munt.
Honderd stuiver voor jou, hou ze stevig in je handje.'

Heel blij, rende ik met iedereen mee,
Maar hij zei er steeds bij "Pas er goed op!'
Ik keek naar de houten paardjes, die zo mooi waren
En ik kreeg zin om daarop te rijden.

Als ik weer op het plein kom en op een bankje ga zitten,
Hoor ik als het ware die zware stem van vroeger:
'Hier, honderd stuiver voor jou, hou ze in je handje,
Honderd stuiver, kleine man, maar pas er goed op!'

Vertaling: Piet Oostenbrink

Letgaals/Latgale/Latgalian language

upe plyust kai sīvīte
kas īdama pa prīšku
izalīk naradzūt
sev pīvārstus skatīņus
es otkon asu spīsta klusēt
uzajimt veirīša vajadzeibu
apmīrynuošonu
zyni sovu vītu upe
plyusti pareizā vierzīnī upe
klusej kod juoklusej i
runoj kod juorunoj upe
upei nav leksemu
ziļbu burtu fonemu
upe ir nateira naškeista
aizdambeita
mes otkon nūklusejom
kotrs sovu maigumu
mani vaira navalk iz atsakluošonu
mani vaira navalk iz atkluoteibu
pasaulē ir īsastuojs
būjāejis leidzsvors
šudiņ es uzsprydzynuoju
pādejū tyltu kas mani
vede pi teve
maklādama kartona kastis
i leimleņti
deļ sovys aizīšonys
es jutu atvīgluojumu
upei vēļ nav sovu vuordu
upei vairs nav spāka klusēt

Ligija Purinaša

The river flows like a woman
who is going forward/ahead
pretending not to see
the glances directed at her
I'm forced to remain silent again
to take on the satisfaction
of a man's needs
know your place, river
flow in the right direction, river
be silent when it is needed and
talk when it is needed, river
the river has no lexemes
syllables, letters, phonemes
the river is dirty, unclean
dammed
we muted again
each with its own tenderness
I'm no longer drawn to the opening
I'm no longer drawn to the honesty
the world is in
the balance of dying
today I blew up
the last bridge what led
me to you
I was searching for cardboard boxes
and adhesive tape
for my departure
I feel a relief
the river does not yet have its own words
the river no longer has the power to remain silent

Translation: Jayde Will

Català/Catalan

Patria in lingua

La llengua és la pàtria del desarrelat.
Per què en vols d'arrels? Que en té pas el gat?
Prou flexible i àgil, feliç i avesat,
felí puja al pòdium de la ubiqüitat.

Així doncs la llengua, versàtil i arreu,
ens fa sentir a casa i ens marca la pauta.
No cal tenir el geni ni lira d'Orfeu,
i pots arborar el velam d'Argonauta.

N'hi ha prou amb la cura de parlar com cal,
saber que els vocables són joies, tresor,
saba de la terra, l'arbre, l'animal,
es fan a la gola i es desen al cor.

Per això els feixistes, havent ocupat,
s'estan d'enderrocs de parets molt més dretes,
cremen diccionaris, planxes de gravat,
acacen gramàtics i maten poetes.

La llengua és la pàtria del desarrelat,
maleta d'exili, sang d'identitat.

Ignasi Ripoll

Patria in lingua

Language is the homeland of the uprooted one.
Why do you want roots? Has any one the cat?
Flexible and nimble, happy and used to it ,
feline climbs the podium of ubiquity.

So does also language, able everywhere,
it makes us feel at home, guiding our steps.
You don't need the Orpheus' genius or his lyre,
and you can well hoist the Argonaut's ship sails.

Speaking properly, with care, just enough,
considering words as jewels from a treasure,
the sap of the earth, the tree and other beings,
which are made in the throat, stored in the heart.

That is why the fascists, after occupation,
in stead to demolish much straighter walls,
they burn dictionaries, destroy printing plates,
they hunt down grammarians and, further, kill poets.

Language is the homeland of the uprooted one,
the exile's suitcase and the identity's blood.

Ignasi Ripoll

Taal is it heitelân fan de ûntwoartele

Taal is it heitelân fan de ûntwoartele.
Wat ha wy oan woartels? Wat mankeart der oan in kat?
Sa linich en behindich, fleurich en beret
beklimt poeke it poadium fan it wêr-dan-ek.

Soks docht taal ek, alsidich en rûnom
bringt it ús thús en giet it ús foar.
It sjeny of de lier fan Orpheus? Net noadich,
hoechst de seilen mar te hisen fan de Argonaut.

Sekuer sprekke is genôch, mei soarch en goed
witte dat wurden sieraden binne, skatten
en sappen út de grûn, de beammen, it bist,
makke yn de kiel, bewarre yn it hert.

Fandêr dat de fassisten, ienkear oan 'e macht
net de hege muorren en de checkpoints slope
mar boeken ferbaarne, printplaten stikken slaan,
op taalmasters jeie en dichters fermoardzje.

Taal is it heitelân fan de ûntwoartele,
koffer fan de balling, bloed fan wa't wy binne.

Translation in Frisian: Syds Wiersma

Immigration English

Mother tongue

Frisian words slide into our living room
two women look out at piled up snow
that would not melt for months
and lights up blue at sunset
traffic splashes through slush on Bruce Avenue

their villages were close, their dialect the same
left behind words come alive in the new country
oh bairn, my goodness, laughter erupts
I try to catch the words but they slip through my fingers
leaving only rhythm and colour
their bendy, wavy words that take corners
before they even leave their mouths stick in my ears
my mother is briefly not my mother
the women speak and weave a faraway world
flat land, ditches, dikes,
the sea, the stories
the villages where they know who lived in each house
how it was different from this country|
of deep snow and hot summers

under the laughter and connection of shared language
is the scar

they left

they are split in two
they are here and there
Frisian and English
the before and after of their lives
connected by the ten day journey into the unknown on an
ocean liner

their ground zero
the tearing apart of threads, the unravelling
it bleeds.
it heals.
it changes and bleeds again
people are born and die
tears travel
they aren't there
they write the new world into airmail letters,
the bright autumn leaves, the strange customs
bridging the distance
stretching between languages and histories
making new stories that don't translate
carrying old ones that aren't understood
relatives come to visit
they admire the roomy houses, the big gardens,
the warm summers,
we visit them,
miniature, tiled toilets, white net curtains,
milk left in bottles that tastes strange,
a grandmother who loves us
and gives us pale yellow biscuits that melt in tea

then there is the call

we are moving
we will cross the ocean
our house will not be our house,
we will leave the bright summers and cold winters
and move to the grey, rainy days,
the not quite summers, the never winters,
the country that was left behind becomes ours.
I learn to ride a bike on cobbled streets
sit on a dyke and swim in the sea
visit my grandparents before they die
my mother's language of longing and laughter

belongs to the streets, the school, the shops,
my aunts, my cousins
it becomes mine,
bendy, wavy, Frisian words form in my mouth
change my tongue and spill out
they carry my life into the future

the scar, the before and after,
the lost words of their lives and mine,
from different worlds mingle and merge
forming one
unbroken mother tongue

Esther Velthoen

Memmetaal

Fryske wurden glydzje ús wenkeamer yn
twa froulju sjogge nei de metershege snie
dy't noch moannen lizze bliuwen sil
en blau opljochtet yn 'e lette sinne
auto's bargje troch de brij op Bruce Avenue

har bertedoarpen leine tichte byinoar
har tongslach is itselde
wurden dy't se achterlieten komme
ta libben yn it nije lân
o bern, och heden en dan slop fan laitsjen
ik wol de wurden pakke, mar se glûpe my troch de fingers
hâldfêst jouwe allinne ritme en kleur
de linige, weagjende wurden dy't de bocht om fleane
ear't se har ta de mûle út komme
stykje yn myn earen
ús mem is even net ús mem
de froulju prate en
weevje sa in fiere wrâld
plat lân, sleatten, diken
de see, de ferhalen
de doarpen dêr't se fan elk hûs wisten wa't der wenne
hoe oars at it wie as dit lân
mei hege snie en hite simmers

ûnder it laitsjen en de bân fan 'e taal dy't se diele
sit de groede

se binne fuortgongen

se binne yn twaën skuord
se binne hjir en dêr
Frysk en Ingels
it foartyd en neityd fan har libben mei as skeakel

de tsien dagen op it skip de oseaan oer nei it ûnbekende
har ground zero
de útinoar lutsen triedden, de raffels
it bliedt
it hielet
it feroaret en it bliedt opnij
minsken wurde berne, minsken stjerre
triennen reizgje
hja binne der net by
se ferwurdzje de nije weareld yn loftpostbrieven
de kleuren fan 'e hjerstblêden, de nuvere gewoanten
se oerbrêgje de ôfstân
ferrekke har tusken talen en ferhalen
meitsje nije ferhalen, dy't net oer te setten binne
drage âlde ferhalen by har, dy't net begrepen wurde
famylje komt op besite
se fernuverje har oer de romme huzen, de grutte tunen,
de waarme simmer
wy by har op besite
krappe wc's mei tegeltjes, wite gaasgerdinen
molke yn flessen dy't nuver priuwt
in beppe dy't fan ús hâldt
en ús bleekgiele moalkoekjes jout dy't weakje yn 'e tee

dan it tillefoantsje

wy sille ferhúzje
de oseaan oerstekke
ús hûs sil net ús hûs mear wêze
wy litte de kleare simmers en de kâlde winters achter ús
en ferhúzje nei de grize, reinderige dagen
de net echt simmers, de noait echt winters
it lân dat achterlitten wie wurdt uzes
ik lear fytsen oer hobbelige strjitstiennen
sit op 'e seedyk en swim yn see
sykje pake en beppe op ear't se stjerre

ús mem har taal fan langstme en fan laitsjen
is no de taal fan 'e dyk, de skoalle, de winkels,
fan myn muoikes, myn neven en nichten
en hy wurdt mines
linige, weagjende Fryske wurden
foarmje har yn myn mûle
feroarje myn tonge en rinne my oer de lippen
se drage myn libben de takomst yn

de groede, it foartyd en neityd
de ferlerne wurden fan har libben en fan mines
fan ferskillende wrâlden minge en
rane gear ta ien
ûnbrutsen memmetaal

Translation in Frisian: Jantsje Post

Lu Sicilianu/Lingua Siciliana/Sicilian

Sicilia matri

Mi veni di luntanu st'armunia,
cchjù ca sampugna
na surgiva è
viva
ri soni vivi…
Sta terra mia ni li palori havi
tantu di ardenti ardenza
ca u ciatu adduma…
e suca sangu
'n celu!
Nzèmmula canta,
làstimi e rrisu
ràzzia e misteriu,
munnu e Sicilia…
S'i jorna sbrumunu
ri rruìni,
a l'ariu sgridda
leccu
di catanannavi
ca venunu a cunciliu:
n'arba ri ncantu pròi
ca a me notti
civa!

Maria Nivea Zagarella

Mother Sicily

Your harmony reaches me from far away,
More than a reed pipe
It is a gushing
Spring
Of living sounds…
This land of mine whose words
Contain such burning ardor
That they inflame my breath
And suck lymph out of the sky!
They sing at once
of woes and laughter,
grace and mystery,
the world and Sicily…
If our days ooze
Ruination,
The echo of our ancestors
gathered in council
rises in the air:
offering a mesmerizing dawn
that nurtures my night.

Translation: Gaetano Cipolla

Feest fan Fier dyn eigen taal
Feest van Vier je eigen taal
Celebration of Celebrate your own language
29-11-2025

It earste eksimplaar fan dizze antology waard op sneon 29 novimber 2025 yn hannen steld fan Arno A.M. Brok, Kommissaris fan 'e Koaning yn Fryslân, as beëage ambassadeur en as sadanich statushâlder en emansipator fan eigen identiteit.
Under lieding fan Margriet Brandsma diskusjearde de seal mei in Taalfoarum oer taal en eigenheid, taalbehâld, taalnoarm, taalhâlding en taaldiskriminaasje.
Benammen dat lêste stean wy net of amper by stil en elkenien dy't in lytse taal sprekt, kin dêr oer meiprate.
Skamte, fatsoen, eangst? Fan 'e Frysktalige Friezen yn Fryslân stapt 90% op it Hollâns oer, wylst de Hollânstalige gesprekspartner it Frysk wol ferstiet.
Margriet Brandsma: *Neem mijn eigen kleine taal, het West-Fries. Je kunt een baan bij de publieke omroep wel vergeten als je dat spreekt - en dat geldt denk ik voor veel kleine talen.*
En tagelyk opperet it Frysktalige famke mei Hindûstaanse achtergrûn achter de kroketten yn 'e patatkream op it Ljouwerter stasjon: *Ik wurd eins noait yn 't Frysk oansprutsen.*
Doel foar no en letter: better selsynsicht, gesond neitinke en besteklik redendiele oangeande deze dingen.
Dat foel foar op it *Feest fan Fier dyn eigen taal* fan Frysk en Frij yn 'e Groate Kerk te St.-Jabik, mei foardrachten fan dichters út tolve talen, in *Nije Taalballade* fan Piter Wilkens, taallieten fan 'e Ukraynse sopraan Nataliia Gryschenko en eigen taaldûnsen fan 'e Fryske Dûnsers.
De 200 feestfierders gongen te gast oan Groate Kerkhearlikheden.en klonken op it jesels wêzen yn en by poëzy.